

รายงานการวิจัย

การพัฒนาหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี

A Development of English Picture Storybooks to Promote the Reading
Ability of Prathom Suksa 6 Students in Phetchaburi Province

แสงดาว ถิ่นहारวงษ์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากเงินงบประมาณแผ่นดิน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ชื่อวิจัย การพัฒนาหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี **ผู้วิจัย** นางสาวแสงดาว ถิ่นหารวงษ์
สาขาวิชา ภาษาอังกฤษ **พ.ศ.** 2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัด
เพชรบุรีหลังการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรีที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ายาง อำเภอท่ายาง
จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 70 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่
1) หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้หนังสือนิทาน
ประกอบภาพภาษาอังกฤษ 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการอ่านหนังสือ
นิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่
6 ที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1) หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ
83.02/82.57

2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษมี
ความสามารถในการอ่านสูงกว่าก่อนการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความคิดเห็นต่อหนังสือนิทานประกอบภาพ
ภาษาอังกฤษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้คือผู้สอนควรใช้กิจกรรมการเรียนการสอนอื่น ๆ
ที่น่าสนใจ เช่น เกม เพลง การแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น ร่วมกับการใช้หนังสือนิทานประกอบภาพ
ภาษาอังกฤษ และในการจัดการเรียนการสอนผู้สอนควรมีการใช้สื่อมัลติมีเดียเข้ามามีส่วนร่วมกับการ
สร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะด้านอื่น ๆ ของผู้เรียน

Research Title: A Development of English Picture Storybooks to Promote the Reading Ability of Prathom Suksa 6 Students in Phetchaburi Province **Researcher:** Miss Saengdao Thinharnwong
Program: English **Year:** 2018

Abstract

The purposes of this study aimed to 1) develop English picture storybooks for Prathom Suksa 6 students in Phetchaburi Province at an efficiency of 80/80, 2) compare the reading ability of the students before and after reading the English picture storybooks, and 3) determine students' opinions towards the English picture storybooks. The samples were 70 students in Prothom Suksa 6 at Ban Tha Yang School in Tha Yang District, Phetchaburi who were selected by the purposive sampling method. Instruments used for data collection included English picture storybooks, lesson plans, an English reading test, and a questionnaire on students' opinions towards the English picture storybooks. The data was analyzed by using mean, standard deviation, and t-test.

The results revealed that

- 1) English picture storybooks had an efficiency of 83.02/82.57
- 2) After reading English picture storybooks, the students' English reading ability was higher than before the treatment at a statistical significance of 0.05 level,
- 3) Students had the opinion towards English picture storybooks as a whole at a high level.

For the implementation, teachers can use these English picture storybooks as a teaching material in class with other interesting teaching activities such as games, music, role plays, etc. In addition, teachers can use multimedia with the English picture storybooks to improve students' skills.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จได้โดยความอนุเคราะห์จากสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ที่ได้ให้การสนับสนุนทุนในการวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สรिता บัวเขียว อาจารย์ตรีณัฐ สุนทรวิภาต และอาจารย์เสาวนิต จงขานสิทธิ ผู้เชี่ยวชาญ ที่ได้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมและแก้ไขข้อบกพร่องในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ ขอขอบคุณ Mr. William Booth ที่ได้ตรวจแก้ไขหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ สุดท้ายนี้ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานในสาขาวิชาภาษาอังกฤษทุกท่าน ที่ให้คำปรึกษา ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ตลอดระยะเวลาของการทำวิจัย

แสงดาว ถิ่นหารวงษ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(2)
กิตติกรรมประกาศ.....	(3)
สารบัญ.....	(4)
สารบัญตาราง.....	(7)
สารบัญภาพ.....	(8)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาวิจัย	4
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	10
การสอนอ่านภาษาอังกฤษ	19
ความเข้าใจในการอ่าน	26
การสร้างหนังสือนิทาน	32
แผนการจัดการเรียนรู้	49
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี.....	67
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	69

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ (ต่อ)	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	75
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	75
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	76
การสร้างเครื่องมือวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	76
แบบแผนการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	84
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
4 ผลการวิจัย.....	87
ตอนที่ 1 การสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ.....	88
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการอ่านหนังสือ นิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ.....	93
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อ หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ.....	93
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	98
สรุปผลการวิจัย.....	98
อภิปรายผล.....	99
ข้อเสนอแนะ.....	102
บรรณานุกรม.....	103
ภาคผนวก.....	109
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	110
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	112
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย.....	117
ภาคผนวก ง หนังสือขอเผยแพร่หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษและ หนังสือตอบรับการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์.....	117
ภาคผนวก จ แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการอ่านหนังสือนิทาน ประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	143

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ฉ แบบประเมินความถูกต้องและความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้.....	224
ภาคผนวก ช แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี.....	230
ภาคผนวก ซ แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ.....	233
ภาคผนวก ฌ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ.....	237
ภาคผนวก ฎ แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของข้อสอบหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ.....	242
ภาคผนวก ฏ แบบประเมินคุณภาพหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ.....	250
ภาคผนวก ฏ คะแนนความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ.....	255
ภาคผนวก ฐ คะแนนความสามารถในการอ่านหลังการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษรายตอน.....	259
ภาคผนวก ท หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี.....	265
ประวัติผู้วิจัย.....	307

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 มาตรฐาน ต 1.1.....	16
ตารางที่ 2 มาตรฐาน ต 1.3.....	18
ตารางที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพของหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	90
ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทาน ประกอบภาพภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ 80 / 80 จากการทดลองใช้กับ นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง.....	92
ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการอ่าน หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ.....	93
ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษใน ภาพรวม.....	94
ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ด้านรูปเล่ม.....	94
ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ด้านเนื้อเรื่องและการดำเนินเรื่อง.....	95
ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ด้านภาษา.....	95
ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ด้านการจัดภาพ.....	96
ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ด้านคุณค่า.....	96
ตารางที่ 12 ร้อยละของคะแนนความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการอ่าน.....	255
ตารางที่ 13 ร้อยละของคะแนนความสามารถในการอ่านหลังการอ่านหนังสือนิทาน ประกอบภาพภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี รายตอน	259

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
ภาพที่ 2 รูปแบบแผนการเรียนรู้แบบบรรยายหรือแบบเรียงหัวข้อ	54
ภาพที่ 3 รูปแบบของแผนการเรียนรู้แบบตาราง	55
ภาพที่ 4 รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย	57
ภาพที่ 5 รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบตาราง	58
ภาพที่ 6 รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบพิสดาร	59

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบัน ภาษาอังกฤษถือได้ว่ามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพต่าง ๆ การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจะช่วยให้เข้าใจถึงวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี สังคม การเมืองการปกครองและประเด็นอื่น ๆ ของประเทศเจ้าของภาษาและประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสาร นอกจากนี้ การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจะทำให้สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่าย และกว้างขวางยิ่งขึ้น และจากการที่ประเทศไทยเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ซึ่งจากกฎบัตรอาเซียนได้ระบุให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ยิ่งส่งผลให้ภาษาอังกฤษมีความสำคัญสำหรับคนทุกช่วงวัย การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันจึงควรมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพในชีวิตประจำวัน

ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ นอกเหนือจากทักษะการฟัง การพูด และการเขียน เนื่องจากทักษะการอ่านเป็นทักษะพื้นฐานในการเรียน ซึ่งทักษะการอ่านเป็นทักษะที่คนไทยต้องใช่มากที่สุด เนื่องจากมีโอกาสได้พบเห็นในชีวิตประจำวันมากกว่าสิ่งอื่น ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ วารสาร หนังสือ ตำรา บทความ ป้ายประกาศ ฉลากสินค้า และอื่น ๆ ดังที่ พินิตนันท์ บุญพามี (2542: 3) ได้กล่าวว่าการอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตมนุษย์ในปัจจุบัน เพราะนอกจากจะอ่านเพื่อความเพลิดเพลินแล้ว การอ่านยังเป็นการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากข่าวสาร ช่วยให้ผู้อ่านสามารถติดตามความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าได้ทันเหตุการณ์ นอกจากนี้ การอ่านยังช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ สติปัญญาและความคิดให้เกิดกับผู้อ่าน โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน จำเป็นต้องอ่านหนังสือเพื่อการศึกษาหาความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม สิ่งที่จะช่วยให้การอ่านประสบความสำเร็จ ก็คือความสามารถในการอ่าน ในการจัดการเรียนการสอนทักษะการอ่านในรายวิชาภาษาอังกฤษที่จะให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นนั้น ผู้เรียนควรจะได้อ่านหนังสืออื่น ๆ เพิ่มเติมนอกจากหนังสือเรียน ซึ่งผู้สอนควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการสอนอ่านและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการที่ผู้วิจัยได้เป็นอาจารย์นิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอยายาง จังหวัดเพชรบุรี ทำให้ได้มีโอกาสสังเกตการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและพบว่าการจัดการเรียนการสอนทักษะการอ่านยังขาดการใช้เทคนิคการสอนและสื่อการสอนที่เหมาะสม และจากสัมภาษณ์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนเขตอำเภอยายาง จังหวัดเพชรบุรี ในปีการศึกษา 2560 ซึ่งเป็นโรงเรียนในกลุ่มนิเทศของผู้วิจัย พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการอ่าน คำศัพท์และการอ่านจับใจความ เมื่อได้รับมอบหมายให้อ่านเนื้อเรื่องจะไม่เข้าใจความหมายที่มีอยู่ในข้อความที่อ่านและไม่สามารถบอกสาระสำคัญ หรือตอบคำถามของเรื่องที่อ่านได้ ทำให้ผู้สอนต้องใช้วิธีการแปลความให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อเรื่อง อย่างไรก็ตาม การแปลความทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการอ่านเป็นเรื่องน่าเบื่อหน่าย ปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อทักษะทางภาษาอื่น ๆ ทำให้การสอนภาษาอังกฤษไม่ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ ผู้สอนยังมีปัญหาในเรื่องสื่อและวิธีการสอนอ่าน โดยการจัดกิจกรรมในห้องเรียนปกติไม่มีการสร้างแรงจูงใจในการฝึกทักษะการอ่าน ส่วนใหญ่เป็นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนหาคำศัพท์ยากก่อนการอ่าน อ่านออกเสียงตามผู้สอน จากนั้นผู้สอนแปลความหมายเนื้อเรื่องและให้ผู้เรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งไม่ได้มีการใช้สื่อหรือจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้สอนและผู้เรียนทางการอ่านข้างต้นจะเห็นได้ว่าควรมีการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนทางด้านทักษะการอ่าน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น ประกอบกับควรมีสื่อการสอนทางการอ่านที่เหมาะสมและน่าสนใจเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ อยากรู้และสนุกกับการเรียน ซึ่งจากการศึกษาข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านต่าง ๆ พบว่า การจัดกิจกรรมการสอนอ่านโดยใช้หนังสือนิทานเป็นสื่อสามารถสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษถือเป็นหนังสือที่ช่วยส่งเสริมประสบการณ์และความรู้นอกเหนือจากสิ่งที่ได้เรียนรู้ในชั้นเรียน ซึ่งมีประโยชน์และความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะเสริมทักษะการอ่านให้กับผู้เรียนควบคู่ไปกับความบันเทิงและความรู้จากการอ่าน โดยเฉพาะหนังสือที่มีสาระเกี่ยวกับประสบการณ์จริงหรือสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวของผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาและเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ในหนังสือได้รวดเร็วยิ่งขึ้น การอ่านนิทานเป็นกิจกรรมหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนสนใจต่อกิจกรรมการอ่านเพิ่มขึ้น เนื่องจากนิทานมีความน่าสนใจ ดำเนินเรื่องสนุกและมีภาพประกอบที่สวยงาม สอดคล้องกับผลการวิจัยของเมตตา บุญยะศรี (2552) ที่ได้พัฒนาหนังสือนิทานเพื่อส่งเสริมการอ่านและเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกดชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งพบว่า นักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานมีความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีเจตคติต่อการใช้หนังสือนิทานเพื่อส่งเสริมการอ่านและเขียนอยู่ในระดับมาก

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันแม้ว่าจะมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หนังสือนิทานเป็นสื่อในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษด้านต่าง ๆ พอสมควร แต่ผู้ที่ทำวิจัยส่วนใหญ่ได้นำนิทานนานาชาติ ซึ่งเป็นวรรณกรรมที่มีชื่อเสียงของโลก เช่น นิทานอีสปหรือเทพนิยาย มาใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนอ่าน เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน เช่นงานวิจัยของสุธาพร โมกข์บุรุษ (2555) ที่ได้ศึกษาระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะอ่านนิทานนานาชาติ ซึ่งพบว่านักเรียนมีระดับความคิดเห็นต่อแบบฝึกทักษะการอ่านโดยใช้นิทานนานาชาติอยู่ในเกณฑ์ระดับดี และมีงานวิจัยบางส่วนที่มีการสร้างหนังสือนิทานขึ้นมาใหม่เพื่อใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน อย่างไรก็ตาม หนังสือนิทานที่สร้างขึ้นมักเป็นเรื่องที่แปลกจากนิทานพื้นบ้านของไทย ดังเช่น งานวิจัยของอุทัยวรรณ สุระทิพย์ (2551) ที่ได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้หนังสือนิทานชาดกฉบับภาษาอังกฤษ ซึ่งพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน ส่วนงานวิจัยของอันจนา วงศ์ไชยา (2549) ได้สร้างหนังสือนิทานพื้นบ้านเพื่อเสริมทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของหนังสือนิทานพื้นบ้านเพื่อเสริมทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปรากฏว่า มีประสิทธิภาพ 76.30/71.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนด คือ 70.00/70.00 และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือนิทานพื้นบ้านเพื่อเสริมทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา อยู่ในระดับดี นอกจากนี้ เรณุกานต์ พงศ์พิสุทธิกุล (2552) ได้สร้างหนังสือพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 พบว่า คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับของหนังสือนิทานพื้นบ้านทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก และผลการสอบถามความคิดเห็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีต่อหนังสือนิทานพื้นบ้านในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

ตัวอย่างงานวิจัยข้างต้นจะเห็นได้ว่ายังไม่มีการสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษและอิงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับนักเรียนในประเทศไทยเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษจากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียน การที่ในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ ผู้สอนส่วนใหญ่นำหนังสือนิทานจากต่างประเทศหรือนิทานสองภาษาจากวรรณกรรมที่มีชื่อเสียงของโลกมาให้นักเรียนได้อ่านซึ่งมีบริบทและเนื้อหาในหนังสือนิทานไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมไทยและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่าที่ควรจะทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเข้าถึงเนื้อหาของหนังสือนิทาน สิ่งที่คุณเขียนต้องการจะสื่อได้อย่างชัดเจนเนื่องจากบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน การจัดทำหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษที่มีการบูรณาการกับเนื้อหาใกล้ตัวผู้เรียนในประเทศไทยและสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงมีความสำคัญ เพราะจะเป็นการสร้างสื่อการเรียนรู้ตลอด

ชีวิตให้กับผู้เรียนและเป็นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่มีการเชื่อมโยงวิถีชีวิตในท้องถิ่นของผู้เรียนกับเนื้อหาในชั้นเรียน

จากสภาพปัญหาและผลกระทบข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เนื่องจากนักเรียนในพื้นที่ชนบทเหล่านี้ยังขาดสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจในการเรียนและมีโอกาสในการแสวงหาสื่อการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย การพัฒนาหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษจะเป็นการช่วยสร้างสื่อการเรียนรู้ที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนและยังเป็นการช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสนใจการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและเรียนรู้อย่างมีความสุข

ปัญหาวิจัย

1. หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรีมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 หรือไม่
2. ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรีหลังการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ สูงกว่าก่อนการอ่านหรือไม่
3. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี ที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี หลังการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี ที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ

สมมติฐานการวิจัย

1. หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. หลังการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการอ่านสูงกว่าก่อนการอ่าน

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความคิดเห็นต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษในระดับมาก

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในกลุ่มนิเทศ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในเขตอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านท่ายาง โรงเรียนวัดวังไคร้ และโรงเรียนวัดพระพุทธรบาทเขาลูกช้าง รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 221 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 70 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยมีความสามารถในการอ่านไม่แตกต่างกัน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษเพื่อใช้เป็นสื่อในการส่งเสริมความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรีโดยการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการกำหนดเนื้อหาในหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 หัวข้อ เพื่อนำไปจัดทำหนังสือนิทานประกอบภาพ ได้แก่

หัวข้อที่ 1 ตนเองและครอบครัว

หัวข้อที่ 2 สิ่งแวดล้อม

หัวข้อที่ 3 อาหาร เครื่องดื่ม

หัวข้อที่ 4 เวลาว่างและนันทนาการ

หัวข้อที่ 5 ลมฟ้าอากาศ

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนในกลุ่มนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในเขตอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

4. ขอบเขตด้านเวลา

1 ตุลาคม 2560 – 30 กันยายน 2561

5. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่

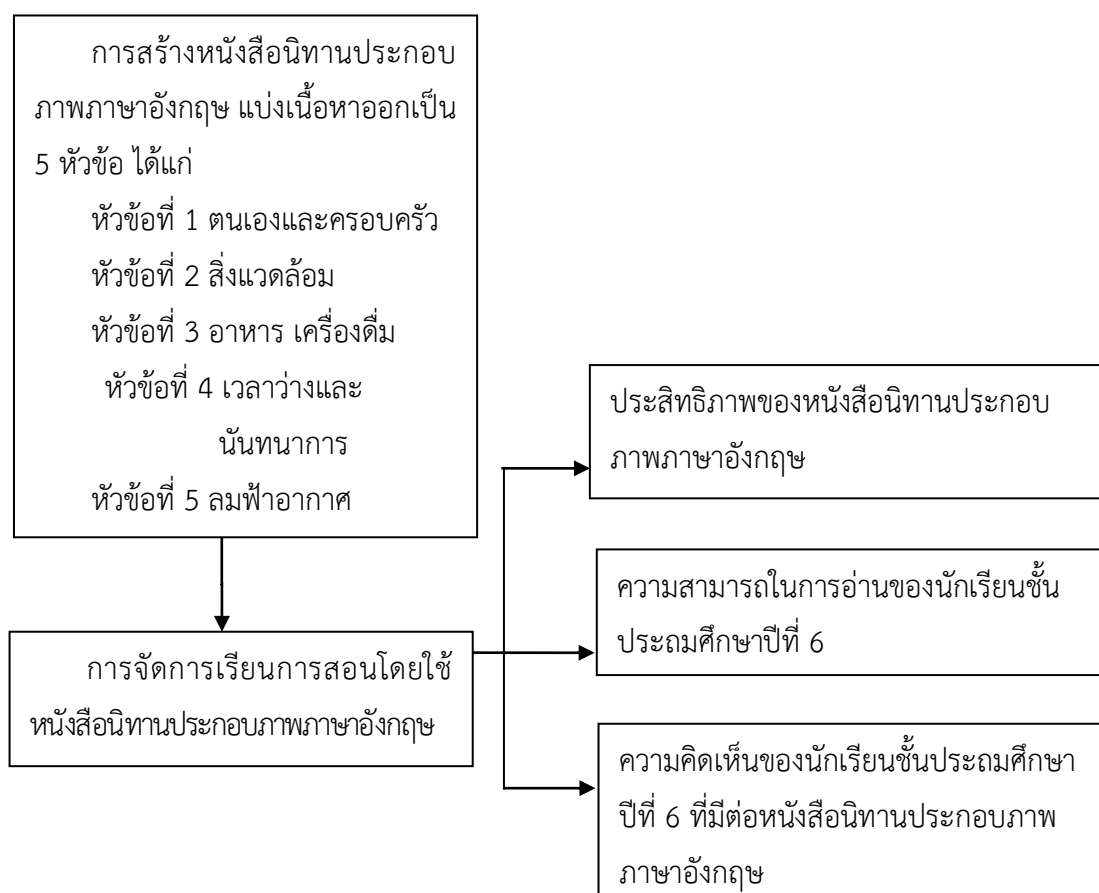
การจัดการเรียนการสอนโดยใช้หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ประสิทธิภาพของหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ
2. ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี โดยการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อกำหนดหัวข้อที่ใช้ในการสร้างและพัฒนาหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลจากการวิจัยทำให้ได้หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษที่ดีสำหรับพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษแก่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยนวัตกรรมที่เกิดจากการวิจัยสามารถเผยแพร่ให้แก่โรงเรียนและผู้ที่สนใจในรูปแบบต่าง ๆ เช่น หนังสือ/สื่อออนไลน์
2. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ นักเรียนสนใจการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากขึ้นและเรียนรู้ด้วยความสุข
3. ครูมีสื่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างแรงจูงใจผู้เรียนในการเรียนรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนา หมายถึง การสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษเพื่อใช้เป็นสื่อในการส่งเสริมความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตอำเภอยาง จังหวัดเพชรบุรี

หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ หมายถึง หนังสือภาษาอังกฤษที่มีการผูกเนื้อเรื่อง เป็นเรื่องราว มีรูปภาพประกอบ และให้ข้อคิด โดยอิงเนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 หัวข้อ ได้แก่ 1) ตนเองและครอบครัว 2) สิ่งแวดล้อม 3) อาหาร เครื่องดื่ม 4) เวลาว่างและนันทนาการ และ 5) ลมฟ้าอากาศ โดยมีส่วนประกอบของหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ คือ 1) หน้าปก หรือปกหน้า 2) ปกใน 3) คำนำ 4) เนื้อเรื่อง และ 5) แบบทดสอบท้ายเล่ม

ประสิทธิภาพของหนังสือนิทานประกอบภาพ หมายถึง ผลการประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรีที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยพิจารณาจากคะแนนการทำแบบทดสอบระหว่างการอ่านและคะแนนการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านหลังการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2

80 ตัวแรก (E_1) หมายถึง ค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 ของคะแนนที่นักเรียนทำได้จากแบบทดสอบระหว่างการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ

80 ตัวหลัง (E_2) หมายถึง ค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 ของคะแนนที่นักเรียนทำได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านหลังการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ

ความสามารถในการอ่าน หมายถึง ความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่านในด้านการจับใจความดีความ บอกรายละเอียด และสรุปสาระสำคัญจากเรื่องได้หลังการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพ

ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรีโดยวัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย โดยวัดได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานและแนวทางในการดำเนินงานวิจัย ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 - 1.1 วิสัยทัศน์ หลักการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
 - 1.2 การจัดการเรียนรู้
 - 1.3 สื่อการเรียนรู้
 - 1.4 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. การสอนอ่านภาษาอังกฤษ
 - 2.1 ความหมายของการอ่าน
 - 2.2 ความสำคัญของการอ่าน
 - 2.3 แนวทางการจัดกิจกรรมการสอนอ่านภาษาอังกฤษ
3. ความเข้าใจในการอ่าน
 - 3.1 ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน
 - 3.2 ระดับความเข้าใจในการอ่าน
 - 3.3 วิธีวัดความเข้าใจในการอ่าน
4. การสร้างหนังสือนิทาน
 - 4.1 ความหมายของหนังสือนิทาน
 - 4.2 ความสำคัญของหนังสือนิทาน
 - 4.3 ประเภทของหนังสือนิทาน
 - 4.4 องค์ประกอบของหนังสือนิทาน
 - 4.5 หลักการเขียนหนังสือนิทาน
 - 4.6 การประเมินหนังสือนิทาน
5. แผนการจัดการเรียนรู้
 - 5.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้
 - 5.2 ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้
 - 5.3 ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี

- 5.4 รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้
- 5.5 ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
- 5.6 การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
- 6. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
 - 6.1 ประวัติความเป็นมา
 - 6.2 สภาพภูมิศาสตร์
 - 6.3 ลักษณะภูมิประเทศ
 - 6.4 ภูมิอากาศ
 - 6.5 สภาพทางเศรษฐกิจ
- 7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 6-8) ได้กล่าวถึงหลักการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยสถานศึกษาและครูผู้สอนต้องศึกษาและดำเนินการดังต่อไปนี้

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ คือ

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสดำเนินการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ

3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้

5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ จุดหมายของหลักสูตรคือ เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้เรียนต้องเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะ ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายหลักสูตร ผู้สอนควรพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้โดยช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. หลักการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดและเชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม

2. กระบวนการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย

3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้

ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ผู้สอนควรที่จะศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน จากนั้นจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

4. บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งผู้สอนและผู้เรียนควรมีบทบาท ดังนี้

4.1 บทบาทของผู้สอน

4.1.1 ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน

4.1.2 กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้และทักษะ กระบวนการ ที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการ และความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์

4.1.3 ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย

4.1.4 จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้

4.1.5 จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

4.1.6 ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน

4.1.7 วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

4.2 บทบาทของผู้เรียน

4.2.1 กำหนดเป้าหมาย วางแผน และรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง

4.2.2 เสาะแสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อความรู้ ตั้งคำถาม คิดหาคำตอบหรือหาแนวทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ

4.2.3 ลงมือปฏิบัติจริง สร้างสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

4.2.4 มีปฏิสัมพันธ์ ทำงาน ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มและครู

4.2.5 ประเมินและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

สื่อการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 23-25) ได้กล่าวถึงเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ว่า สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนรู้มีหลากหลายประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และเครือข่าย การเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการและลักษณะการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน

การจัดหาสื่อการเรียนรู้ ผู้เรียนและผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเอง หรือปรับปรุงเลือกใช้อย่างมีคุณภาพจากสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวเพื่อนำมาใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมและสื่อสารให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาควรจัดให้มีอย่างพอเพียง เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรดำเนินการ ดังนี้

1. จัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ระบบสารสนเทศการเรียนรู้ และเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน เพื่อการศึกษาค้นคว้าและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้

2. จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน เสริมความรู้ให้ผู้สอน รวมทั้งจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้

3. เลือกและใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

4. ประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้อย่างเป็นระบบ

5. ศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

6. จัดให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพเกี่ยวกับสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ และสม่ำเสมอ

ในการจัดทำ การเลือกใช้ และการประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในสถานศึกษาควรคำนึงถึงหลักการสำคัญของสื่อการเรียนรู้ เช่น ความสอดคล้องกับหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน เนื้อหามีความถูกต้องและทันสมัย ไม่กระทบความมั่นคงของชาติ ไม่ขัดต่อศีลธรรม มีการใช้ภาษาที่ถูกต้อง รูปแบบการนำเสนอที่เข้าใจง่าย และน่าสนใจ

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 2) ได้ระบุสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ดังนี้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

คุณภาพผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 3-4) ได้ระบุคุณภาพของผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้เรียนสามารถ

1. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำที่ฟังและอ่าน อ่านออกเสียงประโยค ข้อความ นิทาน และบทกลอนสั้น ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน เลือก / ระบุดูประโยคและข้อความตรงตามความหมายของสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่อ่าน บอกใจความสำคัญ และตอบคำถามจากการฟังและอ่าน บทสนทนา นิทานง่าย ๆ และเรื่องเล่า

2. พูด / เขียนโต้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล ใช้คำสั่ง คำขอร้อง และให้คำแนะนำ พูด / เขียนแสดงความต้องการ ขอความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ง่าย ๆ พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัว และเรื่องใกล้ตัว พูด / เขียนแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว กิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลสั้น ๆ ประกอบพูด/เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว เขียนภาพ แผนผัง แผนภูมิ และตารางแสดงข้อมูลต่าง ๆ ที่ฟังและอ่าน พูด / เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว

3. ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกิริยาท่าทางอย่างสุภาพ เหมาะสม ตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาล / วันสำคัญ / งานฉลอง / ชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

4. บอกความเหมือน / ความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่าง ๆ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย เปรียบเทียบความเหมือน / ความแตกต่างระหว่างเทศกาล งานฉลองและประเพณีของเจ้าของภาษากับของไทย

5. ค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูด/การเขียน

6. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา

7. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้นและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ

8. มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) สื่อสารตามหัวเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพ และสวัสดิการ การซื้อ-ขาย และลมฟ้าอากาศ ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 1,050-1,200 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม)

9. ใช้ประโยคเดียวและประโยคผสม (Compound Sentences) สื่อความหมายตามบริบทต่าง ๆ

จากการศึกษาเอกสารตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สรุปได้ว่าสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยนำมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขตเนื้อหาของการจัดทำหนังสือนิตานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ได้แก่ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร มาตรฐานตัวชี้วัดที่ 1.1 และตัวชี้วัดที่ 1.3 ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 15-17)

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.6	1. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำที่ฟังและอ่าน	คำสั่ง คำขอร้อง ภาษาท่าทาง และคำแนะนำในการเล่นเกม การวาดภาพ การทำอาหารและเครื่องดื่ม และการประดิษฐ์ - คำสั่ง เช่น Look at the.../here/over there./ Say it again./ Read and draw./ Put a/an...in/on/under a/an.../ Don't go over there. etc. - คำขอร้อง เช่น Please look up the meaning in a dictionary./ Look up the meaning in a dictionary, please./ Can/Could you help me, please? etc. - คำแนะนำ เช่น You should read every day. / Think before you speak./ คำศัพท์ที่ใช้ในการเล่นเกม Start./ My turn./ Your turn./ Roll the dice./ Count the number./ Finish./คำบอกลำดับขั้นตอน First,... Second,... Next,... Then,...Finally,... etc.
	2. อ่านออกเสียงข้อความ นิทานและบทกลอนสั้น ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน	ข้อความ นิทาน และบทกลอน การใช้พจนานุกรม หลักการอ่านออกเสียง เช่น - การออกเสียงพยัญชนะต้นคำและพยัญชนะท้ายคำ - การออกเสียงเน้นหนัก-เบา ในคำและกลุ่มคำ - การออกเสียงตามระดับเสียงสูง-ต่ำ ในประโยค - การออกเสียงเชื่อมโยง (linking sound) ในข้อความ - การออกเสียงบทกลอนตามจังหวะ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	3. เลือก/ระบุประโยค หรือข้อความสั้นๆ ตรงตามภาพ สัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายที่อ่าน	ประโยค หรือข้อความ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย และความหมายเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่าง และนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ – ขาย และลมฟ้าอากาศ และเป็นวงคำศัพท์สะสมประมาณ 1,050-1,200 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม)
	4. บอกใจความสำคัญและตอบคำถามจากการฟังและอ่านบทสนทนา นิทานง่ายๆ และเรื่องเล่า	ประโยค บทสนทนา นิทาน หรือเรื่องเล่า คำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่อง เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม - Yes/No Question เช่น Is/Are/Can...? Yes,...is/are/can./ No,...isn't/aren't/can't. Do/Does/Can/Is/Are...? Yes/No... etc. - Wh-Question เช่น Who is/are...? He/She is.../They are... What...?/Where...? It is .../They are... What...doing? ...is/am/are... etc. - Or-Question เช่น Is this/it a/an...or a/an...? It is a/an... Is/Are/Was/Were/Did...or...? etc.

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.6	1. พูด/เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว	ประโยคและข้อความที่ใช้ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง กิจกรรมประจำวัน เพื่อน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว เช่น ข้อมูลส่วนบุคคล เรียกสิ่งต่าง ๆ จำนวน 1-1,000 ลำดับที่ วัน เดือน ปี ฤดูกาล เวลา กิจกรรมที่ทำ สี ขนาด รูปทรง ที่อยู่ของสิ่งต่าง ๆ ทิศทางง่าย ๆ สภาพดินฟ้าอากาศ อารมณ์ความรู้สึก เครื่องหมายวรรคตอน
	2. เขียนภาพ แผนผัง แผนภูมิ และตารางแสดงข้อมูลต่าง ๆ ที่ฟังหรืออ่าน	คำ กลุ่มคำ และประโยคที่มีความหมายสัมพันธ์กับภาพ แผนผัง แผนภูมิ และตาราง
	3. พูด/เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว	ประโยคที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็น

ตารางที่ 2 มาตรฐาน ต 1.3

กล่าวโดยสรุป เนื้อหาที่นำมาใช้ในการจัดทำหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษตามมาตรฐานการเรียนรู้ ประกอบด้วย มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ตัวชี้วัดที่ 3 เลือก/ระบุประโยค หรือข้อความสั้นๆ ตรงตามภาพ สัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายที่อ่าน และตัวชี้วัดที่ 4 บอกใจความสำคัญ และตอบคำถามจากการฟังและอ่านบทสนทนา นิทานง่าย ๆ และเรื่องเล่า มาตรฐาน ต 1.3 ตัวชี้วัดที่ 2 เขียนภาพ แผนผัง แผนภูมิ และตารางแสดงข้อมูลต่าง ๆ ที่ฟังหรืออ่าน โดยเลือกใช้หัวข้อที่นำมากำหนดหัวข้อในหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ 5 หัวข้อ ได้แก่ ตนเองและครอบครัว สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ และลมฟ้าอากาศ

การสอนอ่านภาษาอังกฤษ

ความหมายของการอ่าน

ประภัสสร ปันสวน (2547: 6) ได้ให้ความเห็นถึงความหมายของการอ่านว่า การอ่านเป็นความสามารถที่จะเข้าใจความหมายที่เขียนมาแต่ละบรรทัดซึ่งผู้อ่านไม่ต้องไปสนใจเกี่ยวกับรายละเอียดแต่จะต้องจับใจความสำคัญจากกลุ่มซึ่งสื่อความหมาย

ผ่องศรี วงศ์กระจ่าง (2551: 10) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง การเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน เป็นการตีความของสิ่งที่อ่าน การแปลความหมายของข้อความที่อ่าน และการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านโดยมีตัวหนังสือข้อความหรือสัญลักษณ์เป็นองค์ประกอบสำคัญในการอ่าน ซึ่งผู้อ่านต้องอาศัยความรู้หรือประสบการณ์เดิมเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน

กมลวรรณ โคตรทอง (2557: 17) กล่าวว่า การอ่าน คือ การสื่อสารระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านโดยเป็นกระบวนการทางความคิดอันที่เกิดจากการถอดรหัสความหมายของภาษา ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้ความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงกับสิ่งที่อ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกับสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านได้รับ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิด และเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านตรงกับเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียน ผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิด จากเรื่องราวที่อ่านไปใช้ประโยชน์ได้ การอ่านไม่ใช่แค่ความสามารถในการถอดความหมายของตัวอักษร และการอ่านเนื้อหาได้อย่างคล่องแคล่วในระดับหนึ่งเท่านั้น แต่เป้าหมายของการอ่านคือความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน

บอนด์และทิงเคอร์ (Bond & Tinker, 1967: 22) กล่าวว่า การอ่านเป็นการรับรู้ตัวอักษรซึ่งเราให้ผู้อ่านได้ระลึกถึงความหมายที่ได้สร้างขึ้นจากประสบการณ์เดิมและความหมายใหม่ได้มาจากการผสมผสานความคิดรวบยอดที่มีอยู่แล้ว เป็นการตีความ การประเมินผลและการตอบสนองของผู้อ่านที่มีต่อความหมายนั้น

จากนิยามความหมายของการอ่านสรุปได้ว่า การอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมา โดยใช้ความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงและตีความกับสิ่งที่อ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกับสิ่งที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อ

ความสำคัญของการอ่าน

การอ่าน นับได้ว่ามีความสำคัญในฐานะที่ช่วยพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งความสำคัญของการอ่าน ได้มีนักการศึกษากล่าวไว้ ดังนี้

พนิตนันท์ บุญพามี (2542: 3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่าน ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าการอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตมนุษย์ในปัจจุบัน เพราะนอกจากจะเป็นการอ่านเพื่อความ

เพลิดเพลินแล้ว การอ่านยังเป็นการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากข่าวสาร ช่วยให้ผู้อ่านสามารถติดตามความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าได้ทันเหตุการณ์ นอกจากนี้ การอ่านยังช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์สติปัญญาและความคิดให้เกิดกับผู้อ่าน

จิตราภรณ์ ดั่งจุมพล (2543: 37) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านมีความสำคัญสำหรับบุคคล เป็นเครื่องมือชี้ถึงคุณภาพของประชากรในสังคมที่ได้รับการส่งเสริมการอ่านจะมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตไปในทางที่ดีกว่า

นอกจากนี้ คลิฟฟอร์ด (Clifford 1996, อ้างถึงใน จารุวรรณ พุฒะเนียด, 2542: 23) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้

1. ช่วยสร้างความพึงพอใจให้แก่ชีวิต
2. ช่วยในการพบปะสังสรรค์
3. พาผู้อ่านท่องเที่ยวไปในสถานที่ต่าง ๆ ที่ไม่สามารถไปได้ด้วยตนเอง
4. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
5. ทำให้เกิดความสนใจใหม่ ๆ ขึ้นมา
6. ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
7. ได้รู้เรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้เขียนได้บันทึกไว้
8. ช่วยในการแก้ปัญหาสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และส่วนตัว
9. ให้ความรู้และทักษะเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพการงาน
10. พัฒนาคุณค่าทางจริยธรรม และช่วยให้ผู้อ่านเกิดความมั่นใจในตนเอง

กล่าวโดยสรุป การอ่านมีความสำคัญ 2 ประการ กล่าวคือ 1) การอ่านช่วยให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน สร้างความพึงพอใจให้แก่ชีวิต และ 2) การอ่านช่วยให้ผู้อ่านสามารถแสวงหาความรู้ต่าง ๆ เพิ่มเติมทำให้เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

แนวทางการจัดกิจกรรมการสอนอ่านภาษาอังกฤษ

กรมวิชาการ (2541: 3-6) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาไว้ ดังนี้

1. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการสร้างกิจกรรมการอ่าน

1.1 การเรียนรู้การอ่านและการเขียนนั้น เป็นทักษะต่อจากกระบวนการเรียนรู้ในการพูด ดังนั้นหากผู้เรียนสามารถพูดออกเสียงได้ถูกต้องจะมีพื้นฐานที่ดีในการอ่านและการเขียน ผู้สอนจึงควรเน้นการฟังและการพูดออกเสียงให้ถูกต้องก่อนการสอนอ่านและเขียน

1.2 ถ้าผู้เรียนในระดับประถมศึกษาได้รับแรงจูงใจในการอ่านและการเขียนจะสามารถรับรู้ข้อมูลที่มีความหมายและที่พวกเขาสนใจ ก่อนที่ผู้สอนจะจัดกิจกรรมการอ่านและเขียน ผู้สอนควรสร้างสถานการณ์ให้เชื่อมโยงเพื่อจูงใจในการทำกิจกรรมการอ่านหรือการเขียนนั้น ๆ

1.3 การอ่านเรื่องหรือเล่าเรื่องต่าง ๆ ให้ผู้เรียนฟัง จะช่วยทำให้ผู้เรียนเป็นผู้อ่านที่ดีขึ้น ดังนั้นนอกเหนือจากการให้ผู้เรียนอ่านบทอ่านต่าง ๆ ผู้สอนควรที่จะจัดกิจกรรมหลากหลาย เช่น อ่านนิทานให้ฟังหรือเล่านิทานให้ฟัง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้ยินได้ฟังเรื่องราว ได้ฟังการออกเสียง ขยายวงคำศัพท์ของตน และยังมีเจตคติที่ดีในการเรียนภาษาอังกฤษ

1.4 บทอ่านที่นำมาให้ผู้เรียนอ่าน อ่านให้ฟังหรือเล่าเรื่องนั้น ควรเขียนด้วยภาษาที่ง่าย ชัดเจน และผู้เรียนมีความคุ้นเคย หากมีคำศัพท์ที่ยากซึ่งจะเป็นปัญหาในการอ่านและผู้เรียนไม่สามารถเดาได้จากข้อความข้างเคียง ผู้สอนอาจจะสอนคำยากนั้นให้ผู้เรียนก่อนที่จะอ่านบทอ่าน

1.5 การอ่านควรเน้นการอ่านเพื่อความเข้าใจ อ่านเพื่อความหมาย โดยผู้สอนอาจใช้เวลาบางส่วนในการให้ผู้เรียนอ่านออกเสียง เพื่อให้มีกิจกรรมที่หลากหลาย และเพื่อตรวจสอบจังหวะและความถูกต้องในการออกเสียง ซึ่งควรให้ผู้เรียนฝึกออกเสียงทั้งเป็นกลุ่มและเดี่ยว เพื่อให้มีสมาธิในการอ่านและมุ่งประเด็นไปที่ความหมายในบทอ่าน ผู้สอนจึงควรกระตุ้นและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีเวลาอ่านในใจเป็นระยะ ๆ ให้เคยชินเป็นนิสัย

2. การจัดกิจกรรมในการสอนอ่าน ควรคำนึงถึงขั้นตอน ต่อไปนี้

2.1 กิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre-Reading Activities)

กิจกรรมก่อนการอ่านเป็นการสร้างความสนใจให้แก่ผู้เรียนเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน ผู้สอนอาจจัดกิจกรรมก่อนการอ่านเพื่อเป็นการเตรียมตัวผู้อ่าน โดยการตั้งคำถามจากหัวเรื่อง ชื่อเรื่อง รูปภาพประกอบเรื่องหรือประโยคที่หนึ่งและสองของบทอ่าน แล้วให้ผู้เรียนคาดเดา (Predict) เหตุการณ์ ตัวละคร ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นในบทอ่าน หรือผู้สอนอาจสอนคำศัพท์ซึ่งผู้สอนคิดว่ายากสำหรับผู้เรียนและผู้เรียนที่ไม่สามารถเดาความหมายได้จากเนื้อเรื่องที่จะอ่าน หรือถามคำถามเกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะอ่าน หรือให้ผู้เรียนลองตั้งคำถามโดยพิจารณาจากรูป หัวเรื่อง และประโยคแรกของบทอ่าน เป็นต้น นอกจากนี้ก่อนอ่านบทอ่าน ผู้สอนควรกำหนดวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนทราบโดยชัดเจนว่าบทอ่านนี้อ่านทำไมและอ่านแล้วต้องทำกิจกรรมอะไร

2.2 กิจกรรมระหว่างการอ่าน (While- Reading Activities)

กิจกรรมระหว่างการอ่านเป็นกิจกรรมที่ผู้สอนนำมาใช้ในการฝึกทักษะในขณะที่อ่านเนื้อเรื่อง ช่วยฝึกทักษะการอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น ขณะที่ผู้เรียนกำลังอ่านบทอ่านนั้น ผู้สอนควรคำนึงเสมอว่า ผู้เรียนจะผ่านกระบวนการอ่านที่หลากหลาย ผู้เรียนอ่านแล้วจะต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการอ่านอยู่เสมอ เพื่ออ่านอย่างมีจุดหมาย ขณะอ่านผู้เรียนต้องคิดตามตีความหมายของคำและเนื้อหาที่อ่าน และประเมินเนื้อหาที่อ่านกับสิ่งที่ได้เดาหรือคาดหมายไว้ ซึ่งอาจจะตรงกันหรือแตกต่างกันก็ได้ ผู้เรียนอาจจะอ่านแล้วอ่านอีกเพื่อทำความเข้าใจความสำคัญและประมวลความหมายหรือสรุปจากสิ่งที่อ่าน เป็นต้น เหล่านี้ล้วนเป็นกระบวนการอ่านที่เป็นประโยชน์

ต่อการฝึกอ่าน ดังนั้นผู้สอนจึงควรกระตุ้นและแนะนำผู้เรียนให้คำนึงถึงขั้นตอนเหล่านี้ในการอ่าน หรือจัดให้เป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งของการอ่าน โดยพิจารณาตามความเหมาะสมของลักษณะของบทอ่านแต่ละบท

2.3 กิจกรรมหลังการอ่าน (Post-Reading Activities)

กิจกรรมหลังการอ่านเป็นกิจกรรมกระตุ้นเพื่อให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นหรือแสดงความสามารถเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ประเมินผลความเข้าใจเรื่องจากการอ่านของผู้เรียน ผู้สอนควรแจ้่งให้ผู้เรียนทราบชัดเจนถึงกิจกรรมของบทอ่านที่มอบหมายให้ทำว่า ผู้เรียนต้องทำอะไรหลังการอ่าน เช่น อ่านแล้วเลือกข้อความที่ตรงกับข้อความในบทอ่าน อ่านแล้ววาดภาพ วาดแผนที่ หรือกรอกข้อความเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านหรือขีดเส้นใต้คำที่สัมพันธ์กัน เขียนคำ ข้อความ ประโยค เขียนบทสรุป ตั้งชื่อเรื่อง ตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง แต่งเรื่องย่อ วิจารณ์เรื่องที่อ่าน ตัวละคร หรือเขียนว่าชอบหรือไม่ เพราะอะไร หรือสรุปเรื่องนั้น ๆ เป็นต้น

วันเพ็ญ ชัยกิจมงคล (2550: 12-13) ได้เสนอขั้นตอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการอ่านทั้งอ่านทั่วไปและการอ่านอย่างมีจุดหมายดังนี้

1. ขั้นตอนการอ่าน

1.1 ถามตนเองว่าจะอ่านเพื่อวัตถุประสงค์ใด ซึ่งหมายถึงการที่ผู้เรียนคิดถึงวัตถุประสงค์ของการอ่านก่อนทุกครั้งเพื่อจะได้กำหนดได้ว่าควรอ่านอย่างไรจึงจะเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เช่นเมื่อรู้ว่าจะอ่านเพื่อเลือกบทความสำหรับการทำรายงานหน้าชั้นก็ ควรอ่านแบบสำรวจแทนที่จะเริ่มต้นอ่านละเอียดในทันทีซึ่งทำให้เสียเวลาและอาจเกิดความท้อถอยที่จะอ่านต่อไป

2. ขั้นตอนกำลังอ่าน ใช้กลวิธีในการอ่าน ดังนี้

2.1 การอ่านแบบสำรวจ หมายถึง การที่ผู้เรียนอ่านชื่อเรื่องดูภาพประกอบเรื่องที่อ่าน อ่านย่อหน้าแรกประโยคแรกของทุกย่อหน้าและการอ่านย่อหน้าสุดท้ายเพื่อจะได้รู้ว่าเรื่องนั้น ๆ เกี่ยวกับเรื่องหลัก ๆ อะไรบ้างก่อนที่จะตัดสินใจว่าจะอ่านเรื่องนั้นโดยละเอียดต่อไปหรือไม่

2.2 การอ่านแบบกวาดสายตารวดเร็วเพื่อหาคำตอบสำหรับคำถามที่ถามเฉพาะเจาะจง หมายถึง การที่ผู้เรียนไม่ประสงค์ที่จะอ่านละเอียดแต่ต้องการหาคำตอบเฉพาะ

2.3 การคาดเดาเรื่องก่อนอ่านหมายถึงการที่ผู้เรียนใช้ความรู้ที่มีอยู่เพื่อคาดเดาว่าเรื่องที่สนใจที่จะอ่านนั้นน่าจะมีรายละเอียดเกี่ยวกับอะไรบ้างเพื่อจะได้อ่านอย่างมีเป้าหมายชัดเจนมากขึ้น

2.4 การทำเครื่องหมายที่ข้อความสำคัญของเรื่องที่อ่าน หมายถึง การที่ผู้เรียนอ่านด้วยวัตถุประสงค์ที่จะเลือกข้อมูลมาใช้ในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งของผู้เรียนดังนั้นในขณะที่กำลังอ่านผู้เรียนจึงต้องอ่านไปและคิดไปเพื่อตัดสินใจว่าข้อมูลใดเป็นข้อมูลที่ต้องการและเมื่อเห็นว่าข้อมูลนั้น ๆ เป็นข้อมูลที่ต้องการแล้วทำเครื่องหมายต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ เช่น การขีดเส้นใต้เฉพาะ

ข้อความที่คิดว่าสำคัญ การเขียนวงกลมล้อมรอบชื่อคน การเขียนตัวเลขกำกับรายละเอียดที่มีมากกว่าหนึ่ง เป็นต้น

2.5 การเชื่อมโยงข้อมูลใหม่กับที่รู้ก่อนแล้วเข้าด้วยกัน หมายถึง การที่ผู้เรียนอ่านไปคิดตามไปและขณะเดียวกัน ผู้เรียนปะติดปะต่อเรื่องราวที่อ่านกับประสบการณ์หรือความรู้เดิมของตนเองเข้าด้วยกันเพื่อจะได้เกิดความเข้าใจเรื่องราวหรือเนื้อหาที่อ่านและง่ายยิ่งขึ้นด้วย

2.6 อ่านซ้ำด้วยวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันหมายถึงการที่ผู้เรียนอ่านเรื่องใดเรื่องหนึ่งมากกว่าหนึ่งครั้ง เช่น ครั้งแรกอ่านเพื่อจับใจความสำคัญโดยรวมของเรื่อง ครั้งที่สองอ่านเพื่อเก็บรายละเอียดสำหรับทำโน้ตย่อ ครั้งที่สามอ่านเพื่อสังเกตโครงสร้างภาษาหรือคำศัพท์ที่ผู้เขียนใช้ เป็นต้น

3. ขั้นหลังอ่าน ใช้กลวิธีในการอ่านได้ ดังนี้

3.1 สรุปเนื้อหาสำคัญของแต่ละย่อหน้าแล้วเขียนไว้ข้างย่อหน้านั้น ๆ เพื่อจะได้สามารถกลับมาที่ข้อมูลเหล่านั้นได้อย่างรวดเร็วอีกครั้งเมื่อต้องการ

3.2 สรุปเนื้อหาหลักของเรื่องที่อ่านแล้วหรือเขียนไว้ในรูปแผนภูมิภาพหรือแผนผังรูปแบบต่าง ๆ (Graphic organizer) โดยผู้อ่านมีวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะรู้ความสัมพันธ์ของสาระสำคัญทั้งหมดของเรื่องจึงพยายามสรุปสาระสำคัญออกมาแล้วเขียนไว้ในรูปแผนภูมิภาพเพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจและการจดจำ

3.3 สรุปเนื้อหาที่ต้องการนำไปอ้างอิงถึงในภายหลังและบันทึกไว้ในโน้ตการ์ดอย่างชัดเจนและครบถ้วนด้วยคำพูดของตนเอง ผู้อ่านทำความเข้าใจประเด็นใดประเด็นหนึ่งของเรื่องที่อ่านที่คิดว่าสำคัญสำหรับการอ้างอิงก็ทำการสรุปประเด็นนั้น ๆ ทั้งหมด และบันทึกไว้ในโน้ตการ์ดกระดาษโน้ตในลักษณะใดก็ได้ที่ชัดเจนครบถ้วน เมื่อมาอ่านโน้ตนั้นในภายหลังก็สามารถเข้าใจข้อสรุปของประเด็นนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดีโดยไม่ต้องกลับไปอ่านต้นฉบับอีกครั้ง

พรสวรรค์ สิปโป (2550: 179-185) ได้เสนอขั้นตอนทักษะการเรียนรู้การอ่านซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นก่อนอ่าน กิจกรรมก่อนอ่านเป็นกิจกรรมเตรียมผู้เรียนกิจกรรมนี้มีประโยชน์คือเป็นการประเมินและให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านให้ความรู้ทางภาษา เช่น คำศัพท์โครงสร้างหรือความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมที่จำเป็นเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจบทอ่านได้ง่ายขึ้นกิจกรรมหรือเทคนิคก่อนอ่านดังนี้

1.1 ให้นักเรียนระดมสมองการระดมสมองมีขั้นตอนดังนี้

1.1.1 ก่อนที่จะแจกบทอ่านให้ผู้เรียนผู้สอนถามว่าผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านอย่างไรบ้าง ผู้สอนเขียนคำตอบบนกระดานคำตอบอาจจะเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับการที่อ่านได้ การจัดกิจกรรมทำได้ทั้งชั้นเป็นคู่หรือกลุ่มย่อยผู้สอนควรกำหนดเวลาด้วย ให้ใช้เวลา 5 นาที คิดคำตอบ 4-5 คำตอบ เป็นต้น

1.1.2 เมื่อผู้เรียนระดมสมองได้ข้อมูลแล้วต้องมีกิจกรรมติดตามผลว่าสิ่งที่ผู้เรียนได้ระดมสมองนั้นสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่านหรือไม่ในขั้นนี้ผู้สอนแจกบทอ่านให้เวลา 5 นาทีให้ผู้เรียนอ่านเร็ว ๆ เพื่อดูว่าสิ่งที่ผู้เรียนคิดไว้นั้นมีในบทอ่านหรือไม่ จากนั้นลบข้อความที่ไม่ปรากฏในบทอ่านออก

1.2 ดูชื่อเรื่องหัวข้อเรื่องและภาพประกอบ ข้อความบางข้อความมีชื่อเรื่อง หัวข้อเรื่องและภาพประกอบที่ให้ผู้อ่านอาจเดาได้ว่าเกี่ยวกับอะไร กิจกรรมที่เกี่ยวกับชื่อเรื่องและหัวข้อเรื่องมีดังนี้

1.2.1 ให้ผู้เรียนแต่ละคนอ่านชื่อเรื่องและเขียนสิ่งที่คิดว่าน่าจะปรากฏในเรื่อง 3 ข้อ จากนั้นนำมาคุยกับเพื่อนว่ามีอะไรที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันบ้างตนเองต้องการเพิ่มเติมข้อมูลเหมือนเพื่อนหรือไม่

1.2.2 อ่านหัวข้อและคิดว่าหัวข้อใดที่จะมีข้อมูลที่ตนเองเขียนไว้

1.2.3 อ่านหัวข้อนั้นเร็ว ๆ เพื่อดูว่ามีข้อมูล

1.2.4 กิจกรรมที่เกี่ยวกับภาพประกอบและรูปภาพ คือ ให้ผู้เรียนจับคู่ดูภาพประกอบบรรยายภาพ จากนั้นแต่ละคนเขียนข้อมูล 3 ข้อที่คิดว่าน่าจะมีในบทอ่านและรายงานให้เพื่อนฟังขั้นสุดท้ายอ่านบทอ่านเร็ว ๆ เพื่อดูว่ามีข้อมูลของตนเองหรือไม่และรายงานให้เพื่อนฟัง

1.3 ใช้ความรู้ทั่วไปเป็นพื้นฐานความรู้หนึ่งที่ทำให้การอ่านของผู้เรียนได้ง่ายขึ้น ถ้าผู้เรียนรู้แหล่งข้อมูลของบทอ่านนั้นมาจากที่ใดก็จะทำให้สามารถเดาได้ว่าเนื้อหาจะเป็นไปในทิศทางใด จุดประสงค์คืออะไร เพราะหนังสือพิมพ์นิตยสารหรือหนังสือแต่ละชนิดที่มีผู้อ่านแตกต่างกัน กิจกรรมในขั้นนี้ ครูอาจให้ผู้เรียนดูชื่อเรื่องหัวข้อเรื่องภาพประกอบและคำอธิบายภาพและถามว่าบทอ่านนี้น่าจะมาจากแหล่งข้อมูลใด

1.4 ให้อ่านเร็วเพื่อหาข้อมูลที่ต้องการบางครั้งในบทอ่านอาจมีข้อมูลหรือคำศัพท์ที่สำคัญต่อบทอ่านทั้งเรื่อง ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนหาข้อความหรือความหมายของคำเหล่านี้ไว้ก่อนซึ่งกิจกรรมมีดังนี้

1.4.1 ผู้สอนกำหนดคำให้ผู้เรียนขีดเส้นใต้คำเหล่านั้น

1.4.2 แบ่งกลุ่ม 2-3 คนหาความหมายของคำหรือข้อมูลที่คิดว่าน่าจะเกี่ยวข้องกับคำนั้น ๆ

1.4.3 รายงานให้เพื่อนในห้องทราบ

2. ขั้นระหว่างการอ่าน กิจกรรมระหว่างการอ่านเป็นกิจกรรมที่ผู้สอนนำมาใช้ในการฝึกทักษะขณะที่อ่านตัวอย่างกิจกรรมระหว่างการอ่าน มีดังนี้

2.1 ให้อ่านเร็วเพื่อประโยชน์เรื่อง

2.2 ให้อ่านเร็วเพื่อหาข้อมูลเฉพาะ

2.3 ให้อ่านเพื่อหารายละเอียด

2.4 ให้หาใจความสำคัญ

2.5 ให้อ่านเพื่อทำนายเรื่อง

2.6 ให้เรียงลำดับความสำคัญ

2.7 ให้สรุปใจความสำคัญ

2.8 ให้หาความสัมพันธ์ระหว่างประโยค

2.9 ให้เดาความหมายจากบริบท

2.10 ให้เดาจุดประสงค์และทัศนคติจากผู้เขียน

3. ขั้นหลังการอ่าน กิจกรรมหลังการอ่านเป็นกิจกรรมเพื่อตรวจสอบความเข้าใจและให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์บทอ่านที่ลึกซึ้งมากขึ้นอาจให้ผู้เรียนตอบคำถามเพื่อความเข้าใจแสดงความรู้สึกต่อบทอ่านต่อผู้เขียน กิจกรรมขั้นหลังอ่านที่ผู้เรียนสามารถจัดให้ผู้เรียน คือ การโต้เถียง การแสดงบทบาทสมมติ การแสดงละคร การทำผังความคิด เป็นต้น

สมิตรา อังวัฒนกุล (2550: 178-179) ได้เสนอแนะการจัดกิจกรรมในการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. กิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre-reading Activities)

1.1 คาดคะเนเรื่องที่จะอ่านเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดถึงความรู้เดิมแล้วนำมาสัมพันธ์กับเรื่องที่จะอ่านการคาดคะเนอาจผิดหรือถูกก็ได้

1.2 เดาคความหมายของคำศัพท์จากบริบทโดยดูจากประโยคข้างเคียงหรือจากรูปภาพและการแสดงท่าทาง

2. กิจกรรมระหว่างอ่าน (While-reading Activities)

2.1 ลำดับเรื่องโดยให้ตัดเรื่องออกเป็นส่วน ๆ (Strip Story) แล้วให้ผู้เรียนในกลุ่มลำดับข้อความกันเอง

2.2 เขียนแผนผังโยงความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่อง (Semantic Mapping)

2.3 เติมข้อความลงในผังของเนื้อเรื่อง (Graphic Organizer)

2.4 เล่าเรื่องโดยสรุป (Summarizing)

3. กิจกรรมหลังการอ่าน (Post-reading Activities)

3.1 ให้แสดงบทบาทสมมติ

3.2 เขียนเรื่องหรือเขียนโต้ตอบ เช่น เขียนจดหมาย บทสนทนา วาครูป

3.3 พุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ขั้นตอนและกิจกรรมในการสอนการอ่าน ประกอบไปด้วย

1. กิจกรรมนำเข้าสู่การอ่าน (Pre-Reading) การที่ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องได้อย่างเข้าใจนั้นผู้เรียนต้องมีข้อมูลบางส่วนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน คือ การสนทนาโต้ตอบระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนหรือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนเพื่อทบทวนความรู้เดิมและเตรียมรับความรู้ใหม่ให้ผู้เรียนคาดเดาเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านแล้วอภิปรายหรือหาคำตอบเกี่ยวกับภาพนั้น ๆ

2. กิจกรรมระหว่างการอ่าน (While-Reading) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติในขณะที่อ่านเนื้อเรื่อง เป็นการฝึกการอ่านกิจกรรมระหว่างการอ่านผู้สอนจัดกิจกรรมประเภทอ่านแล้วจับคู่คำศัพท์ เรียงภาพ แก้ไขคำ เต็มคำสำนวน ประโยคข้อความลงในภาพแผนภูมิภาพตาราง ฯลฯ ตามลำดับของเนื้อเรื่องเลือกว่าประโยคนั้นเป็นข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็น สรุปใจความสำคัญหรือหาข้อมูลรายละเอียดจากเรื่องได้

3. กิจกรรมหลังการอ่าน (Post-Reading) เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาในลักษณะทักษะสัมพันธ์เพิ่มขึ้นจากการอ่านทั้งการฟังการพูดและการเขียนภายหลังที่ได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมระหว่างการอ่านแล้วโดยอาจฝึกการแข่งขันเกี่ยวกับคำศัพท์สำนวน ไวยากรณ์จากเรื่องที่ได้อ่านตรวจสอบทบทวนความรู้ความถูกต้องของคำศัพท์สำนวน โครงสร้างไวยากรณ์ จากนั้นฝึกให้ผู้เรียนร่วมกันตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องแล้วช่วยกันหาคำตอบ

ความเข้าใจในการอ่าน

ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน

สมุทฺร เซ็นเชาวิช (2542: 73-74) กล่าวว่า ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับการศึกษา และประสบการณ์หลาย ๆ ด้านของแต่ละคน ความเข้าใจมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ สามารถจดจำเรื่องราวส่วนใหญ่ที่ได้อ่านมาแล้วได้ สามารถจับใจความสำคัญ ๆ ได้ สามารถแยกแยะหรือระบุประเด็นหลักออกจากประเด็นย่อยที่ไม่จำเป็นได้ สามารถประเมินค่าได้ว่าอะไรบ้างที่ควรสนใจเป็นพิเศษ สามารถตีความเกี่ยวกับเรื่องราวที่อ่าน สามารถสรุปลงความเห็นจากสิ่งที่ได้อ่านอย่างถูกต้อง มีเหตุผล และน่าเชื่อถือ และสามารถใช้วิจารณ์ญาณของตนพิจารณาไตร่ตรองข้อสรุปหรือการอ้างต่าง ๆ ของผู้เขียนได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2542: 73) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือ ความสามารถที่จะอนุมานข้อมูลหรือความหมายอันพึงประสงค์จากสิ่งที่ได้อ่านมาแล้วอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ความเข้าใจนี้เป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการศึกษา และประสบการณ์ต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล

วิดโดวสัน (Widdowson, 1983: 174) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือ การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน ผู้อ่านใช้ประสบการณ์เดิมของตนเองช่วยตีความในเรื่องที่อ่าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนได้เขียนไว้

คาร์และคณะ (Carr et al., 1983: 1-2) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือ การตีความหมายจากเรื่องที่อ่านและปฏิสัมพันธ์ระหว่างเรื่องที่อ่านกับความรู้เดิมของผู้อ่าน ซึ่งผู้อ่านจะใช้ความรู้เดิมในการตีความ และตัดสินใจความนั้นอย่างมีเหตุผล และผู้อ่านใช้ความรู้เดิมในการตัดสินใจเลือกสิ่งที่อ่านซึ่งคิดว่าจำเป็นที่จะต้องเข้าใจและเลือกความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ให้เหมาะสมกัน

กล่าวโดยสรุป ความเข้าใจในการอ่านหมายถึง ความสามารถในการอ่านที่จะอนุมานเรื่องที่อ่าน การตีความหมายเรื่องที่อ่านและการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเรื่องที่อ่านกับความรู้เดิมของผู้อ่าน

ระดับความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่าน สามารถแบ่งได้หลายระดับขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการอ่าน ซึ่งมีนักการศึกษาได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้

มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ (2555: 28-30) ได้แบ่งระดับความเข้าใจออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1. การอ่านตามตัวอักษร หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระของเรื่องที่ผู้เขียนกล่าวออกมาโดยตรง
2. การอ่านตีความ หมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถแสวงหาความหมายที่แอบแฝงอยู่ในข้อความหรือเนื้อเรื่องที่ปรากฏซึ่งผู้เขียนไม่ได้กล่าวไว้โดยตรง เพื่อประเมินค่าสิ่งที่ผู้เขียนโดยใช้ความรู้และประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถในการอ่านตามตัวอักษร
3. การอ่านโดยใช้วิจารณญาณ หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถในการพิจารณาตัดสินใจเพื่อประเมินค่าสิ่งที่ผู้เขียนเขียนโดยใช้ความรู้และประสบการณ์รวมทั้งความสามารถในการอ่านตามลำดับที่ 1 และลำดับที่ 2
4. การอ่านขั้นนำไปใช้ หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้จากการอ่านไปใช้จริงกับสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกันได้

บลูม (Bloom 1956 อ้างถึงใน พชยา สุขพัชรารักษ์, 2552: 20-21) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ 6 ระดับ ดังนี้

1. ระดับความรู้ความจำ (Knowledge) เป็นระดับที่ผู้อ่านสามารถจดจำหรือรับรู้ข้อมูลในสิ่งที่ผู้เขียนกล่าวไว้ได้ พฤติกรรมที่บ่งบอกว่าผู้อ่านมีความเข้าใจในระดับความรู้ความจำประกอบด้วย ใช้คำนิยาม แบ่งประเภท บรรยาย หาที่ตั้ง วางโครงสร้าง ยกตัวอย่าง จับคู่ ทำรายการ ตั้งชื่อ บ่งชี้ แสดง รู้จัก และรำลึกได้

2. ระดับความเข้าใจ (Comprehension) เป็นระดับที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนมีได้กล่าวไว้โดยตรง ผู้อ่านสามารถที่จะเข้าใจ แปลความ ตีความ หรือคาดเดาข้อความ พฤติกรรมที่บ่งบอกว่าผู้อ่านมีความเข้าใจในระดับความเข้าใจ ประกอบด้วย ย่อความ อธิบาย ตีความ บรรยาย เปรียบเทียบ แปล จำแนก คาดคะเน บอกความแตกต่าง สาธิต นึกภาพ กล่าวซ้ำ เขียนใหม่ หรือยกตัวอย่าง

3. ระดับการประยุกต์ใช้ (Application) เป็นระดับที่ผู้อ่านใช้ข้อมูล และถ่ายโอนความรู้จากสถานะหนึ่งไปยังอีกสถานะหนึ่ง ผู้อ่านนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาใช้กับสถานการณ์ใหม่ พฤติกรรมที่บ่งบอกว่าผู้อ่านมีความเข้าใจในระดับการประยุกต์ใช้ ประกอบด้วย แก้ปัญหา แสดงให้เห็น คำนวณ ตีความ ควบคุม คาดเดา แสดง แบ่งประเภท ปรับแต่ง นำไปปฏิบัติ สาธิต ประมวลผล และปฏิบัติ

4. ระดับการวิเคราะห์ (Analysis) เป็นระดับที่ผู้อ่านสามารถแยกแยะส่วนย่อยที่ประกอบกันเข้าเป็นส่วนใหญ่ สามารถค้นคว้าและบอกความแตกต่างของส่วนที่เป็นองค์ประกอบของสถานการณ์หรือข้อมูล รวมถึงการระบุรายละเอียด พฤติกรรมที่บ่งบอกว่าผู้อ่านมีความเข้าใจในระดับการวิเคราะห์ ประกอบด้วย วิเคราะห์ จัดระเบียบ ลงความเห็น เลือก ทำแผนภูมิ แบ่งแยกความแตกต่าง เปรียบเทียบเพื่อให้เห็นความแตกต่าง จำแนก จัดหมวดหมู่ วางโครงสร้าง หรือบอกรายละเอียด

5. ระดับการสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นระดับที่ผู้อ่านนำเอาความคิดจากเรื่องที่อ่านมารวบรวมและเรียบเรียงขึ้นใหม่ พฤติกรรมที่บ่งบอกว่าผู้อ่านมีความเข้าใจในระดับการสังเคราะห์ ประกอบด้วย ออกแบบ ตั้งสมมติฐาน สนับสนุน เขียน รายงาน รวบรวม ทำตาม พัฒนา ทารือ/เสวนา วางแผนเปรียบเทียบ สร้างขึ้นใหม่ จัดใหม่ ปรับ และจัดระเบียบ

6. ระดับการประเมินผล (Evaluation) เป็นระดับที่ผู้อ่านสามารถกำหนดกฎเกณฑ์และตัดสินคุณค่าโดยใช้เกณฑ์ที่เหมาะสม เป็นการตัดสินด้วยเหตุผล โดยอาศัยประสบการณ์ ความรู้ และข้ออ้างอิงที่เป็นหลักฐาน พฤติกรรมที่บ่งบอกว่าผู้อ่านมีความเข้าใจในระดับการประเมินผล ประกอบด้วย วิวิจารณ์ แสดงเหตุผล อภิปราย สรุป ประเมินคุณภาพ ตีค่า คาดคะเน ตัดสิน และประเมินความสำเร็จวัดผล

เบอร์มิสเตอร์ (Burmeister, 1974: 147–148) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่าน เป็น 7 ระดับ ดังนี้

1. ระดับความจำ (Memory) เป็นระดับที่ผู้อ่านสามารถจำในสิ่งที่ผู้เขียนเขียนไว้ได้ เช่น จำเรื่องราวเกี่ยวกับข้อเท็จจริง วันที่ จำคำจำกัดความ ใจความสำคัญของเรื่อง คำสั่ง และระดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง เป็นต้น
2. ระดับการแปลความหมาย (Translation) เป็นระดับความเข้าใจที่ผู้อ่านนำข้อความหรือเรื่องราวที่ได้อ่านไปแปลเป็นรูปอื่น เช่น การแปลจากภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่ง การให้คำจำกัดความ การนำใจความไปแปลเป็นรูปแผนภูมิ เป็นต้น
3. ระดับตีความ (Interpretation) เป็นระดับความเข้าใจที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้เขียนไว้โดยตรง เช่น หาสาเหตุเมื่อกำหนดผลมาให้หรือให้สาเหตุมาแล้วสามารถหาผลได้ การคาดคะเนหรือทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น การจับใจความสำคัญของเรื่อง เป็นต้น
4. ระดับการประยุกต์ใช้ (Application) เป็นระดับที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจในหลักการและนำไปประยุกต์ใช้จนประสบความสำเร็จ
5. ระดับการวิเคราะห์ (Analysis) เป็นระดับความเข้าใจที่ผู้อ่านสามารถแยกแยะส่วนย่อยที่สำคัญเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ การวิเคราะห์โฆษณา การวิเคราะห์คำประพันธ์ การเข้าถึงความสมเหตุสมผลของเรื่องที่เขียน ตลอดจนการลงความเห็นในเรื่องที่อ่านได้
6. ระดับการสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นการนำเอาความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านมารวบรวมและจัดเรียงใหม่
7. ระดับการประเมินผล (Evaluation) เป็นความสามารถในการกำหนดเกณฑ์ และตัดสินเรื่องที่อ่านโดยอาศัยเกณฑ์จากประสบการณ์ของตนเอง

จากแนวคิดเกี่ยวกับระดับความเข้าใจในการอ่านของนักการศึกษาหลาย ๆ ท่านสามารถสรุปได้ว่า ระดับความเข้าใจในการอ่านเริ่มตั้งแต่ระดับที่ง่ายที่สุดคือ ความสามารถในการจำไปจนถึงความสามารถในการตีความ สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์เรื่องที่อ่าน ตลอดจนสามารถประเมินและตัดสินคุณค่าในสิ่งที่อ่านได้

วิธีวัดความเข้าใจในการอ่าน

ในการวัดความเข้าใจในการอ่าน นักการศึกษาหลายท่านเสนอวิธีเพื่อวัดความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้

บัณฑิต ฉัตรวิโรจน์ (2549: 209-212) กล่าวว่า แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษมีวิธีการ ดังนี้

1. การทดสอบองค์ประกอบย่อย ๆ ของการอ่าน (Reading Subskills) เป็นการทดสอบทักษะย่อย ๆ ทางภาษา ได้แก่ คำศัพท์อันเป็นพื้นฐานในการอ่านของผู้เรียน โดยครูอ่านออก

เสียงคำศัพท์และให้นักเรียนเลือกคำศัพท์และให้นักเรียนเลือกคำศัพท์ตรงกับคำที่ครูออกเสียงหรือการใช้เทคนิค “same-different” ให้นักเรียนเลือกหรือการใช้คำหลัก (Key Words) มาให้แล้ว นักเรียนเลือกคำตอบที่ต่างไปจาก key words และมีจำนวนข้อมากและใช้เวลารวดเร็ว

2. การทดสอบความเข้าใจในระดับประโยค (Sentence Comprehension) สามารถทำได้ เช่น การเลือกรูปภาพให้ตรงกับประโยคที่กำหนดให้ การตอบคำถามโดยใช้รูปภาพประกอบ การใช้วลีหรือประโยคเป็นตัวแนะ

3. การทดสอบความเข้าใจในบทอ่าน(Passage Comprehension) การเลือกบทอ่านนั้นนอกจากจะเป็นเรื่องธรรมดาแล้ว ครูควรจะต้องคัดเลือกบทอ่านที่นักเรียนจะได้พบเห็นมีโอกาสได้ใช้ชีวิตจริง ได้แก่ ประกาศโฆษณาต่าง ๆ เช่น ประกาศรับสมัครงาน จดหมาย แบบฟอร์มต่าง ๆ เป็นต้น ประเภทของคำถามที่สำคัญ ได้แก่ คำถามแบบให้สรุปย่อเนื้อเรื่อง คำถามแบบให้สังเคราะห์สิ่งที่ได้จากการอ่านโดยผู้อ่านจะต้องประมวลข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้เข้าด้วยกันเพื่อตอบคำถาม

4. แบบทดสอบชนิดโคลซแบบมีตัวเลือก (Multiple-choice Cloze)

5. แผนที่ความคิด (Concept Mapping) เป็นเครื่องมือประเมินแบบใหม่ที่สนับสนุนให้ใช้แทนข้อสอบปรนัยโดยเอามาใช้แทนข้อสอบแบบเลือกตอบ เติมคำ หรือข้อสอบแบบจับคู่ ซึ่งแผนที่ความคิดมีรูปแบบหลากหลายสำหรับการนำมาประเมินเพื่อทดสอบการอ่าน อาจมีการให้ข้อความมาให้ให้นักเรียนอ่านแล้วจับเอาความคิดหลักในข้อความนั้นมาเขียนแผนที่ความคิดแสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน

พรสวรรค์ สิปอ (2550: 255) ได้กล่าวถึงการทดสอบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ซึ่งอาจเป็นการทดสอบทักษะเดียวและบางทักษะอาจจะเป็นทักษะสัมพันธ์ ดังนี้

1. ให้หาความหมายของคำศัพท์
2. ให้บอก discourse features ระหว่างประโยค
3. ให้หาความหมายจากประโยคที่กำหนด
4. เติมข้อความที่หายไป
5. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านโดยใช้คำถามแบบเลือกคำตอบ
6. เรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์
7. โยงเส้นแสดงความสัมพันธ์
8. จับคู่
9. วาดภาพเขียนกราฟแสดงตารางแผนภูมิภาพแผนที่แผนผัง
10. ให้ตั้งชื่อเรื่อง
11. เขียนตอบสั้น ๆ
12. เขียนสรุปเขียนรายงานแปล

ฮัฟเนอร์ และจอลลี่ (Hafner and Jolly, 1972: 87-88) กล่าวถึงการประเมินความเข้าใจในการอ่าน ดังนี้

1. ตอบคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริง และรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
2. เข้าใจคำชี้แจง สามารถปฏิบัติตามคำชี้แจง คำแนะนำที่เขียนอธิบายไว้ได้ถูกต้อง
3. จดจำและสามารถบรรยายสิ่งที่อ่านออกมาเป็นคำพูดได้
4. ลำดับเหตุการณ์ของเรื่องราวที่อ่านได้อย่างถูกต้อง
5. แยกได้ว่ารายละเอียดตอนไหนสำคัญ ตอนไหนไม่สำคัญ
6. บอกตัวอย่าง หรือคำอธิบายต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อความที่สำคัญตอนใด
อย่างไร
7. บอกได้ว่าประโยคใดเป็นประโยคแสดงเนื้อหาสำคัญ หรือเป็นใจความสำคัญของ
เรื่อง
8. บอกได้ว่าเนื้อหาที่อ่านมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในบทความอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกัน
อย่างไร
9. สรุปใจความของบทความได้อย่างถูกต้อง

ฮวง (Huang, 1993: 33-34) ได้แบ่งคำถามที่ใช้วัดความเข้าใจในการอ่านในระดับต่าง ๆ ออกเป็น 3 แบบ ดังนี้

1. คำถามที่ใช้วัดความเข้าใจระดับตัวอักษร (Literal Comprehension Questions) เป็นคำถามที่หาคำตอบได้ง่ายที่สุด เพราะคำตอบมีปรากฏให้เห็นชัดเจนในเนื้อเรื่อง โดยคำที่ใช้ตั้งคำถามอาจพบได้ในเนื้อเรื่อง หรือใช้คำที่มีอยู่ในเนื้อเรื่องตั้งคำถาม หรือเป็นคำถามที่ไม่เกี่ยวกับการให้เหตุผล สามารถตอบได้ตรงไปตรงมา ตามความจริง หรือข้อมูลที่ปรากฏและโดยปกติคำถามระดับนี้ใช้คำว่า who, when, where และ what ในการตั้งคำถาม

2. คำถามที่ใช้วัดความเข้าใจระดับสรุปอ้างอิง (Inferential Comprehension Questions) เป็นคำถามที่ต้องใช้ความคิด ค้นหาคำตอบ โดยที่ไม่มีคำตอบปรากฏให้เห็นโดยตรงจากเนื้อเรื่อง หรือเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับการคาดคะเน หรืออ้างอิงโดยใช้ข้อมูลหรือความจริงที่มีอยู่ในเนื้อเรื่องช่วยตอบคำถาม และเป็นคำถามที่มักขึ้นต้นด้วย how และ why ซึ่งมักเกี่ยวข้องกับการใช้เหตุผล หรือการตีความข้อมูลที่มีอยู่ในเนื้อเรื่อง

3. คำถามที่ใช้วัดความเข้าใจระดับประยุกต์ (Applied Comprehension Questions) เป็นคำถามที่ต้องใช้ความคิดค้นหาคำตอบโดยไม่มีคำตอบปรากฏให้เห็นโดยตรงจากเนื้อเรื่อง หรือเป็นคำถามที่ต้องการให้ผู้อ่านคาดการณ์ล่วงหน้าจากความจริง หรือข้อมูลที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง และเป็นคำถามที่บางครั้งขึ้นต้นด้วย Should.....? Do you agree....?, Is it right....? โดยต้องการให้ผู้อ่านใช้พื้นความรู้เดิมในการตอบคำถาม หรือแสดงความคิดเห็น พิจารณา หรือประเมินค่าสิ่งที่อ่าน

วาลมอนท์ (Valmont 1977, อ้างถึงในจินตนา มงคลไชยสิทธิ์, 2547:13-14) ได้แยกประเภทของคำถามเพื่อวัดความเข้าใจในการอ่าน ดังนี้

1. คำถามเกี่ยวกับใจความหลัก (Main Idea) เน้นคำถามที่ครอบคลุมใจความของเรื่อง
2. คำถามเกี่ยวกับรายละเอียด (Detail Questions) เป็นคำถามที่ใช้ถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ปรากฏในเรื่อง เป็นคำถามที่ง่ายและตรงไปตรงมา และเกี่ยวข้องกับใจความหลักของเรื่อง
3. คำถามที่เกี่ยวกับการสรุปอ้างอิงเนื้อเรื่อง (Inferential Questions) เป็นคำถามที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ผู้เขียนตั้งใจให้ผู้อ่านตีความได้เองโดยไม่มีข้อความปรากฏในเนื้อเรื่อง ผู้อ่านจะต้องสามารถตัดสินใจและพิจารณาข้อความบางตอนโดยอาศัยเนื้อความตอนใดตอนหนึ่งช่วย
4. คำถามที่เกี่ยวกับการสรุปใจความ (Conclusion Questions) เป็นคำถามที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่สามารรถทดสอบความเข้าใจในการอ่านได้ดี เพราะการที่ผู้อ่านจะตอบคำถามประเภทนี้ได้ ผู้อ่านจะต้องเก็บเนื้อเรื่องที่ปรากฏในเรื่องหรืออาจจะอาศัยเนื้อความที่ได้จากการอนุมานก็ได้
5. คำถามที่เกี่ยวกับการจัดเรียงเนื้อความ (Organization Questions) มี 2 ลักษณะคือ คำถามเกี่ยวกับการจัดระเบียบข้อความของผู้เขียน และคำถามเกี่ยวกับการจัดลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง ซึ่งต้องอาศัยการอ่านให้เข้าใจโดยตลอด
6. คำถามเกี่ยวกับเหตุผล (Cause and Effect Questions) เป็นคำถามที่ทดสอบความเข้าใจของผู้อ่านเกี่ยวกับเหตุผล ผู้อ่านจะต้องรู้ว่าสาเหตุของผลดังกล่าวสืบเนื่องมาจากอะไร
7. คำถามเกี่ยวกับคำศัพท์ (Vocabulary Questions) เป็นคำถามที่ต้องการทดสอบความรู้ด้านคำศัพท์ อาจเน้นความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความของคำหรือวลีที่พบบ่อย ๆ หรือเน้นความรู้เกี่ยวกับความหมายของคำหรือวลีที่ใช้ในเนื้อเรื่องที่อ่าน

กล่าวโดยสรุป การวัดความเข้าใจในการอ่านสามารถวัดได้โดยการตั้งคำถามหรือวิธีการอื่น ๆ เช่น การเขียนอธิบาย การบอกความหมาย การเขียนแผนผัง เป็นต้น ซึ่งการตั้งคำถามนั้นขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ในการวัดว่าต้องการวัดความเข้าใจในระดับใด ไม่ว่าจะเป็นคำถามที่ใช้วัดความเข้าใจระดับตัวอักษร ระดับสรุปความ หรือระดับประยุกต์

การสร้างหนังสือนิทาน

ความหมายของนิทาน

เจตสุภา สอนใจธิ (2547: 18) กล่าวว่านิทานเป็นเรื่องที่เล่าสืบต่อกันมา เป็นมรดกทางวัฒนธรรม นิทาน โดยอาจเป็นเรื่องจริงหรือมีผู้แต่งขึ้น เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินและอาจแฝงด้วยคติสอนใจ และเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต

สุวิมล โสมวงศ์ (2547, อ้างถึงในเมตตา บุญยะศรี, 2552: 54) กล่าวว่า นิทานเป็นเรื่องที่ผูกขึ้น จากจินตนาการประสบการณ์ ภูมิปัญญาของผู้เขียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อความสนุกสนาน

เป็นประการสำคัญ ส่วนคตินิยม แง่คิดต่างๆ เป็นประเด็นรอง นิทานในสมัยก่อนมักจะใช้วาจาเป็นสื่อในการถ่ายทอด หรือเขียนทำนองเล่าด้วยปากเปล่า มีลีลาการเล่าที่เป็นกันเอง

นภดล สังข์ทอง (2549: 14) กล่าวว่า นิทานเป็นเรื่องราวที่แต่งขึ้นหรือเล่าสืบต่อกันมา โดยเน้นความสนุกสนานเพลิดเพลินเป็นหลัก ซึ่งต้องมีเหตุการณ์ มีตัวละคร และบางครั้งเรื่องราวในนิทานอาจสอดแทรกความรู้ หรือข้อคิดต่างๆ ให้ผู้ฟังหรือผู้อ่าน

สิริวรรณ ฤทธิสาร (2550, อ้างถึงใน ศุภศิริ บุญประเวช, 2552: 31) กล่าวว่า นิทานหมายถึง เรื่องเล่าสืบต่อกันมาหรือมีผู้แต่งขึ้นเพื่อให้ผู้ฟังได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินและสามารถนำแนวความคิดไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

กล่าวโดยสรุป นิทาน หมายถึง เรื่องเล่าที่สืบต่อกันมา หรือเรื่องที่แต่งขึ้น โดยมีจุดประสงค์เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน อาจแฝงคติสอนใจที่สามารถนำไปปรับใช้ในการดำรงชีวิต

ความสำคัญของหนังสือนิทานประกอบภาพ

ณัฐยา ภูขามคม (2552: 26) กล่าวว่า ภาพเป็นหัวใจของหนังสือสำหรับเด็ก เด็กมักจะชอบอ่านหนังสือด้วยภาพมากกว่าตัวหนังสือ เพราะภาพจะสามารถอธิบายเรื่องราวได้ดีกว่าตัวหนังสือ และทำหน้าที่สร้างภาพพจน์ในใจของเด็ก ช่วยให้เด็กเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น และสามารถจดจำเนื้อเรื่องที่อ่านได้ ภาพประกอบในนิทานมีความสำคัญดังนี้

1. ภาพช่วยเสริมเนื้อหาสาระและเรื่องราวในนิทาน ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวได้อย่างรวดเร็ว ไม่ผิดพลาด และยังเป็นตัวแทนหรือภาพจำลองของเนื้อหาในนิทานเกี่ยวกับพฤติกรรมของตัวละคร สิ่งของ สถานที่ หรือเหตุการณ์ต่างๆ ในนิทาน

2. ภาพช่วยดึงดูดใจ ให้สนใจที่จะติดตามเนื้อเรื่องในนิทาน ความน่าสนใจเบื้องต้นของภาพประกอบในนิทานจะต้องมีคุณภาพ ทั้งในด้านความสวยงาม ความถูกต้อง ความชัดเจน และมีรายละเอียดของภาพหรือเนื้อหาในภาพสอดคล้องกับเรื่องราวที่จะช่วยส่งเสริมความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้องมากขึ้น

3. ภาพช่วยเสริมสร้างจินตนาการ ภาพประกอบที่ผู้วาดภาพใช้สี เส้น แสงและเงาสวยงามสะท้อนฉากเหตุการณ์ และอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครประกอบกับบรรยายด้วยท่วงทำนองที่ให้ความรู้สึกและอารมณ์สอดคล้องกับภาพ ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตาม ชื่นชมในความงามอ่อนช้อยของเส้น แสงและสีสันทัน ทำให้เกิดจินตนาการลึกซึ้งและกว้างไกลยิ่งขึ้น

สมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2542: 59-62) กล่าวว่า การเล่านิทานเป็นวิธีการให้ความรู้วิธีหนึ่ง ที่ทำให้ผู้เรียนสนใจในการเรียนรู้ สามารถจดจำ กล้าแสดงออก และมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรมที่พึงปรารถนา นอกนั้นยังช่วยตอบสนองความต้องการของผู้เรียน เช่น ความอยากรู้อยากเห็น ความสัมพันธ์ ความต้องการเป็นที่ยอมรับ เนื้อหาของนิทานที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการดังกล่าว จะช่วยให้ผู้เรียนมีความสุข กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ โดยนิทานมีความสำคัญและมีประโยชน์ ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือในการสอนที่มีประสิทธิภาพในการชักจูงผู้เรียนให้คล้อยตาม เป็นตัวกระตุ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในตัวผู้เรียน นอกจากนี้ยังเป็นตัวกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และการแสดงออกอันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคมซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและบุคลิกภาพของผู้เรียน

2. เป็นเครื่องกระตุ้นและโน้มน้าวให้เด็กเปิดใจที่จะยอมรับพฤติกรรมด้านต่าง ๆ และตอบสนองความต้องการทางธรรมชาติของเด็กด้วย

3. เป็นตัวแบบในการหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็ก นอกจากนี้ นิทานมีประโยชน์และคุณค่าต่อเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก นิทานช่วยเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัย และยังช่วยปรุงแต่งบุคลิกภาพ แกไขพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปตามแบบของตัวละครในนิทานที่เด็กชื่นชอบรวมทั้งยังเปิดโลกจินตนาการให้กว้างไกลและมีสัมพันธภาพอันดีกับบุคคลรอบข้าง

สุภัทสร วัชรคุปต์ (2543: 36) ได้กล่าวถึงคุณค่าของนิทานที่มีต่อการเรียนการสอนว่า นิทานช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทุก ๆ ด้าน นิทานยังเป็นเครื่องมือก่อให้เกิดการเรียนรู้ สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียน ช่วยปลูกฝังคุณธรรม ความดี และความละเอียดอ่อนขึ้นในจิตใจของเด็ก และยังสามารถสร้างความคิดสร้างสรรค์

กัญญารัตน์ เกตุบุญลือ และคณะ (2547: 17) กล่าวว่า นิทานมีคุณค่าอย่างมากในการใช้เป็นสื่อกลางหรือเป็นตัวแบบให้เด็กได้แสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการได้ ทำให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เกิดความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการได้จากการฟังเรื่องราวในนิทาน และนอกจากนั้น นิทานยังมีคุณค่าต่อการส่งเสริมพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย ภาษา อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของเด็กอีกด้วย

สุวิมล โหมวงศ์ (2547, อ้างถึงในเมตตา บุญยะศรี, 2552: 71) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของนิทาน ดังนี้

1. นิทานช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา
2. นิทานช่วยปรับปรุงบุคลิกภาพ โดยนำมาเป็นต้นแบบไม่ว่าด้านการพูด การแต่งกาย กริยา ท่าทาง ความคิด
3. นิทานช่วยปลูกฝังคุณธรรม ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมเป็นที่ยอมรับของสังคมทั้งนี้ เพราะแนวคิดของนิทานมักจะเน้น ธรรมชนะอธรรม
4. นิทานช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครอบครัว เพื่อน สังคม นิทานทำให้พ่อแม่ แม่ ลูก ได้ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น นิทานมักจะสอนว่าคนเห็นแก่ตัวจะไม่มีใครสมาคมด้วย
5. นิทานช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ในชีวิต นิทานบางเรื่องนอกจากสนุกแล้วยังให้ความรู้ให้ประสบการณ์แปลกใหม่กับเด็ก

6. นิทานสามารถใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอน เป็นคู่มือ และอุปกรณ์ ที่สำคัญของนักพูด นักเขียน ครู

เอลลิส (Ellis, 1997, อ้างถึงในศุภศิริ บุญประเวช, 2552: 36) กล่าวถึง ประโยชน์ของนิทานในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1. การใช้นิทานเป็นการพัฒนาทักษะทุกทักษะ ในการเล่านิทานจะทำให้เกิดทักษะฟังและพูด ซึ่งสามารถกระตุ้นให้เกิดการอ่านและเขียนได้ นิทานสามารถพัฒนาผู้เรียนด้านคำศัพท์ เรียนรู้รูปแบบของเรื่องและโครงสร้างทางไวยากรณ์ สามารถต่อเติมเรื่องให้หลากหลายออกไปตามจินตนาการของตนเอง ถ้าผู้เรียนได้ออกมาแสดงบทบาทสมมติก็สามารถประเมินได้ว่าผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องได้ดีเพียงใด ผู้เรียนจะได้ประสบการณ์ทางภาษาโดยตรงและสามารถนำไปใช้ในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การสอนนิทานโดยการบูรณาการ นิทานแต่ละเรื่องจะมีบทเรียนเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมสอดแทรกอยู่ในเรื่องทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมของคนแต่ละชาติ แต่ละภาษา รวมทั้งประวัติศาสตร์ นิทานเรื่องหนึ่งสามารถบูรณาการสอนได้หลายวิชา

3. นิทานเป็นเครื่องมือตอบสนองสถานการณ์ต่าง ๆ นิทานทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาพูดที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถจินตนาการเรื่องราวต่าง ๆ หากมีอุปกรณ์ในการเล่าจะทำให้ผู้เรียนเห็นภาพชัดเจนขึ้น ผู้เรียนจะมีอารมณ์ร่วมไปกับนิทาน นิทานจึงสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่แตกต่างกัน ส่วนผู้เล่ามีส่วนในการกระตุ้นผู้เรียนให้ร่วมกิจกรรม

4. นิทานเป็นกระบวนการสอนทักษะความคิด กิจกรรมในบทเรียนนิทานทำให้ผู้เรียนสามารถจำเรื่องราว บอกชื่อสถานที่ เหตุการณ์สำคัญในเรื่อง และสรุปได้ หรืออาจเล่าเรื่องเพียงบางส่วนแล้วให้ผู้เรียนคาดเดาตอนจบของเรื่อง ซึ่งล้วนทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะความคิดทั้งสิ้น

5. นิทานก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้เล่าและผู้ฟังและพัฒนาการด้านสังคม ผู้เล่าถ่ายทอดเรื่องราวตามความปรารถนาของผู้ฟัง ส่วนผู้ฟังให้เกียรติผู้เล่าและเปิดใจยอมรับสิ่งใหม่ ๆ การให้ข้อมูลย้อนกลับทำให้การเล่านิทานประสบความสำเร็จ

6. นิทานทำให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง นิทานส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออก สามารถกระตุ้นให้เกิดความกล้าและมีความเชื่อมั่นในตนเอง

สรุปได้ว่า นิทานมีประโยชน์และมีความสำคัญสำหรับผู้เรียนเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ช่วยพัฒนาทักษะต่าง ๆ ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา อารมณ์ ความคิดและจินตนาการ นอกจากนี้ นิทานยังช่วยปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีให้กับผู้เรียน

ประเภทของนิทาน

นักวิชาการและนักการศึกษา ได้แบ่งประเภทของนิทานไว้ ดังนี้

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 168) ได้แบ่งประเภทของนิทานในปัจจุบัน ได้ดังนี้

1. นิทานชาวบ้าน (Folk tales) เป็นเรื่องที่เล่าสืบทอดกันมา ไม่ปรากฏตัวผู้เล่าเป็นเรื่องของคนแต่ละท้องถิ่น
2. นิทานปรัมปรา (Fairy tales หรือ Tales of magic) หรือเทพนิยายเป็นเรื่องเกี่ยวกับ เทวดา นางฟ้า เวทย์มนตร์คาถา เป็นเรื่องที่สมมติว่าเกิดขึ้นที่โน่นที่นี้แต่ไม่อาจกำหนดได้แน่นอน
3. นิทานเทพปกรณัม หรือเทพปกรณัม (Myth) นิทานเกี่ยวกับเทพเจ้า เทพธิดาประจำเผ่าพันธุ์
4. นิทานพื้นเมืองนานาชาติ (Folk tales from other countries) เพื่อให้เด็กได้มีเรื่องอ่านเพิ่มมากขึ้น และได้ทราบเรื่องราวเกี่ยวกับชาติอื่นๆ
5. นิทานชวนขัน (Jest หรือ Humorous tales) เป็นนิทานตลกขบขัน
6. นิทานเกี่ยวกับเรื่องสัตว์ (Animal tales) เช่น สัตว์พูดได้ ถ้าแฝงคติธรรม
7. นิทานไม่รู้จบ (Cumulative tales)
8. นิทานเรื่องผี อาจแต่งขึ้นใหม่ หรือเรื่องผีที่มีเค้าเรื่องจริง
9. มหาภาย์และวีรบุรุษ (Epic and Hero tales) เป็นนิทานเกี่ยวกับมนุษย์ที่เป็นผู้กล้าหาญ เป็นวีรบุรุษ นิทานที่มีในพงศาวดาร นิทานที่ชื่อบุคคลที่มีตัวตนจริงๆในอดีต นำมาแต่งเป็นนิทานเพื่อนำมาเป็นตัวอย่างของการประพฤติปฏิบัติดี
10. นิทานสมัยใหม่ทั่ว ๆ ไป เป็นนิทานที่แต่งขึ้นมาใหม่ เพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและเพื่อสอนให้เป็นเด็กดี เช่นเป็นคนซื่อสัตย์ เป็นคนขยัน เป็นคนกล้าหาญ เป็นคนตรงต่อเวลา เป็นต้น หรือเป็นนิทานเก่าที่มีผู้นำมาปรับปรุงใหม่ ดัดแปลงใหม่ เช่น เปลี่ยนบุคลิกตัวละครใหม่เพิ่มตัวละครใหม่ขึ้นมา ผู้บุกเบิกนิทานสมัยใหม่
11. นิทานคติธรรมหรือนิทานชาดก ซึ่งเป็นเรื่องของพุทธศาสนา ก่อนสมัยพุทธกาลเกี่ยวกับชาติปางต่าง ๆ ของพระพุทธเจ้า
12. นิทานที่ชวนเพ้อฝัน (Fantastic Story) มีเรื่องราวความสวยงามสนุกสนานตื่นเต้นเจ้าหญิง เจ้าชายหรือคนธรรมดา

ประคอง นิมมานเหมินทร์ (2545, อ้างถึงใน อัจฉนา วงศ์ไชยา, 2549: 16-17) ได้กล่าวถึงตำนานหรือนิทานท้องถิ่นว่ามักเป็นเรื่องเหตุการณ์เดียวและเกี่ยวกับความเชื่อขนบธรรมเนียมประเพณีของคนแต่ละท้องถิ่น แม้จะเป็นเรื่องแปลกพิสดารหรือพันวิสัยความเป็นจริงไปบ้างก็ตาม ก็ยังเชื่อกันว่าเรื่องเหล่านี้เกิดขึ้นจริงหรือมีเค้าความจริง มีบุคคลจริงและมีสถานที่จริง นิทานท้องถิ่นหรือตำนาน อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับวีรบุรุษประจำชาติ หรือเป็นเรื่องนางไม้ นางเงือก หรือนางนาค ที่ปรากฏกายและมีเรื่องเกี่ยวข้องกับมนุษย์ตามเรื่องในนิทาน และนิทานท้องถิ่นหรือตำนานนี้สามารถแบ่งย่อยได้ คือ

1. นิทานประเภทอธิบาย เป็นนิทานที่อธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ของธรรมชาติ หรืออธิบายถึงสาเหตุความเชื่อบางประการ
2. นิทานเกี่ยวกับความเชื่อต่าง ๆ เช่น เชื่อโชคลาง เชื่อเรื่องผี ตลอดจนเรื่องเกี่ยวกับไสยศาสตร์
3. นิทานเกี่ยวกับสมบัติที่ฝังไว้และมีลายแทงแนะให้ค้นหาสมบัติ
4. นิทานวีรบุรุษ กล่าวถึงเรื่องของคุณธรรม ความฉลาด ความสามารถและความองอาจกล้าหาญของบุคคล ส่วนมากเป็นวีรบุรุษของชาติบ้านเมือง มีสถานที่อยู่จริง
5. นิทานคติสอนใจ เป็นเรื่องสั้น ๆ ไม่สมจริง เจตนาสอนความประพฤติ
6. นิทานเกี่ยวกับนักบวชต่าง ๆ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับบอภินิหารของนักบวชที่เจริญภาวนาจนมีฌานแก่กล้า มีอิทธิฤทธิ์
7. นิทานปรัมปรา เป็นเรื่องค่อนข้างยาว สมมติว่าเกิดขึ้นที่ใดที่หนึ่ง แต่สถานที่เลื่อนลอย มักขึ้นต้นด้วย “กาลครั้งหนึ่ง” หรือ “นานมาแล้ว” เนื้อเรื่องประกอบด้วยอิทธิฤทธิ์และมักจบลงด้วยความสุข
8. เทพนิยาย เป็นนิทานที่เทวดาและนางฟ้า เป็นตัวบุคคลในเรื่องนิทานนั้นหรือเป็นเรื่องเกี่ยวกับกึ่งเทวดา เทพนิยายมักมีส่วนสัมพันธ์กับความเชื่อทางศาสนา และพิธีกรรมต่าง ๆ ที่มนุษย์ปฏิบัติในทางศาสนา คนโบราณมักมีคำถามเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว จึงคิดสร้างคำตอบให้แก่ตัวเอง โดยผูกเป็นเรื่องสนุกสนานเหลือเชื่อ
9. นิทานเรื่องสัตว์ เป็นนิทานที่มักมีตัวเองของเรื่องเป็นสัตว์ แต่สมมติว่ามีความคิดและการกระทำตลอดจนพูดได้อย่างมนุษย์ มีทั้งสัตว์และสัตว์บ้าน บางทีก็เป็นเรื่องที่มีคนเกี่ยวข้องด้วย แต่คนและสัตว์พูดได้ตอบ และปฏิบัติต่อกันเหมือนมนุษย์ธรรมดา
10. นิทานตลกขบขัน เป็นเรื่องสั้น ๆ จุดสำคัญของเรื่องอยู่ที่ว่ามีเรื่องที่ไม่น่าเป็นไปได้ต่าง ๆ อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับความโง่ ปฏิภาณไหวพริบ การพนันขันต่อ การเดินทางและการผจญภัย

กล่าวโดยสรุป นิทานสามารถแบ่งได้หลายประเภท เช่น นิทานพื้นบ้าน นิทานปรัมปรา นิทานเกี่ยวกับความเชื่อ นิทานเกี่ยวกับวีรบุรุษ นิทานสมัยใหม่ นิทานคติสอนใจ เทพนิยาย นิทานเกี่ยวกับสัตว์ เป็นต้น

องค์ประกอบของหนังสือนิทาน

นักการศึกษาได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหนังสือนิทานไว้ ดังนี้

จินตนา ไบกาซูยี (2534: 24-25) ได้กล่าวถึงลักษณะที่ดีของหนังสือสำหรับเด็กไว้ ดังนี้

1. ไม่สอนโดยตรง เพราะเด็ก ๆ ไม่ชอบการสั่งสอนโดยตรง เพราะเบื่อจากการสั่งสอนของพ่อแม่และครูอยู่แล้ว ยิ่งถ้ามาพบในหนังสือที่อ่านซึ่งเด็กต้องการความสนุกสนานเพลิดเพลินมากกว่าคำสั่งสอนศีลธรรมให้ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง เด็กจะเบื่อหน่ายทันที ดังนั้น การเขียนในลักษณะคติสอนใจหรืออธิบายความรู้ ควรเขียนในรูปแบบแฝงแทรกอยู่ในความสนุกสนาน

2. จุดประสงค์ของเรื่องที่ชัดเจนว่าต้องการให้ผู้อ่านได้รับสิ่งใดจากการอ่าน เช่น ความสนุกสนาน ให้ความจริงใจ ความสุขใจ สร้างเสริมจินตนาการ หรือให้สาระความรู้โดยตรงจนผู้อ่านสามารถบรรลุสิ่งเหล่านี้ได้เมื่ออ่านจบเรื่อง

3. คุณค่าของเรื่อง หนังสือสำหรับเด็ก ต้องมีคุณค่าสำหรับผู้อ่าน นั่นคือ ต้องมีแก่นเรื่อง (Theme) หรือความคิดรวบยอดที่แน่นอนชัดเจน มีโครงเรื่อง (Plot) หรือการดำเนินเรื่อง (Story) ที่ชวนติดตาม มีรสชาติที่เร้าอารมณ์ มีสำนวนภาษาที่ดีตรงกับรสนิยมของเด็กผู้อ่าน จัดรูปเล่มและภาพประกอบเข้ากับเนื้อเรื่องและตรงกับความสนใจ ความนิยมพื้นฐานและความรู้ในการอ่านของเด็กแต่ละวัย

4. เนื้อเรื่องที่ดี ควรเลือกให้ตรงกับความต้องการอ่านของเด็ก เช่น นิทาน เทพนิยาย นิทานวรรณคดี นิทานร่วมสมัย เรื่องการต่อสู้ผจญภัย เรื่องลึกลับ ประเพณีนักสืบ เรื่องขบขัน เรื่องวิทยาศาสตร์ และเรื่องที่ไม่ควรนำมาเขียน คือ เรื่องตลกกลามก เรื่องหยาบคาย ความรุนแรง บูล้างผลาญ เรื่องยั่วยุให้เกลียดชังกัน โกรธแค้นสังคมคนไม่ยอมมีชีวิตอยู่ ล้อเลียนผู้อ่อนแอ คนเสียเปรียบ และคนพิการ เป็นต้น

5. รสของเนื้อหา ต้องเลือกให้เหมาะสมกับเรื่องราว มีรสชาติชวนให้ติดตาม เน้นเหตุการณ์ที่เคลื่อนไหวเพื่อให้เรื่องดำเนินไปสู่เป้าหมายเร็วที่สุด อาจมีเหตุการณ์เกิดขึ้นตามลำดับตั้งแต่แรกจนไปสู่จุดยอดเพื่อคลี่คลายปัญหา อาจมีการต่อสู้หรือปัญหาที่ทำให้ตัวละครเอกได้แก้ไขด้วยการต่อสู้ด้วยสติปัญญาหรือร่างกายและต้องมีการจบเรื่องอย่างมีความสุข

6. ตัวละคร การสร้างตัวละคร บุคลิกลักษณะนิสัยใจคอของตัวละครต้องมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าชัดเจน ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบเรื่อง ต้องมีความสอดคล้องกับเนื้อหา เมื่อสร้างตัวละครขึ้นอุปนิสัยต้องเป็นไปตามตัวละคร ความคิดและการพูดจาอยู่ในโลกของเด็กอย่างแท้จริง หลีกเลี่ยงการเสแสร้ง สรรพนามที่ต้องใช้เหมาะสมกับตัวละคร ตัวละครควรมีไม่มากและมีการตั้งชื่อตัวละครไม่จะ

เป็นคน สัตว์ หรือแม้แต่สิ่งไม่มีชีวิต ควรมีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง เนื้อเรื่อง ฉาก สถานที่ และ รมัตถะวังเรื่องยุคสมัยและกาลเวลา แต่อย่าตั้งชื่อตัวละครที่มีเสียงใกล้เคียง เพราะอาจทำให้เกิด ความสับสนได้

7. การตั้งชื่อเรื่อง เป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะหนังสือสำหรับเด็กมีชื่อเรื่องเป็นจุดดึงดูดใจให้ผู้อ่านหยุดชะงัก มองดู หยิบชมและเปิดดูเรื่อง ถ้าชื่อเรื่องมีตรงกับความสนใจ เราใจ อยากเปิดอ่านให้รู้เรื่องตลอดเล่ม หนังสือเล่มนั้นจะประสบความสำเร็จ เพราะการตั้งชื่อเรื่องเป็นศิลปะอย่างหนึ่งของการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก ชื่อเรื่องไม่ควรยาวมากจนเต็มบรรทัด ควรมีความหมายสมบูรณ์ในตัวเอง ถ้าจำเป็นควรเลี่ยงใช้คำรอง แต่ไม่จำเป็นต้องมีรูปเต็มประโยค ส่วนการออกแบบปกหนังสือ นั้นควรให้มีความสัมพันธ์กับชื่อเรื่อง

8. การสร้างฉาก ซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมของตัวละคร ต้องมีลักษณะ ต้องมีลักษณะให้รายละเอียดถูกต้องสมจริง มีความเป็นไปได้หรือกลมกลืนกับการดำเนินเรื่อง ยุคสมัย และนิสัยของตัวละคร การบรรยายภาพไม่ควรมีมากจนทำให้เกิดความน่าเบื่อและยืดยาว แต่ควรใช้ภาพวาดในการบรรยายแทน

9. ยุคสมัยหรือเวลาที่เกิดเรื่องขึ้น เรื่องเกิดขึ้นในอดีตหรือปัจจุบัน หรือเป็นเรื่องเล่าสืบต่อกันมา เป็นเรื่องที่ผู้เขียนจะต้องตระหนักเพราะเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดรายละเอียดต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อเรื่องอื่นๆ เช่น ฉาก การแต่งกายของตัวละครและนิสัยของตัวละคร ซึ่งล้วนเป็นความจริงและความถูกต้องของข้อเท็จจริงในเนื้อเรื่องทั้งสิ้น

10. กลวิธีในการเขียนเรื่องเพื่อเสนอเนื้อหา มีหลายรูปแบบ เช่น ให้ผู้เขียนบรรยายเรื่องราวติดต่อกันไป โดยให้ตัวละครเป็นผู้บรรยายเรื่องก็ได้ หรือเป็นรูปแบบที่ให้ตัวละครสนทนาโต้ตอบ หรือเป็นรูปแบบผสมโดยใช้รูปแบบทั้งสองชนิดที่กล่าวมาผสมผสานกันให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและความถนัดของผู้เขียน

11. การเขียนเรื่องความรู้ ควรมีการศึกษาค้นคว้าจากหลักฐานที่น่าเชื่อถือได้ คำนึงถึงข้อเท็จจริงที่ถูกต้องชัดเจน ก่อนที่จะนำไปลงมือเขียนได้อย่างถูกต้อง

12. มีโครงเรื่องที่ดี หนังสือสำหรับเด็กไม่ควรมีโครงเรื่องที่ซับซ้อนมาก มีความสั้น กระชับแต่คมคาย โครงเรื่องประกอบด้วยบทนำเรื่อง เป็นการเปิดฉากจุดสนใจของส่วนกลางเรื่องและตอนจบเป็นจุดสุดยอดของเรื่องเป็นการคลี่คลายปัญหาทั้งหมด และจบลงด้วยความสุขสมหวัง

อรอนงค์ โชคสกุล และศรีอัมพร ประทุมพันธ์ (2544: 10-12) ได้กล่าวถึงลักษณะของหนังสือสำหรับเด็ก ดังนี้

1. เนื้อหาของหนังสือต้องมีความเหมาะสมกับวัย ระดับชั้น และความสนใจของเด็ก เนื้อหาจะต้องมีความสนุกสนาน มีการดำเนินเรื่องน่าสนใจ ไม่ใช้การบรรยายมากเกินไป ไม่ทำให้

น่าเบื่อ เด็กเล็ก ๆ ควรจะมีเนื้อหาเพียงเล็กน้อยใน 1 หน้า ถ้าเป็นเด็กที่โตขึ้น เนื้อหาที่จะเพิ่มขึ้นตามวัยของเด็กได้แต่ต้องดูความเหมาะสมเป็นเกณฑ์ในการจัดทำเนื้อหา

2. เนื้อหาต้องมีแก่นของเรื่อง หรือวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน เนื้อหาของหนังสือระดับเด็กเล็ก ควรมีความคิดรวบยอดเพียงอย่างเดียว เพื่อให้เข้าใจง่ายไม่สับสน ส่วนเนื้อหาของเด็กที่กำลังย่างเข้าวัยรุ่น จะมีความคิดรวบยอดมากกว่าหนึ่งอย่างก็ได้ แต่ต้องสอดคล้องกันอย่างมีระบบและมีความเหมาะสมกลมกลืนกันได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

3. เนื้อหาจะต้องมีรูปแบบที่เขียนชัดเจน เช่น จะเขียนเนื้อหาเป็นบทร้อยแก้วหรือบทร้อยกรอง ก็ควรที่จะกำหนดให้แน่นอนก่อนลงมือเขียน นอกจากจะกำหนดการเขียนเป็นบทร้อยแก้วหรือร้อยกรองแล้ว ยังจะต้องกำหนดให้ชัดเจนอีกว่าจะเขียนเนื้อหาในรูปแบบใด เช่น นิทาน นิทานพื้นบ้าน เรื่องสั้น บทละคร บทกวี เรื่อง สารคดี เป็นต้น

4. สำนวนภาษา ลักษณะการเขียนประโยคในหนังสือเด็ก สำนวนภาษาและประโยคที่จะนำมาเขียนในหนังสือเด็กจะต้องเป็นภาษาง่าย ๆ อ่านแล้วสามารถเข้าใจความหมายได้โดยไม่ต้องนำมาแปลอีกครั้ง และการเขียนทุกคำจะต้องถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษา เด็ก ๆ จะได้นำไปใช้ได้ อย่างถูกต้องทั้งในด้านการเขียนและการนำไปใช้ต่อไป

5. ภาพประกอบที่ใช้ในหนังสือสำหรับเด็ก การใช้ภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กมีหลายวิธี เช่น ภาพวาด ภาพถ่าย ภาพตัดปะ เป็นต้น ในการนำภาพมาประกอบหนังสือสำหรับเด็กเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้จัดทำจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องพัฒนาการของเด็กแต่ละวัย เพื่อจะได้ทำภาพประกอบได้อย่างเหมาะสมตามความสนใจและพัฒนาการของเด็ก ดังเช่น เด็กวัยก่อนเรียน(อายุ 2-6 ขวบ) ควรเป็นหนังสือที่มีภาพมาก ๆ มีตัวหนังสือประกอบได้เล็กน้อย แต่สำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น(อายุ 12-14 ขวบ) ไม่จำเป็นต้องมีภาพประกอบทุกหน้า

6. ขนาดตัวอักษรและขนาดของรูปเล่มในการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กขนาดตัวอักษรที่จะใช้ในเนื้อเรื่องควรจะให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก เช่น เด็กวัยก่อนเรียน ใช้ตัวอักษรขนาดประมาณ 24-30 พ้อยท์ (ประมาณ 1/2 ซม.) และตัวอักษรที่ใช้ไม่ควรเป็นตัวอักษรลวดลาย แต่ควรเป็นตัวอักษรที่เป็นรูปแบบที่ชัดเจน อ่านง่าย การเขียนอักษรแต่ละตัวถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษาของวัยเด็กที่สูงขึ้น ตัวอักษรจะมีขนาดลดลงได้ตามความเหมาะสม สำหรับขนาดของรูปเล่ม หนังสือสำหรับเด็กควรมีขนาดไม่เล็กหรือใหญ่เกินไป จำนวนหน้าต้องมีจำนวนเหมาะสมกับวัยของเด็ก

จำนวนหน้าของหนังสือสำหรับเด็กที่นิยมจัดทำกัน มีดังนี้

จำนวน 8-16 หน้า สำหรับเด็กวัย 2-5 ขวบ

จำนวน 16-32 หน้า สำหรับเด็กวัย 6-11 ขวบ

ขนาดรูปเล่มของหนังสือสำหรับเด็ก

ขนาด 8 หน้ายก (18.5 x 26 ซม.)

ขนาด 16 หน้ายกเล็ก (13 x 18.5 ซม.)

ขนาด 16 หน้ายกใหญ่ (14.8 x 21 ซม.)

การจัดทำขนาดรูปเล่มสามารถทำเป็นในแนวนอนหรือแนวตั้ง อย่างไรก็ตาม การเข้าเล่มก็สำคัญ เพราะถ้าจัดรูปเล่มไม่แข็งแรงจะทำให้หนังสือขาดได้ง่าย ไม่สะดวกในการนำไปอ่านของเด็ก ๆ ปกของหนังสือจึงควรใช้กระดาษหนาทำปกแข็งเพื่อความแข็งแรงและคงทน นอกจากนี้ลักษณะของหนังสือสำหรับเด็กที่กล่าวมาแล้ว ในตอนท้ายสุดของหนังสือสำหรับเด็ก อาจมีกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาและมีความสัมพันธ์กับหนังสือให้เด็กได้ทำกิจกรรมนั้น ๆ หลังจากอ่านหนังสือสำหรับเด็กจบแล้ว เช่น อธิบายคำศัพท์ คำถาม แบบฝึกหัด เกม หนังสืออ้างอิง เป็นต้น

กุลวรา ชูพงษ์ไพโรจน์ (2545: 84) กล่าวถึงหนังสือ หรือลักษณะงานที่เหมาะสมกับเด็กสรุปได้ดังนี้

1. ทำให้เกิดความสนุกสนาน
2. กระตุ้นจินตนาการของเด็ก
3. ช่วยให้เด็กเข้าใจตนเองและรู้สึกว่าได้อยู่โดดเดี่ยว
4. ทำให้เด็กได้พบเห็นสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่จำเป็นต้องเหมือนกับตัวเขา
5. ให้โอกาสเด็กได้ค้นหาและใช้ภาษาในหลาย ๆ ทาง
6. เปิดโอกาสให้เด็กได้สำรวจค้นหาความเป็นไปของสิ่งที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นใน space

และ time ที่เขารู้จักมาก่อน

7. ให้ข้อมูลข่าวสารแก่เด็ก
8. เป็นช่องทางให้เด็ก ๆ ได้หลีกหนีความซ้ำซากจำเจในชีวิตประจำวัน
9. ถ้าเรื่องเน้นความจริงและเหตุการณ์จริง ควรวาดภาพตามจริง
10. ดึงความสนใจเด็กลงไปสู่รายละเอียด เช่น วาดภาพคู่กับเนื้อหา มีคำร้องคู่กับดนตรี

เป็นต้น

11. เป็นวรรณกรรมที่ดี ทั้งโครงเรื่อง/ลักษณะที่เด่นชัดของตัวละครการใช้ภาษา

สร้างสรรค์ และมีลักษณะเป็นเรื่องที่ไม่ตาย

12. ดึงดูดใจด้วยความงดงาม
13. กล่าวถึงอารมณ์มนุษย์อย่างระมัดระวัง
14. ไม่ควรสร้างความขบขันบนความเจ็บปวดของผู้อื่น
15. อย่าใช้ภาษาหรือปฏิบัติต่อเด็กในเชิงตำหนิตีเยียนดูหมิ่น

สุวิมล ไชยมงคล (2547, อ้างถึงในเมตตา บุญยะศรี, 2552: 58-59) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของนิทาน ดังนี้

1. มีจุดมุ่งหมาย โดยทั่วไปนิทานมีจุดมุ่งหมายเพื่อความเพลิดเพลิน โดยสอดแทรกคติธรรม คำสอน แนวคิดต่าง ๆ ได้
2. มีแก่นเรื่องซึ่งมีลักษณะตรงไปตรงมาชัดเจน
3. มีโครงเรื่อง เป็นโครงเรื่องง่ายไม่ซับซ้อน
4. มีตัวละคร ซึ่งตัวละครในนิทานอาจจะเป็นคน หรือสัตว์ สิ่งของก็ได้ แต่เน้นการมีอารมณ์ความรู้สึกนึกคิด พูดได้
5. มีบทสนทนา ซึ่งมักใช้สรรพนาม
6. มีฉาก ซึ่งมักจะเป็นฉากที่สมมติขึ้น เป็นฉากจากจินตนาการ แม้จะมีการใช้ฉากที่เป็นจริงบ้างแต่ก็ไม่ได้ตั้งใจให้เห็นลักษณะและสภาพของสถานที่นั้นตามจริง
7. มีรูปแบบและวิธีการแต่ง ส่วนมากมักใช้การเล่าเองตามลำดับเวลาตามปฏิกิริยา เล่าตามลำดับเหตุการณ์ เล่าจากเหตุไปสู่ผล การจบมักจบด้วยการให้คติ ข้อคิดที่สอนใจ หรือคุณลักษณะที่ควรหรือไม่ควรเอาอย่างเพื่อเน้นแก่นเรื่องให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

รังสิมันต์ ฉิมรัศ (2550: 11-15) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหนังสือส่งเสริมการอ่านหรือหนังสือสำหรับเด็ก ดังนี้

1. แนวคิดของเรื่อง คือ ประเด็นหลักของเรื่องผู้เขียนต้องสร้างแนวคิดขึ้นมาก่อนที่จะเขียนเรื่องอะไร
2. โครงเรื่อง หมายถึง เรื่องที่ผู้เขียนแต่งขึ้นให้เป็นเรื่องราวโดยยึดเอาแก่นเรื่องของผู้เขียนแต่งขึ้นให้เป็นเรื่องราวเป็นหลักในการสร้างโครงเรื่องเพื่อให้สอดคล้องกันเป็นเอกภาพ ในการสร้างโครงเรื่องผู้เขียนต้องเสนอปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา โดยใช้ตัวละครเป็นตัวดำเนินเรื่อง
3. ฉาก คือ สถานที่ที่ผู้เขียนสร้างขึ้นในเรื่องเพื่อให้ผู้อ่านมองเห็นภาพหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามท้องเรื่อง ฉากเป็นเส้นอย่างหนึ่งของเรื่อง การสร้างฉากต้องกลมกลืนกับเนื้อเรื่องและตัวละครสำหรับหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็ก ฉากไม่ควรมีมากหรือสลับซับซ้อนจนเกินไป ต้องคำนึงถึงวัยและประสบการณ์ของเด็ก
4. บทสนทนา คือ คำพูดโต้ตอบระหว่างตัวละครในเรื่อง แต่คำสนทนานั้น ใช้เป็นแค่องค์ประกอบให้เนื้อเรื่องสมบูรณ์เท่านั้น บทสนทนาที่ดีต้องกระชับ ทำให้ผู้อ่านรู้เรื่องราวของเรื่องจากบทสนทนาได้ด้วย
5. การเปิดเรื่อง คือ การเริ่มต้นฉากแรกของเรื่องเพื่อเร้าใจให้ผู้อ่านติดตามเรื่องที่เขียนต่อไป

6. การดำเนินเรื่อง คือ การที่ผู้เขียนกำหนดให้ตัวละครแสดงบทบาทของตนไปตามเรื่องราวที่กำหนดให้ที่ละบทที่ละตอนเพื่อบอกเรื่องราวแก่ผู้อ่าน กลวิธีดำเนินเรื่องมีหลายวิธี เช่น

6.1 ดำเนินไปตามเหตุการณ์จากต้นเรื่องจนจบเรื่อง

6.2 ดำเนินเรื่องจากเหตุการณ์ของเรื่อง (กลางเรื่อง) แล้วย้อนกลับไปสู่อดีตเพื่อให้รู้ถึงความเป็นมาของเหตุการณ์นั้น ก่อนจะวกกลับมาดำเนินเรื่องต่อไปจนจบเรื่อง

7. การปิดเรื่อง คือ การคลายปมปัญหา ข้อสงสัยทั้งหมดลง หรือจะทิ้งข้อสงสัยนั้นให้ผู้อ่านคิดต่อไป การจบเรื่องมีหลายแบบ แต่ที่นิยมมี 2 แบบ คือ

7.1 จบแบบประสบผลสำเร็จหรือผิดหวังอย่างสิ้นเชิง

7.2 จบแบบให้ผู้อ่านประหลาดใจ

8. ท่วงทำนองการเขียน คือ ลีลาการใช้ถ้อยคำ สำนวน แสดงออกถึงเจตคติ ความคิด ความชัดเจนชีวิต แบ่งเป็นหลายลักษณะดังนี้

8.1 ท่วงทำนองเขียนเรียบ ๆ คือใช้ถ้อยคำสำนวนง่าย ๆ

8.2 ท่วงทำนองกระชับรัดกุม ทุกคำมีความหมายชัดเจนตรงไปตรงมา

8.3 ท่วงทำนองแบบเข้มข้น ตัวหนังสือมีพลัง ทำให้คนอ่านคิดตามโต้แย้งเปรียบเปรย เยาเย้ยถากถาง ยกย่อง

8.4 ท่วงทำนองเขียนมีความเป็นประจักษ์ภาพ ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพอย่างชัดเจน

8.5 ท่วงทำนองเขียนแบบสละสลวย จะพิถีพิถันในการใช้ถ้อยคำ ให้ความรู้สึกที่สวยงาม ความคิดและความเห็นดี

8.6 ท่วงทำนองเขียนแบบสูงส่ง ส่วนใหญ่เป็นภาษาเขียนในวรรณคดีสำคัญใช้ศัพท์สูง บ่งบอกถึงภูมิรู้ของผู้เขียน บางครั้งแนวคิดเป็นปรัชญาลึกซึ้ง

9. ตัวละคร ตัวละครที่สร้างขึ้น นอกจากแสดงบทบาทไปตามโครงเรื่องที่ผู้เขียนสร้างขึ้นแล้วยังทำหน้าที่สื่ออารมณ์ที่ผู้เขียนสร้างขึ้นแล้วยังทำหน้าที่สื่ออารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด และให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านด้วย ปกติตัวละครหลักจะมี 3 ตัว คือ

9.1 ตัวเอก ทำหน้าที่ดำเนินเรื่องไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

9.2 ตัวขัดแย้ง ทำหน้าที่ขัดขวาง สร้างอุปสรรค ทำให้เนื้อเรื่องเข้มข้นสนุกสนาน

9.3 ตัวประกอบ ทำหน้าที่เสริมเรื่องให้ยาว แก่ปัญหาและดำเนินไปสู่ความสะเทือนใจของเรื่อง

10. คติจากเรื่อง คติจากเรื่องควรมีเพียงเรื่องเดียว ไม่ซับซ้อนเพื่อให้เห็นสาระตามแนวคิดของเรื่อง เช่น

10.1 ความพยายามคือความสำเร็จ

10.2 แม่รักลูกยิ่งชีวิตตน

10.3 ใครสร้างกรรมโดย้อมได้รับกรรมนั้น

11. สำนวนภาษา สำนวนภาษาที่ดีต้องไพเราะ สละสลวย ใช้คำง่าย

สิริวรรณ ฤทธิสาร (2550, อ้างถึงในศุภศิริ บุญประเวศ, 2552: 39) กล่าวว่า ข้อควรคำนึงด้านเนื้อหาในการผลิตหนังสือนิทานสำหรับเด็ก มีดังนี้

1. วัยของเด็ก พิจารณาว่าเด็กมีความสนใจ ชอบฟังนิทานประเภทใด ความยาวของเนื้อเรื่องเหมาะสมกับช่วงความสนใจของเด็ก คือประมาณ 10-15 นาที หรือประมาณ 12 หน้า

2. เนื้อหาสาระดูว่าเหมาะสมและสอดคล้องกับข้อคิดคุณธรรมเพียงใด

3. ภาษาที่ใช้เป็นภาษาสั้น ๆ ง่าย ๆ ขนาดตัวอักษรประมาณ 32 พ้อยท์ หรือ 5 ม.ม. และตัวอักษรไม่ควรเป็นอักษรประดิษฐ์ ควรเลือกใช้ศัพท์หรือตัวอักษรซ้ำๆ จะทำให้เด็กจำได้และเห็นบ่อย ๆ

4. การเลือกนิทานต้องให้เหมาะสมสอดคล้องกับวัยของเด็กทั้งเนื้อเรื่อง ตัวละคร รูปภาพ ภาษาและความยาวของนิทานก็เหมาะสมกับช่วงความสนใจตามระดับอายุ

กล่าวโดยสรุป หนังสือนิทานประกอบภาพที่ดีควรคำนึงถึงระดับของผู้อ่านและองค์ประกอบของการเขียนหนังสือนิทาน ได้แก่ 1) แนวคิดของเรื่อง 2) โครงเรื่อง 3) ฉาก 4) บทสนทนา 5) การเปิดเรื่อง 6) การดำเนินเรื่อง 7) การปิดเรื่อง 8) ท่วงทำนองการเขียน 9) ตัวละคร 10) คติจากเรื่อง และ 11) สำนวนภาษา

หลักการเขียนนิทานประกอบภาพ

หลักการเขียนหนังสือนิทานมีดังนี้

อรอนงค์ โชคสกุล และศรีอัมพร ประทุมพันธ์ (2544, อ้างถึงใน เมตตา บุญยะศรี, 2552: 66-67) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาข้อมูล

เป็นการศึกษาข้อมูลในส่วนที่เป็นปัญหาหรือสาเหตุที่ทำให้เราต้องการจะจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก

ขั้นที่ 2 เพิ่มพูนความรู้

ควรศึกษาหาความรู้ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ในการนำมาจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก

ขั้นที่ 3 โยงสู่จุดประสงค์

หลังจากสำรวจข้อมูลได้พบปัญหา และคิดค้นวิธีแก้ปัญหา โดยการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กแล้ว ควรกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กให้ชัดเจน

ขั้นที่ 4 มุ่งตรงสู่โครงสร้าง

ควรจัดทำโครงเรื่องเพื่อให้การจัดทำหนังสือสำหรับเด็กเป็นไปตามขั้นตอน

ขั้นที่ 5 ต่อเนื่องงานเขียน

ลงมือเขียนเรื่องตามที่วางไว้ ควรคำนึงถึงการใช้ภาษาและการใช้ประโยคให้ถูกต้อง

ขั้นที่ 6 สลับเปลี่ยนภาพสวย

ภาพเป็นสิ่งสำคัญในการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก ควรให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและวัย

ของเด็ก

ขั้นที่ 7 เสร็จด้วยต้นฉบับ

เมื่อเสร็จขั้นตอนทั้ง 6 ขั้นตอนแล้วก็นำมารวบรวมเป็นต้นฉบับมีส่วนประกอบ ดังนี้

1. หน้าปก หรือปกหน้า
2. ปกใน
3. คำนำ
4. สารบัญ (กรณีแยกเป็นเรื่องย่อยในเรื่องใหม่)
5. เนื้อเรื่อง
6. กิจกรรมท้ายเล่ม (ถ้ามี)

ขั้นที่ 8 กลับไปทดลองใช้

นำหนังสือสำหรับเด็กที่เสร็จแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียน บันทึกผลการทดลองเพื่อปรับปรุงต่อไป

สนธิ สัตโยภาส (2547: 25-27) ได้ลำดับขั้นตอนการสร้างหนังสือสำหรับเด็ก สรุปได้ดังนี้

1. ขั้นสำรวจหาเรื่องที่จะเขียน
2. ขั้นกำหนดแนวคิด
3. ขั้นวางโครงเรื่อง
4. ขั้นลงมือเขียนเรื่องเต็ม
5. ขั้นแบ่งตอนกำหนดภาพประกอบ
6. ขั้นทำฉบับร่าง
7. ขั้นวาดภาพและกำหนดตัวอักษร เป็นขั้นลงมือทำหนังสือสำหรับเด็กฉบับจริงโดย

วาดภาพและเขียนเนื้อเรื่องลงในกระดาษปอนด์หรือกระดาษอาร์ตก็ได้ ภาพที่ใช้อาจเป็นภาพเหมือนจริง ภาพลายไทย ภาพประดิษฐ์ หรือภาพการ์ตูน ไม่ซับซ้อนสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ขนาดของภาพควรเหมาะสมกับวัยของผู้อ่านด้วย เช่น เด็กอนุบาลถึงประถมศึกษาปีที่ 2 ควรมีขนาด 3 ใน 4 ของ

หน้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ควรมีขนาด 1 ใน 2 ของหน้า ส่วนเด็กวัยรุ่นตอนต้นที่เรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 5-6 ควรมีขนาด 1 ใน 4 ของหน้า

สุพรรณิ อ่อนจาก (2548, อ้างถึงใน ณัฐยา ภูขามคม, 2552: 28)ได้รวบรวมหลักในการเขียนนิทานประกอบภาพ ไว้ดังนี้

1.เค้าโครงเรื่อง สำหรับเด็กต้องไม่ซับซ้อน มีแนวคิดหรือแก่นของเรื่อง (Theme) ที่เด่นชัด จับใจความได้ง่าย ไม่เกินกำลังปัญญาของเด็ก ตัวละครควรอยู่ในวัยใกล้เคียงกับผู้อ่าน การวางโครงเรื่องต้องติดต่อสืบเนื่องเป็นเรื่องราว มีเหตุผลเป็นไปตามธรรมชาติ มีความสัมพันธ์กับพื้นฐานประสบการณ์ของเด็ก มีเงื่อนไขบางตอนที่ตลกขบขัน แสดงถึงความสำเร็จ ความสุข สมหวัง มีชื่อเรื่องกะทัดรัด เข้าใจง่าย และมีการดำเนินเรื่องที่กระตุ้นอารมณ์ สร้างความสนุกสนาน

2. วิธีเขียน นักเขียนต้องมีความสามารถในการเขียนให้สนุก ใช้ถ้อยคำสละสลวย อ่านเข้าใจง่าย เป็นภาษาที่นิยมใช้กันในสังคม ตรงกับลักษณะบุคลิกตัวละครคงเส้นคงวา ตรงตามสมัยของเรื่อง และเรียบเรียงได้เหมาะสม สะกดการันต์ถูกต้องตามหลักภาษา ทั้งการใช้ภาษาในร้อยแก้วและร้อยกรอง อาจใช้การดำเนินเรื่องแบบเล่าเรื่อง หรือให้ตัวละครสนทนากัน แต่ต้องเป็นบทสนทนาสั้น ๆ อาจมีการพรรณนาสลับกันบ้างก็ได้ แต่ต้องดำเนินเรื่องรวดเร็ว ข้อที่สำคัญ คือต้องมีภาพประกอบเรื่อง โดยภาพและเรื่องต้องอยู่หน้าเดียวกัน

3. ภาพประกอบ ภาพประกอบที่ดีจะต้องเป็นภาพที่ตรงเรื่อง สามารถเล่าเรื่องได้ดี ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตามได้ เป็นภาพไปซับซ้อน ดูแล้วเข้าใจง่ายเป็นภาพที่เขียนได้สวยงามตรงตามลักษณะของตัวละคร ตรงตามฉาก ตรงนามสถานที่ และท้องเรื่อง ถูกต้องในเรื่องขนาดและสัดส่วนของภาพ และเป็นภาพที่ให้ชีวิต มีความรู้สึกและความเคลื่อนไหว

4. รูปเล่มและเทคนิคการพิมพ์ เด็กชอบหนังสือที่มีปกสีสวยสด ขอบปกแข็งมากกว่าปกอ่อน และชอบปกมันๆ ที่เคลือบน้ำยาเงามากกว่าหนังสือสีเดียว หรือพิมพ์หลายสีแต่ไม่เคลือบเงา การจัดหน้าหนังสือดูโปร่งตา ภาพกับตัวอักษรไม่ทับกัน และชื่อเรื่องดึงดูดความสนใจของเด็ก ก่อนจะเย็บเล่มจะต้องมีการตรวจสอบสะกดของต้นฉบับให้ถูกต้อง พิมพ์ตัวอักษรและภาพประกอบได้ชัดเจน มีสีสันทงามและดึงดูดความสนใจ ขนาดและรูปร่างของหนังสือ ควรขึ้นอยู่กับความน่าสนใจและความง่ายในการหยิบฉวยของเด็ก เด็กชอบหนังสือที่พิมพ์ด้วยกระดาษที่มีคุณภาพดี ค่อนข้างแข็งและเป็นกระดาษสีขาว วัสดุที่ใช้ในการเย็บเล่มต้องทนทานและต้องเย็บด้วยความประณีต เพื่อจะได้ทนทานต่อการหยิบถือของเด็ก

นภดล สังข์ทอง (2549: 45) กล่าวถึงหลักในการเขียนนิทานประกอบภาพไว้ ดังนี้

1. รู้จิตวิทยาของเด็กแต่ละวัย การรู้จิตวิทยาของเด็กจะทำให้สามารถแต่งนิทานได้ตรงกับ ความสนใจของผู้อ่าน

1.1 เด็กระดับปฐมวัย ชอบนิทานสั้น ๆ มีตัวละครไม่มากนัก โครงเรื่องง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน เช่น นิทานเกี่ยวกับสัตว์ นิทานเทพนิยาย หรือเรื่องที่เข้าใจได้ด้วยตัวเอง ถ้าเป็นหนังสือจะเน้นอ่านจากภาพมากกว่าอ่านจากตัวหนังสือ

1.2 เด็กระดับชั้นประถมศึกษา (ช่วงชั้นที่ 1) สนใจนิทานเทพนิยาย เด็กผู้หญิงจะชอบเรื่องเกี่ยวกับนางฟ้า เด็กผู้ชายจะชอบเรื่องเกี่ยวกับการผจญภัย เด็กชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ช่วงชั้นที่ 2) เริ่มสนใจอ่านเรื่องที่มีสาระ สารคดี เรื่องที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เป็นการพัฒนาขึ้นมาอีกระดับหนึ่ง

1.3 เด็กระดับชั้นมัธยมศึกษา (ช่วงชั้นที่ 3-4) สนใจอ่านเรื่องที่สมจริง มีเนื้อหาสาระมากกว่ารูปภาพ แต่มีหนังสือบางประเภทที่เป็นที่สนใจของเด็กทุกวัย และผู้อ่านโดยทั่วไป เช่น การ์ตูน เรื่องข้ามชั้นต่าง ๆ เป็นต้น

2. รู้เทคนิคการเขียนเรื่อง การรู้เทคนิคการเขียนเรื่องก็เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เรื่องที่เขียนนั้นน่าอ่าน บางเรื่องเนื้อหาดี แต่ถ้าไม่มีเทคนิคในการเขียนก็ไม้อาจทำให้ผู้อ่านสนใจที่จะอ่านต่อจนจบได้ การเขียนนิทานมีเทคนิคเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ไม่ควรมองข้าม ดังนี้

2.1 การตั้งชื่อเรื่อง ควรกระชับและกะทัดรัด กล่าวคือ สั้น ได้ใจความ และสื่อความหมายได้ตรงประเด็น ไม่ควรรวบรัด โดยไม่คำนึงถึงความหมายที่จะสื่อ

2.2 การกำหนดตัวละครต้องให้สมจริงแม้ว่าเรื่องที่เขียนนั้นเหนือความจริง

2.3 การเลือกตัวละครต้องให้น่าเชื่อถือ

2.4 ตัวละครในนิทานควรมีที่เป็นที่รู้จัก การตั้งชื่อตัวละครก็ควรสอดคล้องกับความเป็นจริง

2.5 ฉากของเรื่องควรจะถูกต้องตามความเป็นจริง

2.6 ควรมีทั้งบทพูดและบทบรรยายเพื่อให้ผู้อ่านได้มีอารมณ์ร่วมไปด้วย

2.7 หลังประโยคที่เป็นคำพูด ควรมีบทบรรยายบ้างเพื่อสร้างภาพและทำให้เรื่องน่าอ่านยิ่งขึ้น

2.8 เมื่อสร้างตัวละครแล้ว อย่าปล่อยทิ้งตัวละครอย่างไม่มีเหตุผล การตัดบทตัวละครทิ้งไปดื้อ ๆ อาจทำให้ผู้อ่านเกิดความสงสัย

2.9 ควรกำหนดให้ตัวละครที่ทำความดีต้องได้ดีเป็นสิ่งตอบแทน ส่วนตัวละครที่เป็นผู้ร้ายควรได้รับผลกระทบหรือถูกทำร้ายในที่สุด เพื่อให้เด็กเห็นคุณค่าของการทำดี

2.10 ควรให้เหตุการณ์ทั้งหลายในเรื่องเป็นไปตามขั้นตอนที่วางไว้อย่าใช้ประโยคที่เป็นชี้แนะเหตุการณ์ล่วงหน้า

2.11 เนื้อเรื่องในนิทานไม่ควรยึดถือ การดำเนินเรื่องต้องฉับไว กระชับรัดกุม โครงเรื่องไม่ควรซับซ้อนเกินสติปัญญาเด็ก และควรสอดแทรกคุณธรรมหรือคติสอนใจไว้ด้วยและที่สำคัญ ต้องไม่ลอกเลียนแบบของใคร ควรสร้างสรรค์ หรือแต่งขึ้นมาเอง

สรุปได้ว่า การเขียนนิทานประกอบภาพ ควรคำนึงถึงความน่าสนใจของเด็กแต่ละวัย เนื้อเรื่องควรกระชับไม่ซับซ้อนและสมจริง นอกจากนี้ควรสอดแทรกคุณธรรมหรือคติสอนใจ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาบุคลิกภาพที่ดีจากนิทาน ภาพประกอบดูแล้วจะต้องเข้าใจง่าย สวยงาม ถูกต้องตามลักษณะตัวละคร ฉาก สถานที่ เนื้อเรื่อง รวมทั้งขนาดและสัดส่วนของภาพก็ต้องถูกต้องตามความเป็นจริง ควรเป็นภาพที่ให้อารมณ์ มีความรู้สึกและรับรู้ได้ถึงอารมณ์เคลื่อนไหว

การประเมินหนังสือนิทาน

จินตนา แสงมณี (2549, อ้างถึงใน ศุภศิริ บุญประเวศ, 2552: 44-45) ได้ให้แนวทางในการพิจารณาประเมินค่าหนังสือนิทานสำหรับเด็ก ดังนี้

1. โครงเรื่อง สิ่งสำคัญที่สุดในการสร้างหนังสือ คือ การเขียนโครงเรื่องที่ที่จะต้องเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหนังสือ โดยติดต่อสืบเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน มีเหตุผลให้ได้เกิดแนวคิด ทศนคติจากลักษณะของตัวละครชี้ให้เห็นผลพยายามของบุคคล บางตอนควรมีความตลกขบขันแสดงความสนุกสนานรื่นเริง ซึ่งจะทำให้เรื่องนั้นมีชีวิตชีวาชวนติดตาม

2. ฉากต่าง ๆ ในเรื่องจะต้องชัดเจน น่าเชื่อถือและจะต้องตรงกับความเป็นจริง ฉากจะบอกให้รู้ว่าเรื่องเกิดที่ไหน เมื่อใดบรรยากาศควรเป็นบรรยากาศที่เด็กคุ้นเคยช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ทำให้ผู้อ่านมีความรู้สึกเหมือนอยู่ในสถานการณ์นั้น

3. แก่นของเรื่องมีแนวคิดของเรื่องควรเป็นเรื่องในชีวิตประจำวันตามประสบการณ์ของเด็ก ไม่ควรเป็นเรื่องที่ลึกซึ้งหรือซับซ้อน แนวคิดของเรื่องจะช่วยในด้านการพัฒนา และการปรับตัวของเด็กรวมทั้งช่วยเด็กที่ประสบปัญหาในทำนองเดียวกันกับตัวละคร และช่วยสนองความต้องการการเรียนรู้ของเด็กด้วย

4. ตัวละครควรมีบุคลิกเด่นชัดในตัวเป็นไปตามธรรมชาติของคนจริง ๆ มีพฤติกรรมสมเหตุสมผล และเป็นตัวอย่างที่ดีให้เด็กลอกเลียนแบบได้

5. แนวการเขียนเรื่อง เรื่องนั้นจะเขียนทำนองใด แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นโดยวิธีใด ยากหรือง่ายแก่การทำความเข้าใจเรื่อง การเขียนควรใช้ภาษาง่าย ๆ ชัดเจนเหมาะสมกับวัยของตัวละคร การบรรยายเหตุการณ์ต้องใช้ภาษากระชับรัดกุม อ่านแล้วเกิดภาพพจน์และจินตนาการ ใช้ภาษาได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ ก่อนเขียนเรื่อง ผู้เขียนต้องศึกษาบัญชีคำศัพท์ของกรมวิชาการเพื่อจะคัดเลือกราคาเหมาะสมกับวัย

6. รูปเล่ม

6.1 รูปเล่ม ความเหมาะสมมือ สะดวกต่อการหยิบถือของเด็ก กระดาษต้องมีคุณภาพดี การเย็บเล่มต้องคงทนถาวร ความหนาของหนังสือเหมาะสมกับวัย การจัดหน้าควรให้มีที่ว่างเพื่อเป็นการพักสายตาเด็ก การจัดภาพเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง หน้าปกดึงดูดความสนใจ ภาพต้องสอดคล้องกับเนื้อเรื่องในเล่ม ชื่อเรื่องสะดุดตาผู้อ่าน ปกหลังมีความกลมกลืนสอดคล้องกับปกหน้า และจะต้องไม่ผิดพลาดในการพิมพ์

6.2 ภาพ ภาพช่วยเสริมความเข้าใจ ความหมาย และสร้างประสบการณ์ให้แก่เด็ก ภาพจะเป็นสิ่งช่วยขยายความหมายของเรื่องเล่ม รูปภาพที่สวยงามจะทำให้เด็กเกิดความเพลิดเพลิน มีจินตนาการและเกิดความคิดสร้างสรรค์

6.3 ตัวอักษร พอเหมาะกับวัยและสายตาของเด็ก มีความชัดเจน เว้นวรรคตอนถูกต้อง สะกตการันต์ถูกต้องตามหลักภาษาไทย สีของตัวอักษรเหมาะสมไม่วางอักษรทับบนภาพซึ่งจะทำให้ภาพด้อยคุณค่าลงไป

6.4 คุณค่าของเรื่อง ต้องวางจุดมุ่งหมายว่าจะให้อะไรกับผู้อ่าน เรื่องที่จะต้องสอนให้รู้จักนึกคิด มีพฤติกรรมที่ดีงาม แฝงคุณธรรม ปลุกฝังทัศนคติที่ดี

6.5 พัฒนาความสนใจในการอ่านชดเชยในด้านอารมณ์ได้ดี

กล่าวโดยสรุป การประเมินหนังสือนิทานควรคำนึงถึงประเด็น 2 ประเด็น คือ องค์ประกอบของหนังสือนิทาน ได้แก่ โครงเรื่อง ฉาก แก่นเรื่อง ตัวละคร แนวการเขียนเรื่อง และรูปแบบของหนังสือนิทาน ได้แก่ รูปเล่ม ภาพประกอบ ตัวอักษร และคุณค่าของเรื่อง

แผนการจัดการเรียนรู้

ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนช่วยให้การสอนของครูบรรลุเป้าหมายในการสอนแต่ละครั้ง มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้มีรายละเอียด ดังนี้

ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรืองและคณะ (2545: 53) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การเตรียมการจัดการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบและเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง เพื่อให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนด โดยแผนจัดการเรียนรู้มี 2 ระดับได้แก่ ระดับหน่วยการเรียนรู้ (Unit Plan) และระดับบทเรียน (Lesson Plan)

สุวิทย์ มูลคำ (2551: 58) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการเตรียมการเรียนรู้ หรือการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ และจัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษรโดยมีการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ มากำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยเริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านใด (สติปัญญา เจตคติ ทักษะ) จะจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิธีใด ใช้สื่อการเรียนรู้อะไรหรือแหล่งการเรียนรู้ใดและจะประเมินผลอย่างไร

สำลี รักสุทธี (2553: 78) กล่าวว่าแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การนำรายวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่จะต้องทำการสอนตลอดภาคเรียนมาสร้างเป็นแผนการเรียนการสอนการใช้สื่อ อุปกรณ์การสอนการวัดผลประเมินผลเพื่อใช้สอนในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ โดยกำหนดเนื้อหาสาระและจุดประสงค์ของการเรียนย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสภาพของผู้เรียนความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุอุปกรณ์และตรงกับชีวิตจริงในท้องถิ่น

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2554: 341-342) ให้ความหมายว่า แผนการเรียนรู้ คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าแผนการสอนเป็นแผนที่ผู้สอนจัดทำขึ้นจากคู่มือครูหรือแนวการสอนของกรมวิชาการทำให้ผู้สอนทราบว่าสอนเนื้อหาใดเพื่อจุดประสงค์ใดสอนอย่างไรใช้สื่ออะไรและวัดผลประเมินผลโดยวิธีใด

จากความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ สรุปได้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ การนำวิชาหรือกลุ่มวิชาที่จะต้องทำการสอนตลอดภาคเรียนมาสร้างเป็นแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่ออุปกรณ์การสอนและการวัดผลประเมินผลสำหรับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์ย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดเน้นของหลักสูตร สภาพของนักเรียน ความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุ อุปกรณ์ และตรงกับชีวิตจริงในท้องถิ่น

ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญ สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การวางแผนการจัดการเรียนรู้ของครู เป็นหัวใจของการนำผู้เรียนไปสู่จุดหมายปลายทางที่กำหนดว่าจะต้องเลือกใช้กิจกรรม กระบวนการเรียนรู้ ลักษณะใด จึงสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้มีนักวิชาการได้กล่าวไว้ ดังนี้

ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรืองและคณะ (2545: 53-54) ให้ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้เห็นความต่อเนื่องของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร
2. เพื่อให้จัดการเรียนรู้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน
3. เพื่อให้สามารถเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ให้พร้อมก่อนทำการสอนจริง

4. เพื่อให้ผู้สอนมีความมั่นใจและเชื่อมั่นในการจัดการเรียนรู้
5. เพื่อให้เกิดการปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนรู้จากข้อจำกัดที่พบ
6. เพื่อให้ผู้อื่นสอนแทนได้ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น
7. เพื่อเป็นหลักฐานสำหรับการพิจารณาผลงานและคุณภาพในการปฏิบัติการสอน
8. เพื่อเป็นเครื่องบ่งชี้ความเป็นวิชาชีพของครูผู้สอน

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2550: 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ว่าการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้จะก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

1. ก่อให้เกิดการวางแผนและการเตรียมการล่วงหน้าเป็นการนำเทคนิควิธีการสอน การเรียนรู้สื่อเทคโนโลยีและจิตวิทยาการเรียนการสอนมาผสมผสานประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับ สภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ
2. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรเทคนิคการเรียนการสอน การเลือกใช้สื่อ การวัดและประเมินผลตลอดจนประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจำเป็น
3. เป็นคู่มือการสอนสำหรับตัวครูผู้สอนและครูที่สอนแทนนำไปใช้ปฏิบัติการสอนอย่าง มั่นใจ
4. เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลด้านการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลที่จะเป็น ประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนต่อไป
5. เป็นหลักฐานแสดงความเชี่ยวชาญของครูผู้สอนซึ่งสามารถนำไปเสนอเป็นผลงาน ทางวิชาการได้

สุวิทย์ มูลคำ (2551: 58) ได้สรุปความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนการเรียนรู้ที่ดี วิธีเรียนที่ดี ที่เกิดจากการผสมผสานความรู้ และจิตวิทยาการศึกษา
2. ช่วยให้ครูผู้สอนมีคู่มือการจัดการเรียนรู้ ที่ทำไว้ล่วงหน้าด้วยตนเอง และทำให้ครูมี ความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ได้ตามเป้าหมาย
3. ช่วยให้ครูผู้สอนทราบว่าการสอนของตนได้เดินไปในทิศทางใด หรือทราบว่าจะสอน อะไร ด้วยวิธีใด สอนทำไม สอนอย่างไร จะใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้อะไร และจะวัดผลประเมินผล อย่างไร
4. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนเฝ้าศึกษาหาความรู้ ทั้งเรื่องหลักสูตรวิธีการจัดการเรียนรู้ จะจัดหาและใช้สื่อแหล่งการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผล
5. ใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่มาสอน (จัดการเรียนรู้) แทนได้
6. แผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปใช้และพัฒนาแล้วจะเกิดประโยชน์ต่อวงการศึกษา

7. เป็นผลงานทางวิชาการที่แสดงถึงความชำนาญและความเชี่ยวชาญของครูผู้สอน สำหรับประกอบการประเมินเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งและวิทยฐานะครูให้สูงขึ้น

ลำลี รักสุทธี (2553: 78) ได้ให้ประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. ช่วยให้ครูได้มีโอกาสได้ศึกษาหลักสูตรแนวการสอนวิธีวัดผลประเมินผลการศึกษา เอกสารที่เกี่ยวข้องและการบูรณาการกับวิชาอื่น

2. ช่วยให้ครูผู้สอนสามารถจัดเตรียมกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงทั้งในเรื่องทรัพยากรของโรงเรียนทรัพยากรของท้องถิ่นค่านิยมความเชื่อและสภาพที่เป็นจริงของท้องถิ่นตลอดจนการเชื่อมโยงสัมพันธ์กับวิชาอื่นด้วย

3. เป็นเครื่องมือของครูในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพมีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น

4. ผู้สอนสามารถใช้เป็นข้อมูลที่ถูกต้องเที่ยงตรงเสนอแนะแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องรวมทั้งเพื่อครูที่สอนวิชาอื่นใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่สอนแทนได้

5. เป็นการพัฒนาวิชาชีพและมาตรฐานวิชาชีพครูที่แสดงว่างานสอนต้องได้รับการฝึกฝน โดยเฉพาะมีเครื่องมือและเอกสารที่จำเป็นสำหรับประกอบวิชาชีพด้วย

จากความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายในการสอนแต่ละครั้ง เนื่องจากการเตรียมการสอนที่จัดไว้อย่างเป็นระบบ และมีขั้นตอนจึงทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนมีข้อบกพร่องหรือเกิดปัญหาน้อยผู้เรียนสามารถบรรลุตามจุดประสงค์ของการเรียนโดยง่าย

ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี

นักวิชาการได้กล่าวถึงลักษณะของแผนจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ (2551: 59) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีควรมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ไว้ชัดเจน (ในการสอนเรื่องนั้น ๆ ต้องการให้ผู้เรียนเกิดคุณสมบัติอะไร หรือด้านใด)

2. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ชัดเจน และนำไปสู่ผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ได้จริง (ระบุบทบาทของครูผู้สอนและผู้เรียนไว้อย่างชัดเจนว่าจะต้องทำอะไรจึงจะทำให้การเรียนรู้บรรลุผล)

3. กำหนดสื่ออุปกรณ์หรือแหล่งการเรียนรู้ไว้ชัดเจน (จะใช้สื่อ อุปกรณ์หรือแหล่งการเรียนรู้อะไรช่วยบ้าง และจะใช้อย่างไร)

4. กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลไว้ชัดเจน (จะใช้วิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลใดเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้)

5. ยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ (ในกรณีที่มีปัญหาเมื่อมีการนำไปใช้ หรือไม่สามารถกำหนดการจัดการเรียนรู้ตามแผนนั้นได้ ก็สามารถปรับเปลี่ยนเป็นอย่างอื่นได้ โดยไม่กระทบต่อการเรียนรู้และผลการเรียนรู้)

6. มีความทันสมัย ทันท่วงที เหตุการณ์ ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ และสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงที่ผู้เรียนดำเนินชีวิตอยู่

7. แผนการจัดการเรียนรู้ที่เขียนขึ้นจะต้องสื่อความหมายได้ตรงกัน เขียนให้อ่านเข้าใจง่าย กรณีมีการสอนหรือเผยแพร่ ผู้นำไปใช้สามารถเข้าใจและใช้ได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียนแผนการจัดการเรียนรู้

8. มีการบูรณาการ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะสะท้อนให้เห็นการบูรณาการแบบองค์รวมของเนื้อหาสาระความรู้และวิธีการเรียนรู้เข้าด้วยกัน

9. มีการเชื่อมโยงความรู้ไปใช้อย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำความรู้และประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ และนำไปใช้ในชีวิตจริงกับการเรียนในเรื่องต่อไป

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550: 216) กล่าวว่า ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีควรมีลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

1. เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุดโดยมีผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำส่งเสริมหรือกระตุ้นให้กิจกรรมที่ผู้เรียนดำเนินการเป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

2. เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนให้ค้นพบคำตอบหรือทำสำเร็จด้วยตนเองโดยผู้สอนต้องลดบทบาทจากผู้บอกคำตอบมาเป็นผู้คอยกระตุ้นด้วยคำถามหรือปัญหาโดยผู้เรียนคิดแก้ไขหรือหาแนวทางไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมด้วยตนเอง

3. เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนรับรู้และเรียนรู้อย่างเป็นกระบวนการและสามารถนำกระบวนการไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

4. เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนได้ใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และผู้เรียน

5. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวัสดุอุปกรณ์แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2554: 363) ได้เสนอไว้ว่าแผนการเรียนรู้ที่ดีจะต้องช่วยให้การจัดการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จซึ่งมีดังนี้

1. สอดคล้องกับหลักสูตรและแนวการจัดการเรียนรู้ของกรมวิชาการและกระทรวงศึกษาธิการ
2. นำไปใช้ได้จริงและมีประสิทธิภาพ
3. เขียนอย่างถูกต้องตามหลักวิชาเหมาะสมกับผู้เรียนและเวลาที่กำหนด
4. มีความกระชับชัดเจนทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายและเข้าใจตรงกัน
5. มีรายละเอียดมากพอที่ทำให้ผู้อ่านสามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ได้

จากลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีสรุปได้ว่า แผนการเรียนรู้ที่ดี ควรเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้

ค้นพบคำตอบ หรือทำสำเร็จด้วยตนเองให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหาหรือหาแนวทางไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมเอง โดยครูเป็นผู้ให้คำชี้แนะส่งเสริมหรือกระตุ้นให้กิจกรรมดำเนินการไปตามความมุ่งหมาย

รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้

ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรืองและคณะ (2545: 54 – 58) ได้กล่าวถึงรูปแบบของแผนการเรียนรู้ว่ามีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษาหรือผู้สอนที่จะเลือกใช้รูปแบบที่คิดว่ามีความเหมาะสมและสะดวกต่อการนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้รูปแบบของแผนการเรียนรู้ที่นิยมใช้โดยทั่วไป มีดังนี้

1. แผนการเรียนรู้แบบบรรยายหรือแบบเรียงหัวข้อ

แผนการเรียนรู้รูปแบบนี้ จะเป็นการเรียนรายละเอียดขององค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ตามลำดับโดยใช้ความเรียง เป็นรูปแบบที่ได้รับความนิยม แต่มีข้อจำกัดในกรณีที่รายละเอียดอยู่คนละหน้ากัน เนื่องจากยากต่อการมองเห็นความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบ

ตัวอย่างรูปแบบของแผนการเรียนรู้แบบบรรยายหรือแบบเรียงหัวข้อ

แผนการเรียนรู้ที่

กลุ่มสาระการเรียนรู้..... ชั้น.....ภาคเรียนที่.....

เรื่อง.....ระยะเวลา.....ชั่วโมง

สาระสำคัญ.....

.....

จุดประสงค์การเรียนรู้.....

.....

เนื้อหาสาระ.....

.....

กิจกรรมการเรียนรู้.....

.....

สื่อการเรียนรู้.....

.....

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้.....

.....

ภาพที่ 2 รูปแบบแผนการเรียนรู้แบบบรรยายหรือแบบเรียงหัวข้อ

ที่มา: ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรืองและคณะ (2545: 55)

2. แผนการเรียนรู้แบบตาราง

แผนการเรียนรู้ชนิดนี้ เป็นการนำรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ มาเขียนลงในตารางภายในหน้าเดียวกัน เพื่อให้ง่ายต่อการมองเห็นความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบ แต่มีข้อจำกัดในด้านพื้นที่ในการเขียน และภาระในการตีตาราง

ตัวอย่างรูปแบบของแผนการเรียนรู้แบบตาราง

แผนการเรียนรู้ที่.....

กลุ่มสาระ.....ชั้น.....ภาคเรียนที่.....

เรื่อง.....ระยะเวลา.....ชั่วโมง

สาระ สำคัญ	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา สาระ	กิจกรรม การเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและ ประเมินผล การเรียนรู้	หมายเหตุ

ภาพที่ 3 รูปแบบของแผนการเรียนรู้แบบตาราง

ที่มา: ญัฐวุฒิ กิจรุ่งเรืองและคณะ (2545: 57)

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2551: 22-23) ได้เสนอรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า ในแผนการจัดการเรียนรู้ทุกรายวิชาจะมีรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน คือ มีส่วนของแบบฟอร์มซึ่งจะมีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ (อาจจะมีหรือไม่มีก็ได้ตามความเหมาะสม)
 - 2.1 จุดประสงค์ปลายทาง
 - 2.2 จุดประสงค์นำทาง
3. เนื้อหาสาระ
4. กิจกรรมการเรียนรู้
5. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้
6. การวัดผลและประเมินผล
 - 6.1 วิธีการวัดผลและประเมินผล
 - 6.2 เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 6.3 เกณฑ์การวัดและประเมินผล
7. กิจกรรมเสนอแนะ (ถ้ามี)

สุวิทย์ มูลคำ (2551: 60-62) ได้กำหนดรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่นิยมใช้กันโดยทั่วไป มี 3 รูปแบบใหญ่ ๆ คือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย เขียนโดยใช้ประเด็นทั้ง 10 ประเด็นมากำกับแต่การลำดับกิจกรรม การเรียนการสอนจะเขียนเป็นเชิงบรรยายกิจกรรมที่ครูจัดเตรียมไว้โดยไม่ระบุชัดเจนว่านักเรียนทำอะไร

ตัวอย่างรูปแบบแผนการสอนแบบบรรยาย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....

เรื่อง.....ระยะเวลา.....คาบ.....

1. สำคัญ.....
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ :
3. จุดประสงค์ปลายทาง :
4. จุดประสงค์นำทาง 4.1
- 4.2
- 4.3
5. เนื้อหาสาระ :
6. สื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอน :
7. กิจกรรมการเรียนการสอน :
8. การวัดและประเมินผล :
9. กิจกรรมเสนอแนะ :
10. บันทึกผลหลังการสอน :
- 10.1 ผลการสอน
- 10.2 ปัญหา/อุปสรรค
- 10.3 ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ปัญหา

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

ภาพที่ 4 รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย
ที่มา: สุวิทย์ มูลคำ (2551: 60)

2. แผนการสอนแบบตาราง เขียนโดยใช้ประเด็นสำคัญที่เป็นองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มากำกับ และ บรรจุองค์ประกอบสำคัญเหล่านั้นลงไปตามตารางเกือบทั้งหมด

ตัวอย่างรูปแบบแผนการสอนแบบตาราง

จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ/อุปกรณ์	กระบวนการ	การวัด ประเมินผล
จุดประสงค์การเรียนรู้ :					
.....					
.....					
.....					
จุดประสงค์ ปลายทาง :					
.....					
.....					
.....					
.....					
จุดประสงค์นำทาง :					
.....					
.....					
.....					
.....					

ภาพที่ 5 รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบตาราง
ที่มา: สุวิทย์ มูลคำ (2551: 61)

3. แผนการจัดการเรียนรู้แบบพิสดารเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีรายละเอียดมากขึ้น การลำดับกิจกรรมการเรียนการสอนแยกเป็นกิจกรรมที่ครูปฏิบัติและสิ่งที่นักเรียนปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกัน

ตัวอย่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบพิสดาร

แผนการสอนที่.....

เรื่อง.....ระยะเวลา.....คาบ.....

1. สารสำคัญ.....
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ :
3. จุดประสงค์ปลายทาง:
4. จุดประสงค์นำทาง 4.1
- 4.2
5. เนื้อหาสาระ :
6. สื่อการเรียนการสอน :
7. กิจกรรมการเรียนการสอน :

ขั้นตอน จุดประสงค์นำทาง	กิจกรรมการเรียนการสอน		วิธีวัดผลระหว่างเรียน
	ครู	นักเรียน	

8. การวัดและประเมินผล :
9. กิจกรรมเสนอแนะ :
10. บันทึกผลหลังการสอน :
 - 10.1 ผลการสอน
 - 10.2 ปัญหา / อุปสรรค
 - 10.3 ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

ภาพที่ 6 รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบพิสดาร

ที่มา: สุวิทย์ มูลคำ (2551: 62)

จากรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้สรุปได้ว่า รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้มีหลายรูปแบบ เช่น รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบกึ่งตาราง การเลือกใช้รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ควรเลือกให้เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ และต้องคำนึงถึงว่าหากผู้สอนไม่อยู่ ผู้สอนแทนสามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้มาใช้สอนแทนได้

การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ครูต้องประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ด้วย เพื่อทราบถึงประสิทธิภาพของแผนว่ามีมากน้อยเพียงใด ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีนั้นเป็นอย่างไร นักวิชาการได้กล่าวถึงการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังต่อไปนี้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2550: 170 - 171) กล่าวถึง การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า เมื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เรียบร้อยแล้ว ควรมีการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม ครบคลุม เพื่อการปรับปรุงแก้ไข แผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาจดำเนินการได้ 3 ระยะ คือ

1. การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนนำไปใช้ เป็นการตรวจสอบการปฏิบัติตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหรือไม่มีความเหมาะสม ครบคลุมหรือไม่ และสิ่งใดที่ยังบกพร่องควรปรับปรุงแก้ไข
2. ประเมินแผนการเรียนรู้ระหว่างการนำไปใช้ เป็นการตรวจสอบการปฏิบัติตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการสังเกต และบันทึกปัญหา หรือข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่ทำให้การเรียนการสอนไม่เป็นไปตามที่วางแผน หรือไม่ประสบความสำเร็จที่ควรปรับปรุงต่อไป
3. การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เมื่อสิ้นสุดการใช้ เป็นการประเมินภาพรวมเมื่อสอนจบแต่ละหน่วยหรือแต่ละบท และเมื่อสอนจบทั้งรายวิชาเพื่อให้ได้ข้อสรุปว่าเมื่อจัดการเรียนการสอนตามแผนการเรียนรู้ที่จัดไว้แล้วนั้น บรรลุผล ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นอย่างไร ผลการทดสอบหลังเรียนเป็นอย่างไรเมื่อเทียบกับการทดสอบก่อนเรียน

จากข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ สรุปได้ว่า การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ มุ่งให้ผู้เรียนเกิดประโยชน์สูงสุด คือ ครูผู้สอนนำกระบวนการไปประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ความรู้ ทักษะ และคุณธรรม จริยธรรม และการจัดระบบการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

หลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

อัยยทิพย์ ทองดี (2544: 4) ได้เสนอขั้นตอนในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร เพื่อการทำแผนการจัดการเรียนรู้ จะต้องศึกษาหลักการ โครงสร้าง จุดมุ่งหมาย หลักสูตร จุดประสงค์รายวิชา และคำอธิบายรายวิชา เพื่อจะวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ และเป็นกรอบทิศทางในการจัดการเรียนการสอน

2. ทำความเข้าใจกับคำอธิบายรายวิชา ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วจะประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

2.1 กิจกรรม ข้อความส่วนนี้หลักสูตรจะวางแนวทางให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนด ข้อความนี้มักขึ้นต้นด้วยกริยาเพื่อแสดงอาการกระทำ เช่น ศึกษา ปฏิบัติ ทดลอง สังเกต รวบรวม อภิปราย บันทึก เปรียบเทียบ ฯลฯ

2.2 เนื้อหา ข้อความในส่วนนี้หลักสูตรจะวางให้ครูผู้สอนทราบเนื้อหาหลักหรือเรื่องที่ครูผู้สอนจะนำไปจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้เรียนรู้ ซึ่งครูผู้สอนจะต้องนำไปวิเคราะห์ร่วมกับกิจกรรม/ จุดประสงค์ในคำอธิบายรายวิชาเสียก่อน จึงจะทำให้ครูได้เนื้อหาย่อยในการเรียนรู้ต่อไป ส่วนมากส่วนนี้มักจะขึ้นต้นด้วยคำว่า การ หรือเรื่องราวเกี่ยวกับ หรือเกี่ยวกับหรือเขียนเป็นกิจกรรม

2.3 จุดประสงค์ ข้อความในส่วนนี้จะอยู่ท้ายสุดของคำอธิบายรายวิชา มักจะขึ้นต้นด้วยคำว่า เพื่อซึ่งจุดประสงค์ในคำอธิบายรายวิชาแต่ละวิชาจะเป็นจุดประสงค์ปลายทางของแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนด้วย และจะครอบคลุมทักษะการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน คือ

2.3.1 ด้านปัญญา (พุทธิพิสัย) เป็นจุดประสงค์ที่มุ่งเน้นความสามารถทางการคิดของสมอง มักใช้คำว่าเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ ซึ่งครูควรพัฒนาให้ครบทั้ง 6 ระดับ คือความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ การประเมินค่า

2.3.2 ด้านจิตใจ (จิตพิสัย) เป็นจุดประสงค์ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะทางจิตใจ มักใช้คำว่า เพื่อให้มีเจตคติที่ดี ชื่นชม เห็นคุณค่า ตระหนัก ซึ่งครูควรพัฒนาให้ครบทั้ง 5 ระดับ คือ การรับรู้ ตอบสนอง การสร้างคุณค่า การจัดระบบคุณค่า การสร้างลักษณะนิสัย

2.3.3 ด้านทักษะ (ทักษะพิสัย) เป็นจุดประสงค์ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ มักใช้คำว่า ปฏิบัติตน สาธิต ทดลอง แก้ปัญหา คิดคำนวณ เป็นต้น ซึ่งครูควรพัฒนาให้ครบทั้ง 5 ระดับ คือ การเลียนแบบ การทำตามแบบ การทำอย่างถูกต้อง การทำอย่างต่อเนื่อง การทำเองโดยเหมือนธรรมชาติ

3. วิเคราะห์จุดประสงค์ปลายทาง เพื่อเขียนเป็นจุดประสงค์นำทาง เพราะจุดประสงค์นำทางจะเป็นสิ่งที่ทำให้ครูผู้สอนรู้ว่าจะสอนเนื้อหาอะไรบ้าง ในการกำหนดจุดประสงค์นำทางนั้นมีความสำคัญมาก เพราะจะต้องนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ดังนั้นเมื่อกำหนดจุดประสงค์นำทางแล้ว ครูผู้สอนต้องวิเคราะห์นำทางว่า

- 3.1 ทำให้บรรลุถึงจุดประสงค์ปลายทางแล้วหรือยัง
- 3.2 จุดประสงค์นำทางเป็นไปตามลำดับขั้นตอนหรือกระบวนการเรียนรู้หรือไม่
- 3.3 จุดประสงค์นำทางนั้นระบุพฤติกรรมที่สามารถวัดหรือประเมินได้หรือไม่
4. กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การกำหนดคาบสอนให้สอดคล้องกันเนื้อหา และจุดประสงค์ปลายทางว่า ในแต่ละจุดประสงค์จะใช้เวลาสอนกี่คาบ ทั้งนี้เพื่อจะได้วางแผน/ โครงการสอนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์ที่มี
5. กำหนดเทคนิค/ กระบวนการที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเฉพาะการเน้นให้ผู้เรียนฝึกค้นคว้า สังเกต รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ตัวอย่างที่หลากหลาย สร้างสรรค์และสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
6. การเขียนรายละเอียดหรือเนื้อหาสาระของแผนการจัดการเรียนรู้ตามส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีคำแนะนำดังนี้
 - 6.1 การเขียนสาระสำคัญ ต้องคำนึงถึงว่าเรื่องที่จะนำมาให้เรียนรู้นั้นคืออะไร ดีอย่างไร หรือสำคัญอย่างไร และเรียนแล้วจะได้อะไร ต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาสาระที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้นั้นๆ
 - 6.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ได้แก่จุดประสงค์การเรียนรู้ปลายทาง นำทาง ให้นำมาจากข้อ 3 ได้เลย
 - 6.3 เนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์นำทางที่กำหนดไว้ควรระบุว่าควรเรียนรู้เรื่องอะไรบ้างตามจุดประสงค์นำทาง และควรเขียนเป็นเนื้อหาโดยสรุป หรืออาจเขียนเป็นข้อๆ ส่วนเนื้อหาโดยละเอียดควรเขียนไว้ในส่วนของภาคผนวก เช่น ใบความรู้ หรือเอกสารประกอบการเรียน ตามความเหมาะสมเพิ่มเติมก็ได้
 - 6.4 กิจกรรมการเรียนการสอน การที่จะให้มีการเรียนรู้จุดประสงค์นำทาง จะนำวิธีใดมาให้เกิดการเรียนรู้บ้าง และต้องเขียนลำดับขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มต้นสอน จนกระทั่งสิ้นสุดกระบวนการสอนในแผนนั้น ๆ เพื่อให้มองเห็นพฤติกรรมการสอนจริง ทั้งบทบาทของครูผู้สอนและผู้เรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนเกิดความสนใจปฏิบัติง่าย และเกิดความคิดสร้างสรรค์ของผู้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เอง โดยทั่วไปควรมี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนขั้นดำเนินการสอน และขั้นสรุป โดยเทคนิค / กระบวนการที่นำมาใช้จะแทรกอยู่ในขั้นดำเนินการสอน
 - 6.5 สื่อการเรียนการสอน ในการเรียนการสอนที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้นั้นต้องใช้สื่ออุปกรณ์อะไรบ้าง และสื่อที่นำมาใช้ต้องให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ โดยใช้เวลาน้อย ง่าย ประหยัด และน่าสนใจ ถูกต้องตามหลักวิชาการ เหมาะสมกับเนื้อหาและลักษณะของผู้เรียน

6.6 การวัดผลประเมินผล ในการวัดผลจะต้องรู้ก่อนว่า จะวัดอะไร (ซึ่งได้กำหนดไว้แล้วที่จุดประสงค์นำทาง) ด้วยเครื่องมืออะไร ควรระบุว่าเครื่องมือวัดผลจะใช้วิธีใด เมื่อใดและมีเกณฑ์การประเมินอย่างไร ตามวัตถุประสงค์นำทางข้อใด เช่น สังเกตพฤติกรรมผู้เรียน การปฏิบัติงานกลุ่ม หรือการตรวจผลการปฏิบัติงาน ทดสอบผลสัมฤทธิ์ เครื่องมือวัดใช้เครื่องมืออะไร เช่น แบบสังเกตพฤติกรรม แบบทดสอบ แบบตรวจผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น เมื่อวัดผลแล้วจะนำข้อมูลนั้นไปทำอะไร โดยมีเกณฑ์การประเมินผลกำหนดไว้

7. การเขียนบันทึกหลังการสอน เป็นการประเมินผลการสอนว่าครูผู้สอนนั้นสอนเป็นอย่างไร สอนแล้วผู้เรียนได้รับผลอย่างไรบ้าง โดยส่วนใหญ่จะเขียนตามวิธีการวัดผลประเมินผล

กรมวิชาการ (2545: 44) ได้สรุปขั้นตอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/ รายภาค หรือจากหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดว่า ผลการเรียนรู้โดยอยู่ในแผนการเรียนรู้ โดยเขียนแตกเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้ครบ 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ / กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

2. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้จากผลการเรียนรู้ที่คาดหวังด้านความรู้

2.1 เลือกและขยายสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

2.2 สาระที่เรียนรู้ต้องมีความเที่ยงตรง ปฏิบัติได้จริง ทันสมัย และเป็นตัวแทนของความรู้

2.3 มีความสำคัญทั้งในแนวกว้างและแนวลึก

2.4 มีความน่าสนใจสำหรับผู้เรียน

2.5 สามารถเรียนรู้ได้ง่าย

2.6 จัดสาระที่เรียนรู้ให้เรียงลำดับจากง่ายไปหายากและมีความต่อเนื่อง

2.7 จัดสาระที่เรียนรู้ให้สัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

3. วิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้

3.1 เลือกวิธีการนำเข้าสู่บทเรียน

3.2 เลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ว่ามุ่งไปในทิศทางใด เน้นคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

3.3 ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมตามขั้นตอนของรูปแบบการเรียนรู้ ผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันไม่จำเป็นต้องทำกิจกรรมเหมือนกัน

3.4 เน้นกิจกรรมที่ทำงานเป็นทีมมากกว่าทำตามลำพัง

3.5 กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติต้องนำเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือให้ผู้เรียนบรรลุตามผลการเรียนรู้

- 3.6 กิจกรรมที่ปฏิบัติมีความสอดคล้องกับชีวิตประจำวันและชีวิตจริง
- 3.7 กิจกรรมที่ปฏิบัติทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน
- 3.8 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกฝนและถ่ายทอดการเรียนรู้ไปสู่สถานการณ์ใหม่ ๆ พร้อมทั้งให้เกิดความจำระยะยาว

3.9 ตรวจสอบความเข้าใจ โดยให้ผู้เรียนสรุปทั้งส่งเสริมให้เชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้และที่จะเรียนต่อไป

4. วิเคราะห์กระบวนการวัดประเมินผล

- 4.1 วิธีการวัดและประเมินผล ต้องสอดคล้องกับผลการเรียนรู้
- 4.2 ใช้วิธีการวัดที่หลากหลาย
- 4.3 เลือกเครื่องมือที่มีความเชื่อมั่น
- 4.4 แปลผลการวัดและการประเมินเพื่อนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุง

5. วิเคราะห์แหล่งการเรียนรู้ ให้เรียนรู้จากแหล่งความรู้หลากหลาย ทั้งในและนอกห้องเรียน เช่น จากธรรมชาติ ความงาม ความจริง ความดี จินตนาการ เครือข่ายต่าง ๆ

6. หมายเหตุ ให้มีการบันทึกไว้หากไม่สามารถจัดการเรียนการสอนตามแผนการเรียนรู้ที่กำหนดได้พร้อมเหตุผลประกอบ

ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรืองและคณะ (2545: 60) ได้เสนอแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่จะจัดทำหลักสูตรเพื่อให้เข้าใจเป้าหมายและทิศทางของการจัดการเรียนรู้

2. วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เพื่อกำหนดสาระการเรียนรู้ช่วงชั้นและกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาค สาระการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นการกำหนดเนื้อหาที่จะต้องเรียนโดยคำนึงถึงจุดเน้นของหลักสูตร ความต้องการของผู้เรียน ความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน จำนวนเวลาที่สอนในแต่ละสัปดาห์ วัยและระดับชั้น ส่วนการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาคนั้น เป็นการระบุถึงความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้เรียน ซึ่งจะเกิดหลังจากการเรียนรู้ในแต่ละปี / ภาค

3. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค เพื่อกำหนดเป็นสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค กล่าวคือ เป็นเนื้อหาที่จะต้องเรียนให้สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น รวมทั้งสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน

4. นำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค และสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค มาพิจารณาเพื่อจัดทำคำอธิบายรายวิชา

5. นำคำอธิบายรายวิชามากำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งอาจอธิบายได้ว่า หน่วยการเรียนรู้เปรียบเหมือนบทเรียนบทหนึ่ง ๆ ซึ่งประกอบด้วย เนื้อหาหลายเรื่องที่มีความสัมพันธ์กัน นอกจากนี้การจัดทำหน่วยอาจใช้หลักการบูรณาการหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้เข้าด้วยกัน โดยใช้วิชาใดวิชาหนึ่งเป็นแกน เช่น สังคมศึกษา แล้วนำลักษณะเนื้อหาของกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นที่มีความสัมพันธ์กันมาเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน

6. นำหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยมาจัดทำแผนจัดการเรียนรู้เป็นรายหน่วย

7. นำแผนการจัดการเรียนรู้รายหน่วยมาจัดทำเป็นแผนจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550: 214) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดทำแผนการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชารายปีหรือรายภาคและหน่วยการเรียนรู้ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเขียนรายละเอียดของแต่ละหัวข้อของแผนการจัดการเรียนรู้

2. วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเพื่อนำมาเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้โดยให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้งด้านความรู้ทักษะ / กระบวนการคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยม

3. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้โดยเลือกและขยายสาระที่เรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียนชุมชนท้องถิ่น

4. วิเคราะห์กระบวนการประเมินผลโดยเลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5. วิเคราะห์กระบวนการประเมินผลโดยเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้

6. วิเคราะห์แหล่งการเรียนรู้โดยคัดเลือกสื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนให้เหมาะสมสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 33) ได้เสนอแนะขั้นตอนการจัดทำแผนการสอนไว้ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรเพื่อให้เข้าใจหลักสูตรจุดหมายโครงสร้างของกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ จุดประสงค์ของกลุ่มประสบการณ์และคำอธิบายกลุ่มประสบการณ์ ซึ่งได้กล่าวถึงแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนเนื้อหาสาระสำคัญตลอดจนวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้วิธีที่ครูจะสอนในแต่ละรายวิชา

2. ศึกษาการใช้คู่มือหลักสูตรคู่มือหลักการสอนแนวการสอนเพื่อให้เข้าใจจุดเน้นของหลักสูตร เหตุผลในการปรับปรุงหลักสูตร สาระสำคัญที่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง บทบาทของครูผู้สอนตลอดจนกระบวนการต่าง ๆ พัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการสอนในแต่ละกลุ่มประสบการณ์

3. นำโครงสร้างเนื้อหาวิชาจุดประสงค์ของกลุ่มประสบการณ์และจุดประสงค์รายวิชามา กำหนดหัวข้อเนื้อหาหลัก หัวข้อเนื้อหาย่อย โดยให้สัมพันธ์กับอัตราเวลาที่กำหนดให้แต่ละกลุ่ม ประสบการณ์เป็นการทำกำหนดการสอนระยะยาว

4. ศึกษาตัวอย่างการสอนในคู่มือครูแล้วจัดทำแผนการสอนกำหนดกิจกรรมการเรียน การสอนคาบเวลาเรียนให้เหมาะสมกับหัวข้อเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละหัวข้อ เพื่อครู นำไปปรับสอนให้เหมาะสมกับเวลาที่จัดไว้ในตารางเรียนของแต่ละวันในแต่ละสัปดาห์ต่อไป

5. จัดทำแผนการสอนโดยครูต้องพิจารณาหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ มาประกอบ เช่น หนังสือค้นคว้าอ้างอิงสาระสำคัญสำหรับครู หนังสือเรียน สื่อการเรียนการสอน วัสดุสำหรับนักเรียน ฝึกปฏิบัติ ข้อทดสอบสำหรับวัดและประเมินผลนักเรียน

จากที่กล่าวมาแล้วพอสรุปได้ว่า การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เริ่มจากการวิเคราะห์ผล การเรียนรู้ที่คาดหวังเป็นลำดับแรก และวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ กำหนดเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียน การสอน กำหนดเทคนิค / กระบวนการที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เขียนรายละเอียด หรือเนื้อหาสาระของแผน การวัดผลประเมินผล รวมทั้งแหล่งการเรียนรู้และมีการบันทึกหลังการสอน ตามลำดับ

การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

สาลี รักสุทธี (2544: 103-112) ได้กล่าวว่า การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ควรมี ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้จากผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญหลาย ๆ ท่านเพื่อเป็น แนว

2. สร้างแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยถามให้ครอบคลุม องค์ประกอบของ แผนการจัดการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้าน คือ

2.1 รูปแบบ

2.2 คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

2.3 คุณภาพของผู้เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ (ความรู้ ความสามารถ วิสัยทัศน์)

2.4 เนื้อหาโดยทั่วไป

2.5 ความสอดคล้องของหลักสูตร

3. การสร้างแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย เหมาะสมน้อยที่สุด การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้นิยามหา ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา

เกียรติสุตา ศรีสุข (2549: 150-151) กล่าวว่า การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา เป็นการนำข้อคำถามหรือข้อความแต่ละข้อในแบบวัดไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อ วัดเนื้อหาที่ต้องการวัดหรือไม่ หรือมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. นำข้อคำถามหรือข้อความแต่ละข้อในแบบวัดไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ไม่น้อยกว่า 3 คน พิจารณาว่า แบบวัดแต่ละข้อวัดเนื้อหาหรือสิ่งที่ต้องการวัดหรือไม่ หรือมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาที่ต้องการวัดหรือไม่
2. นำผลการตัดสินของผู้เชี่ยวชาญทุกคนมาสรุป โดยการแจกแจงความถี่ ในแต่ละข้อคำถามว่ามีผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า วัดได้ตรงกับเนื้อหาที่ต้องการวัดกี่คน ไม่ตรงกี่คน
3. ตัดสินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแต่ละข้อคำถาม โดยอาจใช้เกณฑ์การพิจารณาจากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ อย่างน้อย 2 ใน 3 ว่าวัดได้ตรงกับเนื้อหาที่ต้องการวัดจึงจะถือว่าแต่ละข้อคำถามในแบบวัดมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

จากที่กล่าวมาแล้วพอจะสรุปได้ว่า การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้มีจุดมุ่งหมาย 2 ประการ คือ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมก่อนนำไปใช้จริง และเพื่อตรวจสอบความสำเร็จของการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ในส่วนของวิธีประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ สามารถแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ โครงสร้างของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยอาจวิเคราะห์ด้วยตนเองหรือผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้บริหาร หรือเพื่อนครูในการตรวจสอบวิเคราะห์คุณลักษณะภายในของรายละเอียด โครงสร้างส่วนประกอบต่าง ๆ และตรวจสอบระหว่างการทำไปใช้จริง

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

ประวัติความเป็นมา

อาณาบริเวณอำเภอท่ายางในสมัยก่อน เมื่อปี พ.ศ. 2435 ภูมิประเทศด้านตะวันตกโดยทั่วไปเป็นป่าดงดิบและภูเขาสูงมีไม้ใหญ่ ๆ มากมาย เช่น ไม้ยาง ไม้มะค่า ไม้ตะเคียน ฯลฯ จนได้รับการเรียกขานว่า “ท่ายาง” สภาพท้องที่เป็นป่าใหญ่ มีไข้มาลาเรียชุกชุม ราษฎรที่อาศัยอยู่เป็นชาวกระเหรี่ยง และกระหว่าง ปัจจุบันยังมีเหลือตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่อำเภอแก่งกระจานภูมิประเทศด้านตะวันออกจรดชายฝั่งทะเลอ่าวไทย เป็นที่ราบลุ่มและดินปนทรายเหมาะแก่การเกษตรกรรม มีราษฎรจากจังหวัดอื่นมาตั้งหลักแหล่งทำมาหากินเป็นจำนวนมาก และมีผู้อพยพมาอยู่เพิ่มมากขึ้นทุกปีในปี พ.ศ. 2436 ทางราชการได้ตั้งอำเภอขึ้นที่หมู่บ้านวังไคร้ ริมแม่น้ำแม่ประจันต์ ตำบลวังไคร้ เรียกว่า “อำเภอแม่ประจันต์” ตั้งอยู่ได้ประมาณ 20 ปี ทางราชการเห็นว่าอยู่ไกลจากย่านชุมชนจึงได้ย้ายมาตั้งที่ว่าการอำเภอแห่งใหม่ที่ หมู่ที่ 2 ตำบลยางหย่อง (ปัจจุบันเป็น หมู่ที่ 2 ตำบลท่าแลง) ตั้งอยู่ได้นานประมาณ 2 ปี จึงได้ย้ายมาตั้งที่ หมู่ที่ 1 บ้านท่ายาง ริมฝั่งแม่น้ำเพชรบุรี เมื่อราวปี พ.ศ. 2460

แต่ยังเรียกอำเภอยางหย่องตามเดิม ต่อมาราวปี พ.ศ. 2480 จึงได้เปลี่ยนชื่อใหม่เรียกว่า “อำเภอยาง” เพื่อให้ตรงกับหมู่บ้านที่เป็นที่ตั้งจนกระทั่งทุกวันนี้

สภาพภูมิศาสตร์

อำเภอยาง ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดเพชรบุรี ระยะทางห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 17 กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานคร ระยะทาง 134 กิโลเมตร มีทางหลวงแผ่นดิน (ถนนเพชรเกษม) ผ่านเขตอำเภอยาง ประมาณ 10 กิโลเมตร มีสถานีรถไฟตั้งอยู่ที่ตำบลหนองจอก แม่น้ำสำคัญที่ไหลผ่านอำเภอ คือ แม่น้ำเพชรบุรี

อำเภอยาง มีเนื้อที่ทั้งหมด ประมาณ 793.522 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 495,591.25 ไร่

อำเภอยางมีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อ อำเภอบ้านลาด อำเภอเมืองฯ จังหวัดเพชรบุรี

ทิศใต้ ติดต่อ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อ ฝั่งทะเลอ่าวไทย

ทิศตะวันตก ติดต่อ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

ลักษณะภูมิประเทศ

เขตภูเขาและที่สูง อยู่ในเขตท้องที่ ตำบลกลัดหลวง และตำบลเขากระปุกเป็น บริเวณที่มีความแห้งแล้งมากกว่าพื้นที่บริเวณอื่นของอำเภอ

เขตที่ราบลุ่ม จะเป็นพื้นที่ที่แม่น้ำเพชรบุรี และแม่น้ำแม่ประจันต์ไหลผ่านซึ่ง ได้แก่ ท้องที่ตำบลท้ายาง ตำบลท่าคอย ตำบลวังไคร้ ตำบลยางหย่อง เป็นพื้นที่เกษตรกรรมที่สำคัญของอำเภอ

เขตที่ราบชายทะเล มีระยะติดชายทะเลประมาณ 5 กิโลเมตร ในท้องที่ตำบลปึกเตียน เป็นแหล่งพักผ่อนตากอากาศของอำเภอยาง

ภูมิอากาศ

ลักษณะทางภูมิอากาศเป็นแบบมรสุม มี 3 ฤดู คือ

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ เดือนกุมภาพันธ์ - เดือนพฤษภาคม

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่ เดือนมิถุนายน - เดือนกันยายน

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่ เดือนตุลาคม - เดือนมกราคม

สภาพทางเศรษฐกิจ

อำเภอยางมีพื้นที่การเกษตรทั้งสิ้น 260, 669 ไร่ ครอบครัวยุทธ จำนวน 31,982 ครัวเรือน พืชเศรษฐกิจที่สำคัญคือ ข้าว, ถั่ว, มะนาว, มะม่วง, สับปะรด, ชมพู, อ้อย ทางด้านปศุสัตว์ที่เลี้ยงกันมาก คือ โคเนื้อ, สุกร, ไก่

กล่าวโดยสรุป อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เป็นอำเภอที่มีความน่าสนใจในหลาย ๆ ประเด็น โดยเนื้อหาที่ผู้วิจัยนำมาใช้พัฒนาหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี จะเกี่ยวข้องกับ ชีวิตความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพเกษตรกรรม การปศุสัตว์ การทำอาหาร การแปรรูปอาหารจากมะนาวและสภาพอากาศของอำเภอท่ายาง (<http://th.wikipedia.org>: 2561)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ศรีอุษา สิงขาร (2548) ได้พัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้แบบส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษ เรื่องนิทานภูลิงกาและศึกษาผลสัมฤทธิ์และเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านดงชมพู จังหวัดหนองคาย ที่มีต่อแบบส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษ เรื่อง นิทานภูลิงกา ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบเรียนนิทานพื้นบ้านในชุมชนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนให้ดีขึ้น 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้นิทานพื้นบ้านในชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการอ่านและนิทานพื้นบ้านในชุมชนไม่แตกต่างกัน

อุมาภรณ์ ทองเสมอ (2548) ได้พัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้ นิทานและรูปภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้นิทานและรูปภาพก่อนและหลังการทดลอง ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่างมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 90.63/91.7 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้นิทานและรูปภาพสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อันจนา วงศ์ไชยา (2549) ได้สร้างหนังสือนิทานพื้นบ้านเพื่อเสริมทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพหนังสือนิทานพื้นบ้าน เพื่อเสริมทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือนิทานพื้นบ้าน ผลการศึกษา พบว่า 1) ได้หนังสือนิทานพื้นบ้านกะเหรี่ยง เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาจำนวน 5 เรื่อง ลักษณะของหนังสือเป็นการบรรยายแบบร้อยแก้ว มีภาพประกอบเป็นภาพวาดลายเส้น 2) ประสิทธิภาพของหนังสือนิทานพื้นบ้านเพื่อเสริมทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปรากฏว่า มีประสิทธิภาพ 76.30/71.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนด คือ 70.00/70.00 และ 3) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือนิทานพื้นบ้านเพื่อเสริมทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา อยู่ในระดับดี

วิไลวรรณ ฐานิ (2551) ได้ศึกษาประสิทธิผลของการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้นิทานพื้นบ้านและศึกษาทัศนคติของนักเรียนที่มีประสิทธิภาพทางการอ่านต่อการเรียนการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้นิทานพื้นบ้าน ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการเรียนการอ่านโดยใช้นิทานพื้นบ้านสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทัศนคติของนักเรียนต่อการใช้นิทานพื้นบ้านในการเรียนการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้นิทานพื้นบ้านอยู่ในระดับดี

จำเนียร เล็กสุมา (2552) ได้เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความจากนิทานส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสร้างแผนที่ความคิดและความสามารถในการสร้างแผนที่ความคิดของนักเรียนและศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสร้างแผนที่ความคิด ผลการวิจัย พบว่า 1) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสร้างแผนที่ความคิด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนมีความสามารถในการสร้างแผนที่ความคิดอยู่ในระดับสูง และ 3) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสร้างแผนที่ความคิดอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน

ณัฐยา ภูขามคม (2552) ได้ศึกษาการใช้นิทานประกอบภาพเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ก่อนและหลังการใช้นิทานประกอบภาพ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้หลังการใช้นิทานประกอบภาพ มีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่าก่อนการใช้นิทานประกอบภาพ ทั้งนี้ก่อนการทดลอง นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความร้อยละ 40.00 และหลังการทดลองนักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความร้อยละ 90.00 โดยมีผลต่างของความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนการใช้นิทานประกอบภาพและหลังการใช้นิทานประกอบภาพ คิดเป็นร้อยละ 50.00

เมตตา บุญยศรี (2552) ได้พัฒนาหนังสือนิทานเพื่อส่งเสริมการอ่านและเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหนังสือนิทานเพื่อส่งเสริมการอ่านและเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2) ส่งเสริมการอ่านและเขียนสะกดคำให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 3) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด ระหว่างก่อนและหลังเรียน ที่เรียนโดยใช้หนังสือนิทานส่งเสริมการอ่านและเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4) ศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานเพื่อส่งเสริมการอ่านและเขียนสะกด

ค่าตามมาตราดัชนีผล การวิจัยพบว่า 1) หนังสือนิทานที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.33/83.46 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 80/80 2) นักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานมีความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำตามมาตราดัชนีผล ขั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) เจตคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ โดยใช้หนังสือนิทานเพื่อส่งเสริมการอ่านและเขียนสะกดคำตามมาตราดัชนีผล ขั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 อยู่ในระดับมาก

เรณูกานต์ พงศ์พิสุทธิกุล (2552) ได้สร้างหนังสือพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและประเมินคุณค่าหนังสือนิทานพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมทักษะ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 รวมทั้งเพื่อสอบถามความคิดเห็นครูนักเรียนที่มีต่อหนังสือนิทานพื้นบ้าน ผลการศึกษาพบว่า 1) ได้หนังสือนิทานพื้นบ้านเพื่อเสริมทักษะการอ่าน สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 2 เรื่อง ลักษณะของหนังสือเป็นการบรรยายแบบร้อยแก้วมีภาพประกอบขนาด 17x25 เซนติเมตร มีภาพปกสวยงาม สอดคล้องกับชื่อเรื่อง มีองค์ประกอบของหนังสือ คือ ปก หน้า ปกรอง คำนำ เนื้อเรื่อง กิจกรรมและปกหลัง 2) ผลการประเมินคุณค่าหนังสือนิทานพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ในด้านรูปเล่ม ภาษา เนื้อหา ภาพประกอบ คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับของหนังสือนิทานพื้นบ้านทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก และ 3) ผลการสอบถามความคิดเห็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีต่อหนังสือนิทานพื้นบ้าน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

ศุภศิริ บุญประเวศ (2552) ได้พัฒนาหนังสือนิทาน เพื่อเพิ่มทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเซนต์คาเบรียล กรุงเทพฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหนังสือนิทาน เพื่อเพิ่มทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้หนังสือนิทานเพื่อเพิ่มทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการใช้หนังสือนิทาน เพื่อเพิ่มทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) หนังสือนิทานเพื่อเพิ่มทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.31/84.89 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยหนังสือนิทาน เพื่อเพิ่มทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลสัมฤทธิ์หลังจากการใช้หนังสือนิทาน สูงกว่าก่อนเรียน และ 3) ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้หนังสือนิทานเพื่อเพิ่มทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

สมุณทา วงษ์สวัสดิ์ (2552) ได้ศึกษาผลของการใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความร่วมมือในการเรียนรู้และการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์จากแบบสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังและแบบประเมินตนเองด้านการฟังภาษาอังกฤษที่แสดงถึงพัฒนาการด้านทักษะการฟังของนักเรียนในการใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้ 2) นักเรียนมีพัฒนาการด้านความร่วมมือในการเรียนรู้และการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้

ปาริชาติ แฝงบุตตา (2553) ได้พัฒนาชุดการสอนนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดการสอนนิทานพื้นบ้าน และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอนนิทานพื้นบ้าน ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดการสอนนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.11/82.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 2) นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนนิทานพื้นบ้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ศุภลักษณ์ วัฒนาเฉลิมยศ (2554) ได้พัฒนานิทานมัลติมีเดียเพื่อส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษด้วยตนเองที่มีการให้ความหมายของคำศัพท์ 3 รูปแบบสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อนิทานมัลติมีเดียเพื่อส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษด้วยตนเองที่มีการให้ความหมายของคำศัพท์ 3 รูปแบบ ผลการวิจัยพบว่า 1) นิทานมัลติมีเดียเพื่อส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษด้วยตนเองที่มีการให้ความหมายของคำศัพท์ 3 รูปแบบมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยนิทานมัลติมีเดียเพื่อส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษด้วยตนเองที่มีการให้ความหมายของคำศัพท์ เป็นภาพ เป็นตัวอักษร และเป็นทั้งภาพและตัวอักษร มีแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยนิทานมัลติมีเดียเพื่อส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษด้วยตนเองที่มีการให้ความหมายของคำศัพท์เป็นภาพ เป็นตัวอักษร และเป็นทั้งภาพและตัวอักษร มีความพึงพอใจในการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กมลวรรณ โคตรทอง (2557) ได้พัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษจากนิทานอาเซียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้Storyline สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเป่า (สำราญไชยวิทยา) จังหวัดชัยภูมิ โดยวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของ

แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษจากนิทานอาเซียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ Storyline 2) เปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษจากนิทานอาเซียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ Storyline มีค่าเท่ากับ 76.08/80.41 2) ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมการอ่าน สูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษจากนิทานอาเซียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ Storyline

งานวิจัยต่างประเทศ

วิกตอเรีย กรันวิก (Victoria Grundvig, 2012) ได้ศึกษาว่าการใช้หนังสือภาพในห้องเรียนภาษาอังกฤษสามารถช่วยเพิ่มความเข้าใจในการอ่านได้หรือไม่ โดยผลการวิจัยพบว่าการใช้หนังสือภาพในห้องเรียนภาษาอังกฤษสามารถพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนได้เพิ่มขึ้นทั้งนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูงและปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากการอ่านโดยใช้หนังสือภาพเป็นการใช้ทักษะการถอดรหัสและการมองเห็นภาพ ซึ่งนำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์ของตัวอักษรและข้อความจากภาพ

อาจิโบล่า อคิน เฟบუსุย (Ajibola Akin Fabusuyi, 2014) ได้บูรณาการนิทานพื้นบ้านในการสอนภาษาเยอรมันเพื่อใช้เป็นแนวทางสู่การปฏิบัติ ซึ่งเขาแสดงให้เห็นว่าการใช้นิทานพื้นบ้านสามารถรวมเข้ากับการสอนภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาเยอรมันเพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนและการเพิ่มพูนคำศัพท์ของนักเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบอุปนัยและการอนุมานตามระดับของผู้เรียนและการจัดเรียงกิจกรรมในชั้นเรียน เช่น การอ่าน การสังเกต และการสรุป ซึ่งช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาคิดเชิงวิพากษ์และกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางวัฒนธรรม การวิจัยนี้สรุปได้ว่าการใช้นิทานพื้นบ้านช่วยในการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียนและการสร้างทัศนคติที่ดี นอกจากนี้นักเรียนยังได้เรียนรู้และเข้าใจภาษาได้เร็วขึ้นโดยการเรียนรู้ผ่านนิทานพื้นบ้าน

มารียาม แอบดอลลาซาเดย์ (Maryam Abdollahzadeh, 2016) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้นิทานพื้นบ้านของชาวเปอร์เซียฉบับแปลและเรื่องสั้นภาษาอังกฤษ โดยเขากล่าวว่ามีการศึกษาจำนวนมากเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการอ่านของผู้เรียน ความสามารถในการเข้าใจและผลของวรรณคดีและเรื่องสั้น แต่มีการวิจัยส่วนน้อยที่ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของนิทานพื้นบ้านเปอร์เซียที่แปลเป็นภาษาต่าง ๆ ต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ โดยการวิจัยนี้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นสามกลุ่ม แต่ละกลุ่มได้รับการทดสอบความเข้าใจในการอ่านโดยการเรียนการสอนกลุ่มแรกได้รับการขอให้อ่านเรื่องสั้นภาษาอังกฤษ 5 เรื่องและกลุ่มที่สองอ่าน

นิทานพื้นบ้านของชาวเปอร์เซียฉบับแปล ในขณะที่กลุ่มที่สามไม่ได้รับการอ่านเรื่องใด ๆ จากนั้น 2 สัปดาห์กลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มได้รับการทดสอบความเข้าใจในการอ่านอีกครั้ง ผลการวิเคราะห์ชี้ว่ากลุ่มที่อ่านเรื่องสั้นได้คะแนนมากกว่าอีก 2 กลุ่ม ถึงแม้ว่าภูมิหลังทางวัฒนธรรมและนิทานพื้นบ้านของชาวเปอร์เซียดูเหมือนจะช่วยเพิ่มความเข้าใจในการอ่านแต่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าเรื่องสั้นอาจเป็นสื่อที่เป็นประโยชน์ที่จะนำมาใช้ในชั้นเรียนการอ่านเพื่อช่วยปรับปรุงทักษะการอ่านของผู้เรียน

ฟาม ธี ฮอง หนิง (Pham Thi Hong Nhung, 2016) ได้นำเสนอการใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อในการสอนภาษาต่างประเทศทางด้านวัฒนธรรมและสัตศาสตร์ในชั้นเรียนระดับประถมศึกษา โดยมีครูสอนภาษาและนักการศึกษาจำนวนน้อยที่สนับสนุนแนวทางการเรียนการสอนด้วยวรรณคดีสำหรับการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ อย่างไรก็ตามการใช้นิทานรวมทั้งนิทานพื้นบ้านถือเป็นเรื่องที่พบมากที่สุดในการเรียนวรรณกรรมในห้องเรียนภาษา ซึ่งการใช้นิทานพื้นบ้านในการสอนภาษาต่างประเทศเป็นการนำเสนอเรื่องราวพื้นบ้านตลอดจนเชื้อต่อการเรียนรู้ภาษา นอกจากนี้ยังทำให้เกิดประสิทธิภาพในห้องเรียนภาษาสำหรับเด็กวัยเรียน

ฟรานซิสกา ดวี มุลยานิ วิจิยานติ (Fransiska Dwi Mulyani Wijayanti, 2017) ได้พัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้าน ซึ่งนิทานพื้นบ้านใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนทางด้านวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ จากการวิจัยพบว่าความสามารถในการอ่านของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้น โดยนักเรียนมีความสนใจในการอ่านและสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน การเล่าเรื่อง รวมทั้งเข้าใจลักษณะทางภาษาต่างๆ ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่าการใช้นิทานพื้นบ้านสามารถที่จะพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนและสร้างความสนใจในการอ่าน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาแล้ว แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาทักษะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการอ่านซึ่งเป็นปัญหาที่พบบ่อยเป็นเรื่องที่มีความจำเป็น ซึ่งควรที่จะมีการสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพเพื่อใช้เป็นสื่อในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนพื้นที่ชนบท โดยการพัฒนาหนังสือนิทานภาษาอังกฤษต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้ผู้สอนมีสื่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษและผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจากการอ่านเรื่องราวที่น่าสนใจ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนและระเบียบวิธีวิจัยซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. แบบแผนการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ สามารถจำแนกตามขั้นตอนการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปไว้ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในกลุ่มนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในเขตอำเภotáยง จังหวัดเพชรบุรี ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านท่ายง โรงเรียนวัดวังไคร้ และโรงเรียนวัดพระพุทธรบาทเขา ลูกช้าง รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 221 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ายง อำเภotáยง จังหวัดเพชรบุรี ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เนื่องจากโรงเรียนบ้านท่ายงมีความต้องการที่จะพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมีจำนวนนักเรียนเพียงพอที่จะเป็นตัวแทนของประชากรนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนนิเทศ อย่างไรก็ตาม โรงเรียนบ้านท่ายงมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 ห้องเรียน ผู้วิจัยจึงได้ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่มเลือกห้องเรียน จำนวน 2 ห้องเรียน ผลที่ได้คือ ได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้อง 6/2 และ 6/3 รวมจำนวน 70 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยมีความสามารถในการอ่านไม่แตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
4. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษผู้วิจัยสร้างขึ้น

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ

การสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

- 1.1 ศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

- 1.2 วิเคราะห์เนื้อหาที่เหมาะสมในการนำมาใช้สร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ โดยอิงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และศึกษาจากหนังสือเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 เล่ม ได้แก่

1.2.1 หนังสือ Say Hello 6

1.2.2 หนังสือ Extra and Friends

1.2.3 หนังสือ Smile 6

หลังการศึกษาเอกสารหลักสูตร ผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อเรื่องสำหรับการสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 หัวข้อ ได้แก่

หัวข้อที่ 1 ตนเองและครอบครัว

หัวข้อที่ 2 สิ่งแวดล้อม

หัวข้อที่ 3 อาหาร เครื่องดื่ม

หัวข้อที่ 4 เวลาว่างและนันทนาการ

หัวข้อที่ 5 ลมฟ้าอากาศ

1.3 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการสร้างหนังสือนิทานของอรอนงค์ โชคสกุล และศรีอัมพร ประทุมพันธ์ (2544, อ้างถึงใน เมตตา บุญยะศรี, 2552: 66-67) ดังนี้

1.3.1 ขั้นที่ 1 ศึกษาข้อมูลในส่วนที่เป็นปัญหาหรือสาเหตุที่ทำให้ต้องการจัดทำหนังสือนิทาน

1.3.2 ขั้นที่ 2 ศึกษาหาความรู้ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ในการนำมาจัดทำหนังสือนิทาน

1.3.3 ขั้นที่ 3 กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดทำหนังสือนิทานให้ชัดเจน

1.3.4 ขั้นที่ 4 จัดทำโครงเรื่องเพื่อให้การจัดทำหนังสือนิทานเป็นไปตามขั้นตอน

1.3.5 ขั้นที่ 5 ลงมือเขียนเรื่องตามที่วางไว้ โดยคำนึงถึงการใช้ภาษาและการใช้ประโยคให้ถูกต้อง

1.3.6 ขั้นที่ 6 จัดทำภาพประกอบ ควรให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและวัยของเด็ก

1.3.7 ขั้นที่ 7 นำมารวบรวมเป็นต้นฉบับโดยมีส่วนประกอบ คือ 1) หน้าปกหรือปกหน้า 2) ปกใน 3) คำนำ 4) เนื้อเรื่อง และ 5) แบบทดสอบท้ายเล่ม

1.3.8 ขั้นที่ 8 นำหนังสือนิทานที่สร้างเสร็จแล้วไปทดลองใช้กับผู้เรียนเพื่อนำผลการทดลองไปปรับปรุงต่อไป

1.4 ดำเนินการสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษตามขั้นตอนที่วางไว้ และให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาอังกฤษ ได้แก่ อาจารย์ William Booth ตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษาอังกฤษ

1.5 สร้างแบบประเมินหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ แล้วนำหนังสือนิทานพร้อมแบบประเมินเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สรिता บัวเขียว อาจารย์ตรีณัฐ สุนทรวิภาต และอาจารย์เสาวนิตย์ จงขานสีทโธ เพื่อพิจารณารูปแบบเนื้อเรื่อง การใช้ภาษา การจัดภาพประกอบ และคุณค่าของหนังสือนิทาน โดยให้ระดับการประเมินความเหมาะสมเป็น 5 ระดับ ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

เหมาะสมมาก ให้ 4 คะแนน

เหมาะสมปานกลาง ให้ 3 คะแนน

เหมาะสมน้อย ให้ 2 คะแนน

เหมาะสมน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

จากนั้นหาค่าเฉลี่ย และแปลความหมายจากค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
4.51-5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.51-4.50	เหมาะสมมาก
2.51-3.50	เหมาะสมปานกลาง
1.51-2.50	เหมาะสมน้อย
1.00-1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด

1.6 นำหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษที่ปรับแก้ไขข้อบกพร่องแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอนาทายาง จังหวัดเพชรบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 จากสูตร E_1/E_2 โดยดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การทดลองแบบ 1 : 1 (Individual Tryout) ผู้วิจัยนำหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดพระพุทธรบาทเขาลูกช้าง อำเภอนาทายาง จังหวัดเพชรบุรี รายบุคคล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 3 คน ที่ไม่เคยเรียนด้วยการใช้หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษมาก่อนและมีระดับความสามารถในระดับเก่ง ปานกลาง อ่อน อย่างละ 1 คน โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โดยผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นผู้สอนและเก็บข้อมูล โดยผู้สอนได้ทำการสอนในคาบกิจกรรมนอกเวลาเรียน ผู้สอนได้แจ้งจุดประสงค์ วิธีการปฏิบัติกิจกรรมให้นักเรียนทราบ ทำแบบทดสอบก่อนเรียน แล้วดำเนินการกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ จำนวน 5 แผน ปฏิบัติจนครบทุกกิจกรรม ทำแบบทดสอบหลังเรียนแล้วนำมาคำนวณหาประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80 / 80 ได้ค่าประสิทธิภาพ E_1 / E_2 เท่ากับ 70.00/ 76.00 ซึ่งมีประสิทธิภาพต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด จึงนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงและแก้ไขหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ให้มีความเหมาะสมในด้านเนื้อหาและการวางภาพประกอบ ขนาดตัวอักษร ความถูกต้องของแบบทดสอบ ความสอดคล้องของเนื้อหาแบบทดสอบ เพื่อให้ได้หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ที่เหมาะสมในการนำไปใช้ในการทดลองกับกลุ่มเล็กอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองแบบกลุ่มเล็ก (Small Group Tryout) ผู้วิจัยนำหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษที่ผ่านการทดลองกับรายบุคคลมาแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดพระพุทธรบาทเขาลูกช้าง อำเภอนาทายาง จังหวัดเพชรบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 9 คน โดยผู้สอนได้ทำการสอนในคาบกิจกรรมนอกเวลาเรียน และคัดเลือกนักเรียนเรียน เก่ง ปานกลางและอ่อน กลุ่มละ 3 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและใช้เกณฑ์เดียวกันกับการ

ทดลองรายบุคคลและนำข้อมูลจากการทดลองมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษเพื่อตรวจสอบ ความเหมาะสมของเวลา ในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ได้ค่าประสิทธิภาพ E_1 / E_2 เท่ากับ 76.67/ 78.67

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองภาคสนาม (Field Tryout) ผู้วิจัยได้นำหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดพระพุทธรบาทเขาลูกช้าง อำเภอยาง่าง จังหวัดเพชรบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 21 คน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เก่ง ปานกลาง อ่อน กลุ่มละ 7 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษโดยการนำผลจากการทำกิจกรรมและทดสอบหลังเรียนมาตรวจสอบหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ 80/80 ได้ค่าประสิทธิภาพ E_1 / E_2 เท่ากับ 81.33 / 84.00

1.7 ปรับแก้หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษแล้วไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

2. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ

แผนการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.2 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ

2.3 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษเป็นสื่อระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยแบ่งแผนการจัดการเรียนรู้ออกเป็น 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง ดังมีรายละเอียดของกิจกรรมการอ่านในแผนการจัดการเรียนรู้ (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2550: 178-179) ดังนี้

2.3.1 กิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre-reading Activities)

ครูกระตุ้นความรู้เดิมหรือประสบการณ์ของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน โดยอาจแสดงภาพหรือยกตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะอ่าน โดยใช้คำถามง่ายๆ เช่น Yes-No questions แล้วให้นักเรียนคาดคะเนเรื่องที่จะอ่านเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดถึงความรู้เดิมแล้วนำมาสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน การคาดคะเนอาจผิดหรือถูก จากนั้นให้นักเรียนเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบทโดยดูจากประโยคข้างเคียงหรือจากรูปภาพและการแสดงท่าทาง

2.3.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน (While-reading Activities)

เป็นขั้นตอนที่ครูแนะนำแนวทางในการอ่านว่ามีวิธีการหรือมีข้อสังเกตอย่างไร และอ่านให้นักเรียนฟังเป็นตัวอย่างก่อน 1 รอบ จากนั้นครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเรื่อง โดยครูเป็นผู้ช่วยอธิบายในความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนไม่คุ้นเคย ครูอาจใช้กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อฝึกปฏิบัติจากการอ่าน เช่น การลำดับเรื่องโดยให้ตัดเรื่องออกเป็นส่วน ๆ (Strip Story) แล้วให้นักเรียนในกลุ่มลำดับข้อความกันเอง การเขียนแผนผังโยงความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่อง (Semantic Mapping) การเติมข้อความลงในผังของเนื้อเรื่อง (Graphic Organizer) หรือ การเล่าเรื่องโดยสรุป (Summarizing) เป็นต้น

2.3.3 กิจกรรมหลังการอ่าน (Post-reading Activities)

เป็นขั้นตอนที่ครูใช้เพื่อทบทวนเนื้อหาที่นักเรียนได้อ่านไปแล้ว เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน เช่น การแสดงบทบาทสมมุติ การเขียนเรื่องหรือเขียนโต้ตอบ เช่น เขียนจดหมาย บทสนทนา วาดรูป การพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เป็นต้น

โดยแผนการจัดการเรียนรู้ 5 แผน ประกอบด้วย

แผนการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง The Great Adventures in Tha Yang District Book 1 (ตนเองและครอบครัว) จำนวน 2 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง The Great Adventures in Tha Yang District Book 2 (สิ่งแวดล้อม) จำนวน 2 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง The Great Adventures in Tha Yang District Book 3 (อาหาร เครื่องดื่ม) จำนวน 2 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง The Great Adventures in Tha Yang District Book 4 (เวลาว่างและนันทนาการ) จำนวน 2 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง The Great Adventures in Tha Yang District Book 5 (ลมฟ้าอากาศ) จำนวน 2 ชั่วโมง

ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งในแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผน ประกอบด้วย

1. สาระสำคัญ
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
 - 2.1 ด้านความรู้
 - 2.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ
 - 2.3 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. สาระการเรียนรู้

4. กิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

4.1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

4.2 ขั้นสอน

4.3 ขั้นสรุป

5. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

6. การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

7. บันทึกหลังสอน

8. ข้อเสนอแนะ

2.4 สร้างแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) โดยให้ระดับการประเมินความเหมาะสมเป็น 5 ระดับ ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

เหมาะสมมาก ให้ 4 คะแนน

เหมาะสมปานกลาง ให้ 3 คะแนน

เหมาะสมน้อย ให้ 2 คะแนน

เหมาะสมน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

โดยการหาค่าเฉลี่ยของคะแนน และแปลความหมายจากค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย การแปลผล

4.51-5.00 เหมาะสมมากที่สุด

3.51-4.50 เหมาะสมมาก

2.51-3.50 เหมาะสมปานกลาง

1.51-2.50 เหมาะสมน้อย

1.00-1.50 คะแนน เหมาะสมน้อยที่สุด

2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความถูกต้องทางภาษาและความเหมาะสม และเพื่อให้ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องของแผนการจัดการเรียนรู้

2.6 ปรับแก้แผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับแก้ไขข้อบกพร่องแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอยางาย จังหวัดเพชรบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

2.8 ปรับแก้แผนการจัดการเรียนรู้แล้วไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับเนื้อหาสาระ และตัวชี้วัด การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3.2 วิเคราะห์เนื้อหาสาระ จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของเนื้อหาและกิจกรรม และสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการอ่านนิทานประกอบภาพ ภาษาอังกฤษ เป็นข้อสอบแบบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ให้ครอบคลุมทั้งเนื้อหา และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

3.3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบ แล้วนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) เป็นรายข้อ โดยพิจารณาความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- +1 มีความเห็นว่า ข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 0 มีความเห็นว่า ไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 1 มีความเห็นว่า ข้อสอบนั้นไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

จากนั้นนำผลการพิจารณาในแต่ละข้อ ไปหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ไปใช้เป็นแบบทดสอบ และนำแบบทดสอบไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอยาย่าง จังหวัดเพชรบุรีในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 33 คน แล้วนำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.25-0.75 และค่าอำนาจจำแนกที่มีค่าตั้งแต่ 0.25-1.00 จากนั้นนำแบบทดสอบที่วิเคราะห์แล้วมาปรับปรุงแก้ไข และคัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ จำนวน 30 ข้อ ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder Richardson ซึ่งแบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

3.5 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ จำนวน 30 ข้อ ไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง ในขั้นทดสอบก่อนและหลังการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ

4. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน มีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

4.1 ศึกษาหลักการสร้างและตัวอย่างแบบสอบถามความคิดเห็นจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนจำนวน 22 ข้อ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในด้านรูปเล่ม ด้านเนื้อเรื่องและการดำเนินเรื่อง ด้านภาษา และด้านคุณค่า มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5 Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคอร์ท (Likert) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ซึ่งนำผลรวมของคะแนนมาหาค่าเฉลี่ย แล้วแปลผลจากเกณฑ์ ดังนี้

- 4.50 - 5.00 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.50 - 4.49 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก
- 2.50 - 3.49 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50 - 2.49 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 - 1.49 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความเที่ยงตรงตามประเด็นเนื้อหาและรูปแบบของภาษา โดยใช้วิธีหาค่า IOC และนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ

โดยผู้เชี่ยวชาญลงความคิดเห็นและให้คะแนน ดังนี้

- +1 หมายถึง หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับตัวแปร
- 0 หมายถึง หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับตัวแปร
- 1 หมายถึง หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับตัวแปร

การแปลความคือ ถ้า $IOC \geq 0.5$ แสดงว่าข้อความนั้นน่าเชื่อถือประสงค์ข้อนั้นจริง ถ้า $IOC < 0.5$ แสดงว่าข้อความนั้นไม่น่าเชื่อถือประสงค์ข้อนั้น ข้อคำถามที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่าข้อความนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา สามารถนำไปใช้ได้

4.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ปรับแก้ไขข้อบกพร่องแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอยางาย จังหวัดเพชรบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 33 คน

4.7 ปรับแก้ไขแบบสอบถามความคิดเห็นแล้วนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

แบบแผนการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียว (One Group Pretest - Posttest Design) เพื่อสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ โดยมีแบบแผนการวิจัย ดังนี้

Pre-test	X	Posttest
T1		T2
T1 หมายถึง การทดสอบก่อนการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่าง		
X หมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยใช้หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่าง		
T2 หมายถึง การทดสอบหลังการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่าง		
การเก็บรวบรวมข้อมูล		
1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี		
2. สร้างและหาประสิทธิภาพหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6		
3. ทดสอบความสามารถในการอ่านก่อนการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน		
4. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นจำนวน 5 แผน ๆ ละ 2 ชั่วโมงตามระยะเวลาที่กำหนดไว้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 เล่ม		
5. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังจากการอ่านหนังสือนิทานจบแต่ละเล่ม โดยคิดคะแนนจากการทำแบบทดสอบท้ายเล่ม ๆ ละ 10 คะแนน รวม 50 คะแนน เพื่อหาค่า E_1		
6. ทดสอบความสามารถในการอ่านของนักเรียนหลังการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน เพื่อหาค่า E_2 และประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ		
7. ประเมินผลและปรับปรุงหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ		

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แยกวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ 80/80 ใช้สูตร E_1/E_2

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการอ่านหนังสือนิทาน ประกอบภาพภาษาอังกฤษใช้การทดสอบค่าที (t-test)

3. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพ ภาษาอังกฤษใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย

1. สูตร E_1/E_2

การคำนวณหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) มีวิธีการคำนวณ ดังนี้

1.1 การคำนวณหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X_1}{N}}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum X_1$ แทน คะแนนรวมจากการทำแบบทดสอบในระหว่างการอ่านของนักเรียนทุกคน
 N แทน จำนวนนักเรียน
 A แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบในระหว่างการอ่าน

1.2 การคำนวณหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)

$$E_2 = \frac{\frac{\sum X_2}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum X_2$ แทน คะแนนรวมจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนทุกคน
 N แทน จำนวนนักเรียน
 B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) มีสูตร ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ใช้สูตร ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x แทน คะแนนจากการทำแบบทดสอบ

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนของนักเรียน

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนดิบของนักเรียน ยกกำลังสอง

n แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

4. การทดสอบค่าที (t-test) ใช้สูตร ดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา

D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

N แทน จำนวนคู่ของคะแนนหรือจำนวนนักเรียน

$\sum D$ แทน ผลรวมทั้งหมดของผลต่างของคะแนนก่อนและหลังการ

ทดลอง

$\sum D^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของผลต่างของคะแนนก่อนและหลัง

การทดลอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียวซึ่งมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี หลังการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ และ 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรีที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 70 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หลังการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล ซึ่งผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรีให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 แบ่งผลการวิจัยออกเป็น 2 หัวข้อ ดังนี้

1.1 ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.2 ผลการหาประสิทธิภาพ (E_1 / E_2) ของหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ

ซึ่งในแต่ละตอนมีรายละเอียดตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรีให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.1 ผลการสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ

1.1.1 กระบวนการสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ

ในการสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการสร้างหนังสือนิทานของ อรอนงค์ โชคสกุล และศรีอัมพร ประทุมพันธ์ (2544, อ้างถึงใน เมตตา บุญยะศรี, 2552: 66-67) ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลในส่วนที่เป็นปัญหาหรือสาเหตุที่ทำให้ต้องการจัดทำหนังสือนิทาน

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอยาง จังหวัด เพชรบุรี ซึ่งเป็นโรงเรียนในกลุ่มนิเทศศึกษาศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของผู้วิจัย จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านท่ายาง โรงเรียนวัดวังไคร้ และโรงเรียนวัดพระพุทธรูปเขาลูกช้าง เพื่อสอบถามสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษมีความคิดเห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการอ่านคำศัพท์และการอ่านจับใจความ เมื่อได้รับมอบหมายให้อ่านเนื้อเรื่องจะไม่เข้าใจความหมายที่มีอยู่ในข้อความที่อ่านและไม่สามารถบอกสาระสำคัญ หรือตอบคำถามของเรื่องที่อ่านได้ นอกจากนี้ ผู้สอนยังมีปัญหาในเรื่องสื่อและวิธีการสอนอ่านซึ่งไม่ได้มีการใช้สื่อหรือจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งหนังสือนิทานประกอบภาพส่วนใหญ่ที่ใช้ในห้องเรียนจะเป็นการนำหนังสือนิทานที่มีชื่อเสียงมาให้นักเรียนอ่าน ซึ่งมีบริบทและเนื้อหาในหนังสือนิทานไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมไทยและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่าที่ควร ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเข้าถึงเนื้อหาของหนังสือนิทาน สิ่งที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อได้อย่างชัดเจน เนื่องจากบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้สอนทำให้เป็นที่มาของการสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรีในงานวิจัยนี้

ขั้นที่ 2 การศึกษาหาความรู้ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ในการนำมาจัดทำหนังสือนิทาน

ก่อนการสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและวิเคราะห์เนื้อหาที่เหมาะสมในการนำมาใช้สร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ โดยอิงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติมจากหนังสือเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 เล่ม ได้แก่ 1) หนังสือ Say Hello 6 2) หนังสือ Extra and Friends และ 3) หนังสือ Smile 6 เพื่อประกอบการสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ

ขั้นที่ 3 การกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดทำหนังสือนิทานให้ชัดเจน

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดจุดประสงค์ในการทำหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ คือ เพื่อให้ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้พัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยความสามารถในการอ่าน หมายถึง ความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่านในด้านการจับใจความ ตีความ บอกรายละเอียด และสรุปสาระสำคัญจากเรื่องได้หลังการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ

ขั้นที่ 4 การจัดทำโครงเรื่องเพื่อให้การจัดทำหนังสือนิทานเป็นไปตามขั้นตอน

ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาของหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 หัวข้อ เพื่อนำไปจัดทำหนังสือนิทานประกอบภาพ จำนวน 5 เล่ม ได้แก่ 1) ตนเองและครอบครัว 2) สิ่งแวดล้อม 3) อาหาร เครื่องดื่ม 4) เวลาว่างและนันทนาการ และ 5) สภาพอากาศ จากนั้นผู้วิจัยได้กำหนดตัวละคร ฉาก การดำเนินเรื่อง โดยอิงข้อมูลจากการศึกษาข้อมูลท้องถิ่นของอำเภอยางาย จังหวัดเพชรบุรี เพื่อนำมาเขียนเนื้อเรื่องนิทานฉบับร่างเป็นภาษาอังกฤษในขั้นตอนต่อไป

ขั้นที่ 5 การลงมือเขียนเรื่องตามที่วางไว้ โดยคำนึงถึงการใช้ภาษาและการใช้ประโยคให้ถูกต้อง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเขียนเนื้อเรื่องนิทานประกอบภาพฉบับร่างเป็นภาษาอังกฤษ โดยคำนึงถึงการใช้ภาษาและการใช้ประโยคให้เหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน แล้วจึงนำหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษฉบับร่างให้ผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ ได้แก่ Mr. William Booth อาจารย์สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของการใช้ภาษา จากนั้นผู้วิจัยได้นำเนื้อเรื่องภาษาอังกฤษฉบับร่างมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

ขั้นที่ 6 การจัดทำภาพประกอบ

ในการสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้เป็นผู้วาดภาพประกอบตามเนื้อหาของนิทานแต่ละเล่ม เพื่อนำมาใช้ประกอบในการสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ จากนั้นนำภาพประกอบเหล่านั้นมาสแกนและนำมาใส่ตามเนื้อเรื่องที่ได้กำหนดไว้ ตัวอักษรที่ใช้ในการเขียนเนื้อเรื่องใช้ตัวอักษร Browallia New ขนาด 16 พ้อยท์

ขั้นที่ 7 การรวบรวมเป็นต้นฉบับโดยมีส่วนประกอบ คือ 1) หน้าปก หรือปกหน้า 2) ปกใน 3) คำนำ 4) เนื้อเรื่อง และ 5) แบบทดสอบท้ายเล่ม

ผู้วิจัยได้พิจารณาการออกแบบรูปแบบรูปแบบเล่มของหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ซึ่งประกอบด้วยสี่ ขนาดเล่ม ลักษณะปก ส่วนประกอบของหนังสือ จำนวนหน้า และการเย็บเล่มตามหลักการสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพ การจัดรูปแบบตัวอักษรและขนาดของตัวอักษรให้เหมาะสม โดยมีส่วนประกอบของหนังสือนิทาน คือ 1) หน้าปก หรือปกหน้า 2) ปกใน 3) คำนำ 4) เนื้อเรื่อง และ 5) แบบทดสอบท้ายเล่ม และนำหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษที่จัดรูปแบบหน้าเรียบร้อยแล้วไปเข้าเล่ม โดยหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นแต่ละเล่มมีจำนวนหน้า 16 หน้า

ขั้นที่ 8 นำหนังสือนิทานที่สร้างเสร็จแล้วไปทดลองใช้กับผู้เรียนเพื่อนำผลการทดลองไปปรับปรุงต่อไป

เมื่อจัดทำหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไข ภายหลังจากปรับแก้หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้นำหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาข้อแก้ไข และปรับแก้หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษเพื่อนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ภายหลังจากนำหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปปรับแก้หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษให้มีความสมบูรณ์ แล้วจัดพิมพ์หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษเพื่อเผยแพร่ให้ความรู้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนระดับประถมศึกษาทั้งในเขตอำเภอยางายและอำเภอรื่น ๆ ในจังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้นักเรียนโรงเรียนระดับประถมศึกษา นอกเหนือจากอำเภอยางาย ได้มีสื่อเพื่อใช้ในการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น

1.1.2 การประเมินคุณภาพของหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพของหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ โดยผู้เชี่ยวชาญ

ลำดับ ที่	รายการความคิดเห็นตามองค์ประกอบของ หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
1	ด้านรูปเล่ม	4.27	0.58	มาก
	1.1 ขนาดของเล่มมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
	1.2 รูปเล่มมีความสวยงามดึงดูดความสนใจของผู้เรียน	4.33	0.58	มาก
	1.3 ปกและการเข้าเล่มมีความคงทน แข็งแรง	4.33	0.58	มาก
	1.4 จำนวนหน้ามีความเหมาะสม	4.33	0.58	มาก
	1.5 ขนาดของตัวอักษรเหมาะสมและมีความชัดเจนในการพิมพ์	3.67	0.58	มาก
2	ด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง	3.93	0.58	มาก
	2.1 เนื้อหาเหมาะสมกับระดับการศึกษาของผู้เรียน	3.67	0.58	มาก
	2.2 เนื้อหากับวัตถุประสงค์ในการจัดทำหนังสือนิทานมีความสอดคล้อง	3.67	0.58	มาก
	2.3 เนื้อหา มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน	4.33	0.58	มาก
	2.4 การดำเนินเรื่องมีความต่อเนื่องเหมาะสม	3.67	0.58	มาก
	2.5 การดำเนินเรื่องชวนให้ติดตามโดยตลอด	4.33	0.58	มาก

ตารางที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพของหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ โดยผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการความคิดเห็นตามองค์ประกอบของ หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
3	ด้านภาษา	4.00	0.39	มาก
	3.1 ภาษาที่ใช้เหมาะสมกับระดับการศึกษาของผู้เรียน	3.67	0.58	มาก
	3.2 การเลือกใช้คำศัพท์และภาษาสามารถเข้าใจได้ง่าย	4.00	0.00	มาก
	3.3 ภาษาที่ใช้สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน	4.33	0.58	มาก
4	ด้านการจัดภาพ	3.87	0.46	มาก
	4.1 ภาพปกสวยงาม ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน	3.67	0.58	มาก
	4.2 ภาพประกอบเรื่องมีความเหมาะสม สวยงาม	4.00	0.00	มาก
	4.3 ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	3.67	0.58	มาก
	4.4 ภาพประกอบแต่ละหน้าต่อเนื่องสัมพันธ์กัน	4.33	0.58	มาก
	4.5 ภาพประกอบช่วยส่งเสริมความเข้าใจเนื้อเรื่อง	3.67	0.58	มาก
5	ด้านคุณค่า	4.17	0.29	มาก
	5.1 หนังสือนิทานทำให้เกิดความรู้เกี่ยวกับการใช้ ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น	4.00	0.00	มาก
	5.2 หนังสือนิทานช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และกระตือรือร้นในการเรียน	4.33	0.58	มาก
	5.3 หนังสือนิทานสามารถใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน ได้	4.00	0.00	มาก
	5.4 ความรู้ที่ได้จากการอ่านสามารถนำไปเผยแพร่ ให้กับผู้อื่นได้	4.33	0.58	มาก
	เฉลี่ย	4.05	0.46	มาก

จากตารางที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพของหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า ในภาพรวมหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.46) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านรูปเล่ม ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.58) ด้านคุณค่า ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.29) และด้านภาษา ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.39)

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษโดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญโดยสรุปมีดังนี้

1. ด้านรูปเล่ม

ตัวหนังสือที่ใช้ควรมีขนาดใหญ่กว่านี้ ตัวอักษรต้องเป็นตัวพิมพ์ใหญ่พิมพ์เล็กที่ถูกต้องตามลักษณะการพิมพ์ ไม่ใช่ตัวศิลปะ

ควรใช้กระดาษให้มีคุณภาพแข็งแรงทนทาน กันน้ำได้

2. ด้านเนื้อเรื่องและการดำเนินเรื่อง

ควรแยกเล่ม เป็นเล่มละเรื่อง

3. ด้านภาษา

ประโยคที่ใช้มีความยาวมากเกินไป

ตัวหนังสือเยอะเกินไป ควรสรุปบรรยายประโยคสั้น ๆ แล้วให้เป็นคำพูดของตัวการ์ตูน จัดเรียงคำศัพท์ให้น่าอ่าน เป็นระเบียบ เพื่อความอ่านง่ายและง่ายต่อการจดจำ

4. ด้านการจัดภาพ

พื้นหลังภาพที่สีทึบควรใช้ตัวอักษรสีขาว เช่น พื้นดำต้องใช้อักษรขาว

5. ด้านคุณค่า

-

1.2 ผลการหาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษกับกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ 80 / 80 จากการทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

รายการ	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	เกณฑ์มาตรฐาน	E_1 / E_2
คะแนนทดสอบระหว่างการอ่าน	50	2,900	41.43	83.02	80	83.02
คะแนนทดสอบหลังการอ่าน	30	1,734	24.77	82.57	80	82.57

จากตารางที่ 4 ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษกับกลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ คะแนนเต็มระหว่างการอ่าน 50 คะแนน (5 บท ๆ ละ 10 คะแนน) คะแนนรวม 2,900 คะแนน ได้ค่าเฉลี่ย 41.43 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.02 (E_1) และผลการทดสอบหลังการอ่าน คะแนนเต็ม 30 คะแนน คะแนนรวม 1,734 คะแนน ได้ค่าเฉลี่ย 25.19 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.57 (E_2) พบว่า ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 83.02/82.57 แสดงว่าหนังสือนิทาน

ประกอบภาพภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นในการทดลองครั้งนี้มีค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ คือ 80/80 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ ที่ 1

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษปรากฏดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน (N)	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนการอ่าน	70	30	5.33	0.93	-134.27	.00**
หลังการอ่าน	70	30	24.77	0.95		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษมีความสามารถในการอ่านสูงกว่าก่อนการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามปลายปิด (Close-ended Question) เพื่อสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ผลการวิเคราะห์ ปรากฏดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษในภาพรวม

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ
1. ด้านรูปเล่ม	4.15	0.55	มาก	5
2. ด้านเนื้อเรื่องและการดำเนินเรื่อง	4.19	0.49	มาก	2
3. ด้านภาษา	4.17	0.44	มาก	4
4. ด้านการจัดภาพ	4.18	0.49	มาก	3
5. ด้านคุณค่า	4.25	0.49	มาก	1
เฉลี่ย	4.19	0.49	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความคิดเห็นต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D.= 0.49) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับแรกได้แก่ ด้านคุณค่า ($\bar{X} = 4.25$, S.D.= 0.49) รองลงมาคือด้านเนื้อเรื่องและการดำเนินเรื่อง ($\bar{X} = 4.19$, S.D.= 0.49) และด้านการจัดภาพ ($\bar{X} = 4.18$, S.D.= 0.49) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 คือ ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ด้านรูปเล่ม

ด้านรูปเล่ม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น	ลำดับ
1. ขนาดของเล่มมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.00	0.54	มาก	5
2. รูปเล่มมีความสวยงามดึงดูดความสนใจของผู้เรียน	4.04	0.58	มาก	4
3. ปกและการเข้าเล่มมีความคงทน แข็งแรง	4.13	0.61	มาก	3
4. จำนวนหน้ามีความเหมาะสม	4.30	0.55	มาก	1
5. ขนาดของตัวอักษรเหมาะสมและมีความชัดเจนในการพิมพ์	4.27	0.45	มาก	2
เฉลี่ย	4.15	0.55	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความคิดเห็นต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ด้านรูปเล่ม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.55) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับแรก ได้แก่ จำนวนหน้ามีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.55) รองลงมาคือ ขนาดของตัวอักษรเหมาะสมและมีความชัดเจนในการพิมพ์ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.45) และปกและการเข้าเล่มมีความคงทน แข็งแรง ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.61)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ด้านเนื้อเรื่องและการดำเนินเรื่อง

ด้านเนื้อเรื่องและการดำเนินเรื่อง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. เนื้อหาเหมาะสมกับระดับการศึกษาของผู้เรียน	4.04	0.49	มาก	5
2. เนื้อหากับวัตถุประสงค์ในการจัดทำหนังสือนิทานมีความสอดคล้อง	4.10	0.51	มาก	4
3. เนื้อหา มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน	4.39	0.49	มาก	1
4. การดำเนินเรื่องมีความต่อเนื่องเหมาะสม	4.17	0.56	มาก	3
5. การดำเนินเรื่องชวนให้ติดตามโดยตลอด	4.23	0.42	มาก	2
เฉลี่ย	4.19	0.49	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความคิดเห็นต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ด้านเนื้อเรื่องและการดำเนินเรื่อง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.49) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับแรก ได้แก่ เนื้อหา มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.49) รองลงมาคือ การดำเนินเรื่องชวนให้ติดตามโดยตลอด ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.42) และการดำเนินเรื่องมีความต่อเนื่องเหมาะสม ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.56)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ด้านภาษา

ด้านภาษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. ภาษาที่ใช้เหมาะสมกับระดับการศึกษาของผู้เรียน	4.07	0.43	มาก	3
2. การเลือกใช้คำศัพท์และภาษาสามารถเข้าใจได้ง่าย	4.26	0.44	มาก	1
3. ภาษาที่ใช้สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน	4.19	0.46	มาก	2
เฉลี่ย	4.17	0.44	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความคิดเห็นต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ด้านภาษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.44) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับแรก ได้แก่ การเลือกใช้คำศัพท์และภาษาสามารถเข้าใจได้ง่าย ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.44) รองลงมาคือ ภาษาที่ใช้สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.46) และภาษาที่ใช้เหมาะสมกับระดับการศึกษาของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.43)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ด้านการจัดภาพ

ด้านการจัดภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. ภาพปกสวยงาม ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน	4.00	0.54	มาก	5
2. ภาพประกอบเรื่องมีความเหมาะสม สวยงาม	4.40	0.49	มาก	1
3. ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	4.21	0.54	มาก	2
4. ภาพประกอบแต่ละหน้าต่อเนื่องสัมพันธ์กัน	4.14	0.52	มาก	4
5. ภาพประกอบช่วยส่งเสริมความเข้าใจเนื้อเรื่อง	4.16	0.37	มาก	3
เฉลี่ย	4.18	0.49	มาก	

จากตารางที่ 10 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความคิดเห็นต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ด้านการจัดภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.49) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับแรก ได้แก่ ภาพประกอบเรื่องมีความเหมาะสม สวยงาม ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.49) รองลงมาคือ ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.54) และภาพประกอบช่วยส่งเสริมความเข้าใจเนื้อเรื่อง ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.37)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ด้านคุณค่า

ด้านคุณค่า	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. หนังสือนิทานทำให้เกิดความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น	4.13	0.38	มาก	4
2. หนังสือนิทานช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียน	4.46	0.50	มาก	1
3. หนังสือนิทานสามารถใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนได้	4.23	0.52	มาก	2
4. ความรู้ที่ได้จากการอ่านสามารถนำไปเผยแพร่ให้กับผู้อื่นได้	4.17	0.54	มาก	3
เฉลี่ย	4.25	0.49	มาก	

จากตารางที่ 11 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความคิดเห็นต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ด้านคุณค่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.49) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับแรก ได้แก่ หนังสือนิทานช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียน ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.50) รองลงมาคือ หนังสือนิทานสามารถใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนได้ ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.52) และความรู้ที่ได้จากการอ่านสามารถนำไปเผยแพร่ให้กับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.54)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียวซึ่งมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี หลังการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ และ 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรีที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 70 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านก่อนและหลังการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

1. ในการสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี มีผลการวิจัย ดังนี้

1.1 ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ พบว่าหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ มีกระบวนการสร้าง คือ 1) ศึกษาข้อมูลในส่วนที่เป็นปัญหาหรือสาเหตุที่ทำให้ต้องการจัดทำหนังสือนิทาน 2) ศึกษาข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการจัดทำหนังสือนิทาน 3) กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดทำหนังสือนิทาน 4) จัดทำโครงเรื่องเพื่อให้การจัดทำหนังสือนิทานเป็นไปตามขั้นตอน 5) ลงมือเขียนเรื่องตามที่วางไว้ โดยคำนึงถึงการใช้ภาษาและการใช้ประโยค 6) จัดทำภาพประกอบให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและวัยของเด็ก 7) นำส่วนต่าง ๆ มารวบรวมเป็นต้นฉบับ และ 8) นำหนังสือนิทานที่สร้างเสร็จแล้วไปทดลองใช้กับผู้เรียนเพื่อนำผลการทดลองไปปรับปรุงต่อไป โดยผลการประเมินคุณภาพของหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ในภาพรวมหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.05$, S.D. = 0.46) เมื่อแยก

พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านรูปเล่ม ($\bar{X} = 4.27, S.D. = 0.58$) ด้านคุณค่า ($\bar{X} = 4.17, S.D. = 0.29$) และด้านภาษา ($\bar{X} = 4.00, S.D. = 0.39$)

1.2 ผลการหาประสิทธิภาพ (E_1 / E_2) ของหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ตามเกณฑ์ 80 / 80 ได้ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ คะแนนเต็มระหว่างการอ่าน 50 คะแนน (5 บท ๆ ละ 10 คะแนน) คะแนนรวม 2,900 คะแนน ได้ค่าเฉลี่ย 41.43 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.02 (E_1) และผลการทดสอบหลังการอ่าน คะแนนเต็ม 30 คะแนน คะแนนรวม 1,734 คะแนน ได้ค่าเฉลี่ย 25.19 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.57 (E_2) พบว่า ค่าประสิทธิภาพ E_1 / E_2 เท่ากับ 83.02/82.57 แสดงว่า หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นนี้มีค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ คือ 80/80 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในเขตอำเภอยายาง จังหวัดเพชรบุรี ที่อ่าน หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ มีความสามารถในการอ่านสูงกว่าก่อนการอ่านอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในเขตอำเภอยายาง จังหวัดเพชรบุรี มีความ คิดเห็นต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19, S.D. = 0.49$) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับแรกได้แก่ ด้านคุณค่า ($\bar{X} = 4.25, S.D. = 0.49$) รองลงมาคือ ด้านเนื้อเรื่องและการดำเนินเรื่อง ($\bar{X} = 4.19, S.D. = 0.49$) และด้านการจัดภาพ ($\bar{X} = 4.18, S.D. = 0.49$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3

อภิปรายผล

จากการพัฒนาหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่สำคัญ มาอภิปรายตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ

จากการประเมินคุณภาพของหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ในภาพรวม พบว่า หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ มีคุณภาพในระดับมาก และ เมื่อพิจารณาคุณภาพรายประเด็น พบว่า ทุกเนื้อหามีค่าเฉลี่ยในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัย ได้สร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดทำหนังสือนิทานของอรอนงค์ โชคสกุล และศรีอัมพร ประทุมพันธ์ (2544, อ้างถึงใน เมตตา บุญยศรี, 2552: 66-67) โดยมีขั้นตอนในการทำหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ คือ 1) ศึกษาข้อมูลในส่วนที่เป็นปัญหาหรือสาเหตุที่ทำให้ ต้องการจัดทำหนังสือนิทาน 2) ศึกษาหาความรู้ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ในการนำมาจัดทำหนังสือ นิทาน 3) กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดทำหนังสือนิทานให้ชัดเจน 4) จัดทำโครงเรื่องเพื่อให้การจัดทำ หนังสือนิทานเป็นไปตามขั้นตอน 5) ลงมือเขียนเรื่องตามที่วางไว้ โดยคำนึงถึงการใช้ภาษาและการใช้ ประโยคให้ถูกต้อง 6) จัดทำภาพประกอบ ควรให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและวัยของเด็ก 7) นำมารวบรวม

เป็นต้นฉบับโดยมีส่วนประกอบ คือ หน้าปก หรือปกหน้า ปกใน คำนำ เนื้อเรื่อง และแบบทดสอบท้ายเล่ม และ 8) นำหนังสือนิทานที่สร้างเสร็จแล้วไปทดลองใช้กับผู้เรียนเพื่อนำผลการทดลองไปปรับปรุงต่อไป นอกจากนี้หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษดังกล่าวได้จัดทำตามองค์ประกอบของการจัดทำหนังสือนิทาน ดังที่ รังสิมันต์ ฉิมรัศ (2550: 11-15) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหนังสือส่งเสริมการอ่าน หรือหนังสือสำหรับเด็ก ซึ่งประกอบด้วย 1) แนวคิดของเรื่อง 2) โครงเรื่อง 3) ฉาก 4) บทสนทนา 5) การเปิดเรื่อง 6) การดำเนินเรื่อง 7) การปิดเรื่อง 8) ท่วงทำนองการเขียน 9) ตัวละคร 10) คติจากเรื่อง และ 11) สำนวนภาษา ส่งผลให้หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษนี้มีความเหมาะสมตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมีประสิทธิภาพในการนำไปใช้

2. ความสามารถในการอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การทดลองใช้หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการอ่านหลังการอ่านด้วยหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้น ซึ่งสูงกว่าก่อนการอ่าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม ผู้อ่านสามารถเรียนรู้ภาษาอังกฤษในหัวข้อที่เป็นสิ่งใกล้ตัว เนื่องจากเนื้อหาของหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษใช้เนื้อหาเกี่ยวกับอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านมีความสนใจในการอ่านและเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้จากสิ่งที่อยู่รอบตัว ทำให้นักเรียนสนใจที่จะฝึกฝนทักษะการอ่านและไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียนตลอดจนมีภาพที่สวยงามทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนมากยิ่งขึ้น และมีคำอธิบายความหมายของคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ยาก ซึ่งมีส่วนช่วยนักเรียนในเรื่องของการอ่านและการทำความเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น จึงทำให้นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการอ่านสูงขึ้น สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สอดคล้องกับงานวิจัยของศรีอุษา สิงขวา (2548) ที่ได้พัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้แบบส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษ เรื่องนิทานภูลังกาและศึกษาผลสัมฤทธิ์และเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านดงชมพู จังหวัดหนองคาย ที่มีต่อแบบส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษ เรื่องนิทานภูลังกา ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบเรียนนิทานพื้นบ้านในชุมชนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนให้ดีขึ้นและ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้นิทานพื้นบ้านในชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ เมตตา บุญยะศรี (2552) ที่ได้พัฒนาหนังสือนิทานเพื่อส่งเสริมการอ่านและเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกดชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานมีความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความคิดเห็นต่อหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความคิดเห็นต่อหนังสือนิทานประกอบภาพอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสอดคล้องกับหลักการสร้างหนังสือนิทาน ดังที่จินตนา ไบกาซูยี (2534: 24-25) กล่าวถึงลักษณะของหนังสือนิทานที่ดีไว้ว่า หนังสือนิทานสำหรับเด็กต้องมีจุดประสงค์ของเรื่องที่ชัดเจนว่าต้องการให้ผู้อ่านได้รับสิ่งใดจากการอ่าน มีแก่นเรื่อง (Theme) หรือความคิดรวบยอดที่แน่นอนชัดเจน มีโครงเรื่อง (Plot) หรือการดำเนินเรื่อง (Story) ที่ชวนติดตาม มีรสชาติที่เร้าอารมณ์ มีสำนวนภาษาที่ติดตรงกับรสนิยมของผู้อ่าน จัดรูปเล่มและภาพประกอบเข้ากับเนื้อเรื่องและตรงกับความสนใจ ความนิยมพื้นฐาน และความรู้ของเด็กแต่ละวัย ซึ่งนอกจากหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจะสอดคล้องกับหลักการสร้างหนังสือนิทาน ส่งผลให้นักเรียนมีความคิดเห็นต่อหนังสือนิทานประกอบภาพในระดับมากทุกด้านแล้ว เนื้อหาในหนังสือนิทานประกอบภาพยังสอดคล้องกับข้อมูลที่มีอยู่ในท้องถิ่นของผู้อ่าน ซึ่งใช้บริบทข้อมูลในอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ส่งผลให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความตั้งใจในการอ่านและสนุกสนานเพลิดเพลินกับการอ่าน ทำให้เกิดความพึงพอใจต่อหนังสือนิทานประกอบภาพ สอดคล้องกับการวิจัยของ เรนูกานต์ พงศ์พิสุทธิกุล (2552) ที่ได้สร้างหนังสือพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีต่อหนังสือนิทานพื้นบ้านในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก นอกจากนี้ วิไลวรรณ ฐานี (2551) ได้ศึกษาประสิทธิผลของการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้นิทานพื้นบ้านและศึกษาทัศนคติของนักเรียนที่มีประสิทธิภาพทางการอ่านต่อการเรียนการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้นิทานพื้นบ้าน ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการเรียนการอ่านโดยใช้นิทานพื้นบ้านสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทัศนคติของนักเรียนต่อการใช้นิทานพื้นบ้านในการเรียนการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้นิทานพื้นบ้านอยู่ในระดับดี สอดคล้องกับงานวิจัยของเรนูกานต์ พงศ์พิสุทธิกุล (2552) ที่ได้สร้างหนังสือพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 และประเมินคุณค่าหนังสือนิทานพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมทักษะ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 รวมทั้งเพื่อสอบถามความคิดเห็นครูนักเรียนที่มีต่อหนังสือนิทานพื้นบ้าน ผลการศึกษาพบว่า ผลการประเมินคุณค่าหนังสือนิทานพื้นบ้าน เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในด้านรูปเล่ม ภาษา เนื้อหา ภาพประกอบ คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับของหนังสือนิทานพื้นบ้านทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก และนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มีความคิดเห็นต่อหนังสือนิทานพื้นบ้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

จากการอภิปรายผลสรุปได้ว่า การสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี มีการสร้างตามหลักการสร้างของหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษสามารถนำไปใช้พัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียน ซึ่งภายหลังจากได้หนังสือนิทานประกอบ

ภาพภาษาอังกฤษฉบับสมบูรณ์ ผู้วิจัยได้จัดพิมพ์หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษจำนวน 5 เล่มต่อชุด เพื่อมอบให้กับโรงเรียนในระดับประถมศึกษาทุกโรงเรียนในจังหวัดเพชรบุรีเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

1. ผู้สอนควรใช้กิจกรรมการเรียนการสอนอื่น ๆ ที่น่าสนใจ เช่น เกม เพลง การแสดง บทบาทสมมติ เป็นต้น ร่วมกับการใช้หนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษ
2. ในการจัดการเรียนการสอนผู้สอนควรมีการใช้สื่อมัลติมีเดียเข้ามามีส่วนร่วมกับการสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะด้านอื่น ๆ ของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษเกี่ยวกับอำเภออื่น ๆ ของจังหวัดเพชรบุรี สำหรับผู้เรียนในหลากหลายระดับชั้น
2. ควรพัฒนาหนังสือนิทานประกอบภาพภาษาอังกฤษในรูปแบบที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนในรูปแบบใหม่ ๆ เช่น สื่อมัลติมีเดีย

บรรณานุกรม

- กัญญารัตน์ เกตุบุญลือ และคณะ.(2547). การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการฟังนิทานของเด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทานประกอบเทคนิคการปั้นกับการฟังนิทานแบบปกติ. ปรินญาครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- กมลวรรณ โคตรทอง. (2557). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษจากนิทานอาเซียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้Storyline สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเป่า (สำราญไชยวิทยา) จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร.
- กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์. (2545). หนังสือทำมือทำได้...ง่ายจัง. กรุงเทพมหานคร: เอดิสัน เพรส โปรดักส์.
- กรมวิชาการ. (2541). หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ศุภสมาคมไพฑูริย์.
- เกียรติสุดา ศรีสุข. (2549). ระเบียบวิธีวิจัย. เชียงใหม่: ครองช่าง.
- จารุวรรณ พุฒเนียด. (2542). ผลการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. ม.ป.ท.
- จินตนา ใบกาชุย. (2534). แนวทางการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- จินตนา มงคลไชยสิทธิ์. (2547). การพัฒนาบทเรียนแบบเค ดับเบิลยู แอล พลัส ร่วมกับบทอ่านที่ได้รับการเพิ่มเติมรายละเอียด เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จิตราภรณ์ ดั่งจุมพล. (2543). ผลของการใช้กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการที่มีต่อความสำคัญในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยและทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจตสุภา สอนใจจิ. (2547). ผลการใช้นิทานเป็นสื่อตามแนวการสร้างปัญญาเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- จำเนียร เล็กสุมา. (2552). การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความจากนิทานส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสร้างแผนที่ความคิด. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน (Reading and Reading Promotion). กรุงเทพมหานคร: ศิลปาบรรณาการ.
- ญัฐภูมิ กิจรุ่งเรือง และคณะ. (2545). ผู้เรียนเป็นสำคัญและการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ของครูมืออาชีพ. กรุงเทพมหานคร: สถาพรบุ๊คส์.
- ณัฐยา ภูขามคม. (2552). การใช้นิทานประกอบภาพเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนที่มีสภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นภดล สังข์ทอง. (2549). แต่งเรื่องร้อยนิทาน จากจินตนาการมาเป็นหนังสือ. กรุงเทพมหานคร: สถาพรบุ๊คส์.
- บัณฑิต ฉัตรวิโรจน์. (2549). การสอนการอ่านภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาศึกษา.
- ประภัสสร ปันสวน. (2547). การจัดกิจกรรมส่งเสริมการรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 22 อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน. การค้นคว้าแบบอิสระการศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปาริชาติ แผลงบุตตา. (2553). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้ชุดการสอนนิทานพื้นบ้านนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ผ่องศรี วงศ์กระจ่าง. (2551). การใช้ผังมโนทัศน์ในการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พนิตนันท์ บุญพามี. (2542). เทคนิคการอ่านเบื้องต้นสำหรับบรรณารักษ์. นครราชสีมา: สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- พัชยา สุขพัชรภรณ์. (2552). การใช้กิจกรรมแผนผังความคิดเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรสวรรค์ สิป้อ. (2550). สุตยอดวิธีสอนภาษาอังกฤษนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.

- มณีนรัตน์ สุกโชติรัตน์. (2555). อ่านเป็น: เรียนก่อนสอนเก่ง (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์.
- เมตตา บุญยะศรี. (2552). การพัฒนาหนังสือนิทานเพื่อส่งเสริมการอ่านและเขียนสะกดคำตาม **มาตราตัวสะกดชั้นประถมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รังสิมันต์ ฉิมรักษ์. (2550). การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- เรณูกานต์ พงศ์พิสุทธิกุล. (2552). การสร้างหนังสือนิทานพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านสำหรับ **นักเรียนช่วงชั้นที่ 2**. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2550). การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน **พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- วันเพ็ญ ชัยกิจมงคล. (2550). การสอนเทคนิคการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อ “การเรียนรู้ตลอดชีวิต”. เชียงใหม่: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2554). นวัตกรรมตามแนวคิดแบบ Backward Design. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิไลวรรณ ฐานี. (2551). ประสิทธิภาพของการใช้นิทานพื้นบ้านกับนักเรียนที่ด้อยประสิทธิภาพ **ทางการอ่านภาษาอังกฤษ**. การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ศรีอุษา สิงขาพา. (2548). กระบวนการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษที่ใช้แบบเรียนนิทาน **พื้นบ้านในชุมชนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน : กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านดงชมพู อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศุภลักษณ์ วัฒนาเฉลิมยศ. (2554). การพัฒนานิทานมัลติมีเดียเพื่อส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษ **ด้วยตนเองที่มีการให้ความหมายของคำศัพท์ 3 รูปแบบสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศุภศิริ บุญประเวศ. (2552). การพัฒนาหนังสือนิทานเพิ่มเติมทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตาม **มาตราสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเขนดคาเบรียล กรุงเทพฯ**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สนธิ สัตโยภาส. (2547). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาผลงานทางวิชาการ เรื่อง **การบูรณาการการสอน “การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก”**. กรุงเทพมหานคร: ชาร์อักษร.

- สมุทร เชื้อขาวนิช. (2542). **เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ** (พิมพ์ครั้งที่ 10).
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุคนธ์ สิ้นธพานนท์. (2551). **นวัตกรรมการเรียนการสอน (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)** (พิมพ์ครั้งที่ 2)
กรุงเทพมหานคร: 9119 เทคนิคพรินติ้ง.
- สุภาพร โมกษ์บุรุษ. (2555). **การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านโดยใช้นิทานนานาชาติเพื่อส่งเสริม
ความเข้าใจและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน
อุ้มทอง อำเภอยู้งทอง จังหวัดสุพรรณบุรี**. ค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2560 จาก <http://www.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/28140>
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2542). **การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม**. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภัทสร วัชรคุปต์. (2543). **ชุดการสอนอ่านจับใจความโดยใช้นิทานสำหรับนักเรียนระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
บูรพา.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2550). **การสอนภาษาอังกฤษ**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมณชา วงษ์สวัสดิ์. (2552). **การใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟัง
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประมณนทรี กรุงเทพมหานคร**.
สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวิทย์ มูลคำ (2550). **วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และการเรียนรู้โดยการ
แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง**. กรุงเทพมหานคร: ภาพการพิมพ์.
- สมศักดิ์ ปรีปุณณะ. (2542). **นิทานความสำคัญและประโยชน์**. ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้าน
จอมบึง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). **แนวทางการจัดการเรียนรู้หนังสืออ่านนอก
เวลา สาระการเรียนรู้ภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: สกสค.ลาดพร้าว.
- สำลี รักสุทธี. (2544). **เทคนิควิธีการจัดการเรียนและเขียนแผนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ**.
กรุงเทพมหานคร: พัฒนาศึกษา.
- สำลี รักสุทธี. (2553). **คู่มือการจัดทำสื่อ นวัตกรรมและแผนฯ ประกอบสื่อ นวัตกรรม**.
กรุงเทพมหานคร: พัฒนาศึกษา.
- อันจนา วงศ์ไชยา. (2549). **การสร้างหนังสือนิทานพื้นบ้านเพื่อเสริมทักษะการอ่านสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษา**. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). **หลักการสอน**. นครปฐม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏนครปฐม.

- อุทัยวรรณ สุระทิพย์. (2551). **การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้หนังสือนิทานชาดกฉบับภาษาอังกฤษ**. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อุมาภรณ์ ทองเสมอ. (2548). **การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้นิทานและรูปภาพสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- อรอนงค์ โชคสกุล และศรีอัมพร ประทุมรัตน์. (2544). **การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก**. ชัยนาท: มปท.
- อ้อยทิพย์ ทองดี. (2544). **แนวการจัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. เชียงใหม่: โรงเรียนพร้าวิทยาคม.
- อำเภอย่าง. (2560). ค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2560, จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/>
- Ajibola, A. F. (2014). **Integrating Folktales in the Teaching of German – A Practical Approach**. International Journal of Humanities and Social Science, 11 (1). Retrieved September 15, 2017, from www.ijhssnet.com/journals/Vol_4_No_11_1_September.../26.pdf
- Bond, G. L. & Tinker, M. A. (1967). **Reading Difficulties: Their Diagnosis and Correction**. New York: Appleton Century Crofts.
- Burmeister, L. E. (1974). **Improving Speed of Comprehension in Reading Strategies of Secondary School Teaching**. Massachusetts: Addison Wesley.
- Carr, E. M. and others. (1983). **The Effect of Inference Training on Children's Comprehension of Expository Text**. Journal of Reading Behavior, 15, 1-18.
- Fransiska, Dwi M. W. (2017). **Improving Students' Reading Ability by Using Local Folklore Comics**. ADRI International Journal of Language, Literature and Culture, 1, 1-6. Retrieved September 1, 2018, from www.ejournal.p-adri.org/index.php/aijltc/article/download/148/142
- Hafner, L. E. & Hayden, B. J. (1972). **Pattern of Teaching Reading in the Elementary School**. New York: Macmillan.
- Huang, T. (1993). **Teaching and Assessing Reading Comprehension**, in A Distant Education TEFL Programmer Pilot Material: Module Two. Singapore: SEMEO Regional Language Center.
- Maryam, A. (2016). **Reading Comprehension Effective Factors: Translated Persian Folk Tales and English Short Stories Garden Path**. The Caspian Sea Journal, 10, 273-277. Retrieved September 15, 2017, from <http://www.csjonline.org/>

- Pham, Thi H. N. (2016). **Folktales as a Valuable Rich Cultural and Linguistic Resource to Teach a Foreign Language to Young Learners.** International Journal of Education, Culture and Society, 1(1), 23-28 Retrieved September 15, 2017, from <http://www.sciencepublishinggroup.com/j/ijecs>
- Victoria, G. (2012) **Can picture books in the English classroom lead to increased reading comprehension?** Retrieved September 15, 2017, from <http://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/.../Grundvig2.pdf>
- Widdowson, H.G. (1983). **Teaching language as communication.** London: Macmillan.